ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1282

23. 7. 1976. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXVII

НЕПОЗНАТИ ПРОНАЛАСЦИ:
КОКОШАРНИК ЗА МУЗЕЈ
СТРАНЕ 10-11.

Ripley **Веровали или не!**

ВЛАДАР КОЈИ ЈЕ ПОСТАО ПРОСЈАК

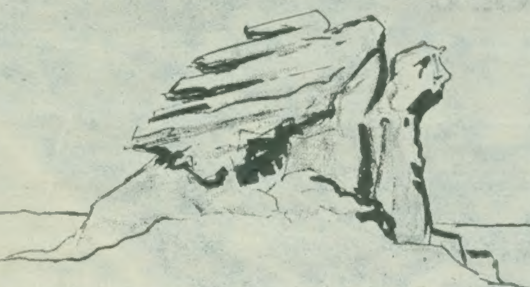
Кинески цар КЈЕН – ВЕН – ЈИ (1382 – 1441) свргнут је с престола 1403. и до краја живота (38 година) лутао је Кином живећи од онога што би испросио.

Крчма

КРУНА

у Чидингфолду, у Енглеској, коришћена је у 14. веку као пивара **за годишњу закупнину која је износила око петнаест динара.**

КРИЛАТО ЧУДОВИШТЕ

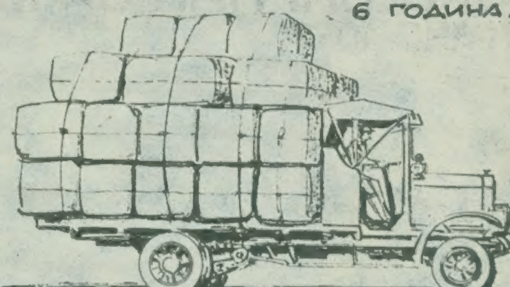
у близини Огрођијењеца (Пољска) **вајарско је дело природе.**

МАРГАРЕТ ФУЛЕР

(1810–1850)

прва америчка новинарка, књижевни критичар, преводилац и издавач једног угледног књижевног часописа, **знала је латински кад је имала свега 6 година.**

ПРВИ ТЕРЕТНИ КАМИОН

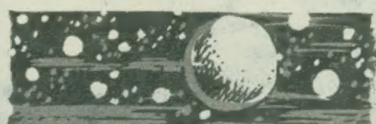
на Новом Зеланду имао је 4 пуне гуме дебеле по 25 сантиметара. **За њихово монтирање на точкове било је потребно 48 часова.**

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● редингот — дугачак, у струку припијен, на два реда мушки капут с реверима — добио је име од енглеског riding (јахаћи) и coat (капут). У почетку је у Енглеској редингот био само капут за јахање, да би током XIX века постао и уобичајени капут за путовање и против кише.

● иако има 1295 пута већу запремину од Земље, Јупитер је од ње лакши само четири пута.

● Рамон Муњарис, Шпанац из Толеда, становао је у истој кући пуних сто година: у њој је био рођен 1584, у њој је 1684. и умро.

● саобраћајне несреће не представљају проблем само последњих година. Већ први аутомобили који су се појавили у Америци око 1900. године стварали су метеж на улицама: од уплашених коња страдали су многи пешаци. Због тога је донет закон по којем је сваки аутомобилиста морао да у локалним новинама осам дана пре поласка на пут објави до детаља пут којим намерава да прође.

● на Ољхону — највећем острву на Бајкалском језеру — недавно је завршила рад прва совјетско-америчка археолошка експедиција. У њој су такође, учествовали геолози и ботаничари. Циљ експедиције био је да обилазећи боравишта древних становника Сибира установи све оно што би могло бити заједничко са културом домородаца Америке, чиме би се још једном потврдила исправност хипотезе, да је у давно време Но-

ви свет био насељен људима са азијског континента. Приликом раскопавања научници су дошли до неких открића која су потврдила њихове раније претпоставке.

● др Алек Спирс из Природњачког музеја у Њујорку оборио је мит о тишини која влада у мору. Према његовим речима бука у мору одговара оној која влада у било којој канцеларији где се куца на машинама, где телефони зврје и где непрекидно одјекује жамор гласова. То је, тврди овај природњак, вероватно и узрок агресије извесних риба, нарочито ајкула.

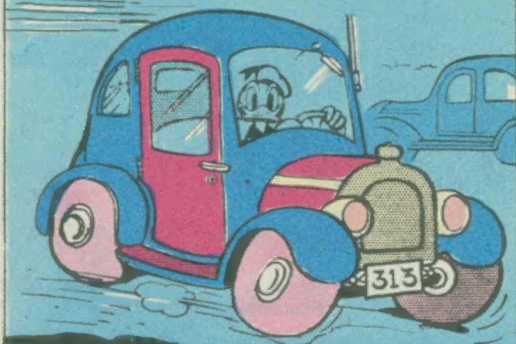
● совјетски физичари су пре извесног времена покушали да створе суперкомпримирани лед. Експерименти су показали да лед може да пређе у стање проводности. При температури од минус 80° Целзијусових и под сталним притиском милион пута

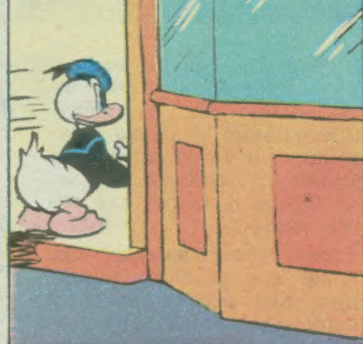
већим од атмосферског, лед смештен између два дијамантска наковња стиче својство метала — његов електрични отпор се смањује милион пута. То је заиста јединствен експеримент. Научници се надају да ће он помоћи да се одгонетне тајна необичних својстава воде, која се манифестују не само на Земљи, већ и у космичком простору.

WALT DISNEY

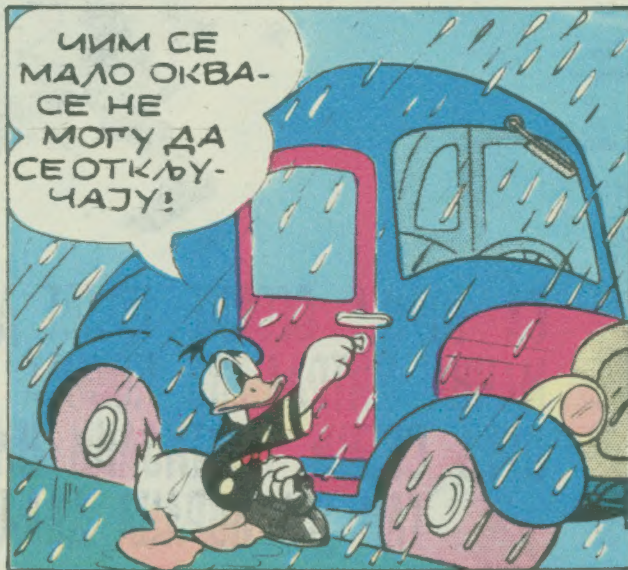
ПАЈА ПАТАК

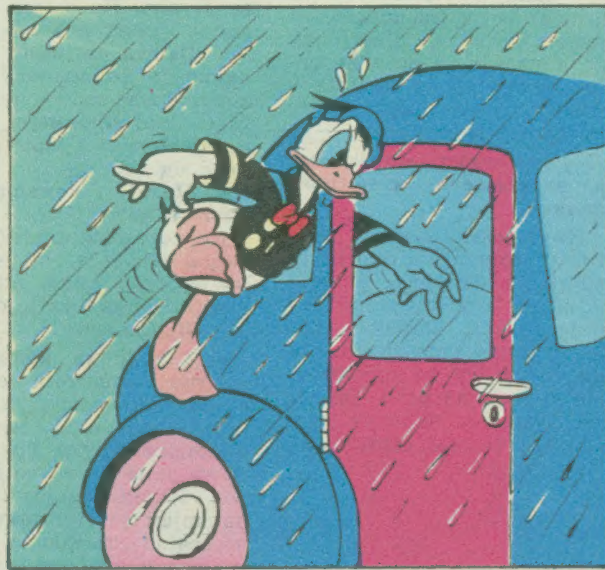

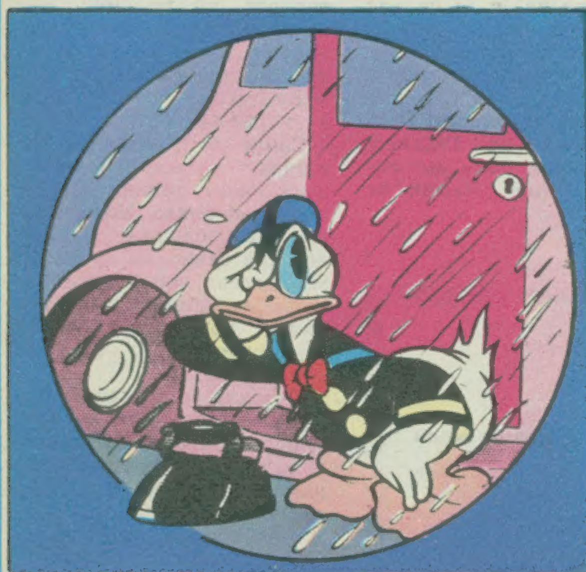

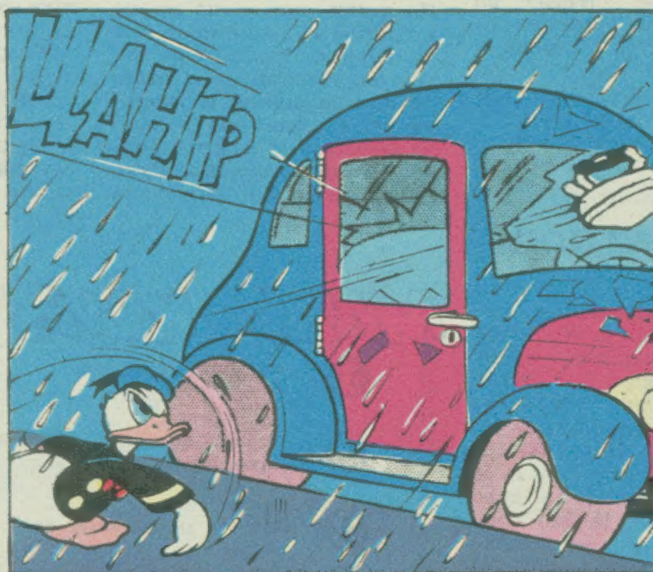

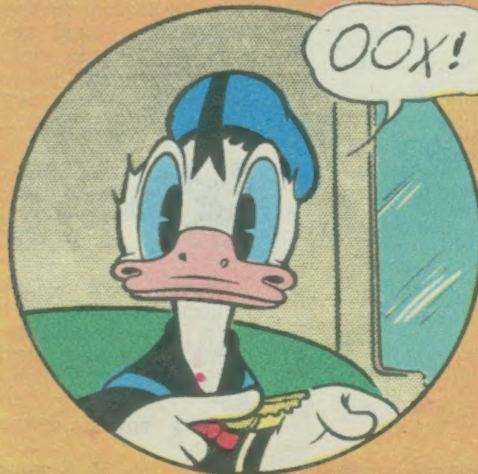

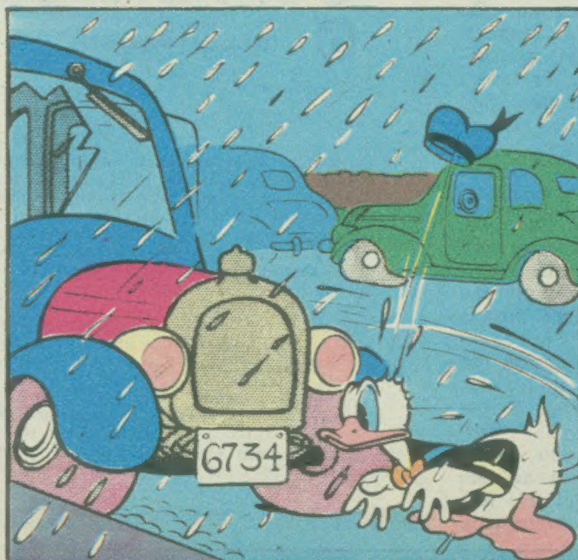

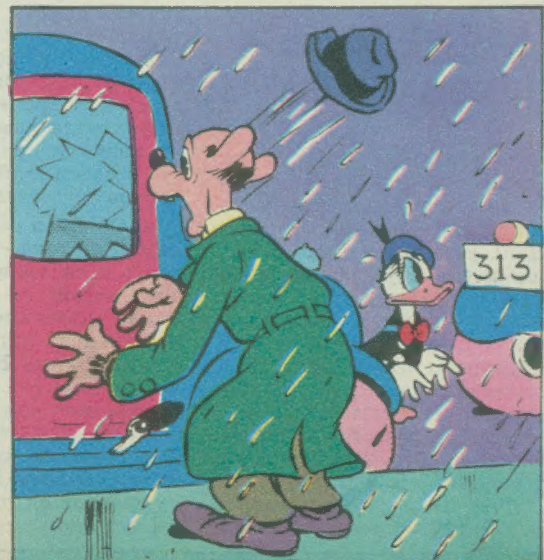

СУДБОНОСНИ ПОГОДАК

ИЗ СЛАВНИХ ДАНА НОБ

Сремски фронт шеснаестог априла 1945. године. По будровачким њивама изникло младо жито и олистало дрвеће бојили су околину у зелено. Сунце је пекло као усред лета.

Око девет часова пре подне све је било мирно, први пут после два дана непрекидне борбе и пуцњаве.

— Има ли новости из штаба? — упита командант једног батаљона Шесте личке дивизије везисту до себе. Лежао је на леђима у плитком рову и брисао чело. Одмор му је годио.

— Никаквих, остаје старо наређење да се не повлачимо!

Командант натуче капу готово до очију и окрену се на груди. Погледао је лево и десно дуж вијугаве линије фронта. Збијени један до другог у рову, исцрпљени борци су се одмарали. Он извири из рова. Од села Будровци били су удаљени неколико стотина метара. Претрчали би то у неколико скокова, али су их Немци са два митраљеза смештена на торњу сеоске цркве дословце косили.

Доктор Љупчо Проданов

ПИТАЈ КОМАНДИРА!

У ствари, стакло су 14. априла почеле борбе за Баково у чијем подручју се налазило неколико немачких, усташких и домобранских дивизија, јединице Народноослободилачке војске су непрекидно и дању и ноћу јуришале, нарочито на Будровце које је било предстража одбране града. Међутим, непријатељске снаге у Ђакову пружале су жилав отпор, а немачки митраљези на будровачком торњу нису давали нашима ни ока да отворе. Између њих и митраљеског гнезда био је брисан простор. Једноставно, ништа није могло да се помери а да Немци то не примете!

Затишје је искоришћено да се мртви и рањени пребаце у позадину. Јечање рањеника потресло је осамнаестогодишњег Македонца Љупчета Проданова, команданта артиљеријске батерије, док је гледао како их проносе. Не знајући шта се догађа, Проданов се докопао првих ровова.

— Зашто стојимо? — повикао је команданту батаљона Треће македонске бригаде. Овај га одмери од главе до пете и руком показа лево од себе.

— Питај командира... оног тамо!

Не рекавши ништа, Проданов отпуза до човека који је имао више воље да говори. Одмах му је све било објашњено.

— Где је та црква?! — упитао је срдито и устао да је потражи погледом. Само што се усправио тешка командирова рука сручи му се на раме и повуче доле, у ров. Истог тренутка место на којем је Проданов дотле стајао „прекопао" је митраљески рафал!

Младић је заустио да нешто каже о спасеном животу. Гледао је збуњено у своје ноге и груди, зашто — то ни сам није знао. Командир му благо климну главом и одмахну руком.

КАКО ДОВУЋИ ТОП?

Осамнаестогодишњи командант батерије се отисну из рова у позадину према својој јединици. Док је пузао, размишљао је како да помогне пешадинцима. Имао је топове. Њима би претворио у рушевине не само торањ у цркви, него и цело село. Проблем је био како их неопажено преко њива довући до првих ровова, на одстојање од цркве које одговара домету топова. Са торња Немци ће их видети још док се буду примицали и сравнити са земљом! Истовремено, било му је јасно да само топ може да размрси овај чвор и да су животи многих наших бораца у његовим рукама.

— Одабрао сам једну „аждају" од топа, упрегао два коња и са топовском посадом којом је командовао Санде Дамњановски полако кренули пут ровова — прича Љупчо Проданов, данас пуковник и начелник хируршког одељења Војне болнице у Скопљу. — **Сви смо били маскирани олисталим грањем. Кретали смо се спорије од пужа. На пола пута коње смо испрегли.**

СА ТОРЊА СЕОСКЕ ЦРКВЕ ДВА НЕМАЧКА МИТРАЉЕЗА КОСИЛА СУ СВЕ ПРЕД СОБОМ. ПАРТИЗАНИ НИСУ МОГЛИ НИ КОРАКА ДАЉЕ.

Плашили смо се да се не узнемире и учине неки нагли покрет. Одатле смо топ гурали. Непримећени стигли смо до ровова и укопали се. Радили смо полако да оставимо утисак природног повијања лишћа. Руке смо подизали и спуштали тако споро да је то почело да нас нервира.

Када су припреме завршене, Проданов је шапатом наредио:

— Санде, за нишан! Циљ је црквени торањ! Гађаћеш без рачљења! Ако не погодиш из прве, Немци ће нас с торња слистити! Овде ће нам бити гроб!

САНДЕ ЈЕ ЗАПЛАКАО

Задатак је био, тако рећи, неизводљив јер артиљерци веома ретко погађају мету првом гранатом. Да би се одредила нишанска тачност, по правилу увек се првом пребаци а другом подбаци циљ, да би се тек трећом гранатом пуцало између путање претходне две — у рачље.

Санде је утврђивао нишанску тачност неколико пута, исто толико Проданов проверавао. Његова реч била је последња, од његовог ока зависили су не само њихови већ и туђи животи. Издавши наређење за паљбу, командант батерије је окренуо главу. Срце му се стегло.

Погодак је био прецизан. Црквени торањ разлетео се у парампарчад. Из стотине грла наших бораца у рововима заорило се „Ура!" Проданов се бацио на Сандета Дамњановског, грлио га, љубио, стискао... Санде је заплакао од среће.

Нове четири гранате засуле су сеоско гробље где су се налазили немачки минобацачи, а онда су артиљерци окренули топ и одгурали га назад, у батерију. Пут за Будровце и Ђаково био је слобдан...

Доктор Љупчо Проданов је носилац девет одликовања и једне медаље за храброст. То, за њега најдраже признање, добио је због свог судбоносног погодка. Оног у торањ будровачке цркве.

М. Тодоровић

МИНИ-КВИЗ

1. Ко је био Крилов?
2. За коју се птицу каже да је прави живи хеликоптер?
3. Шта је номинална вредност?
4. Знате ли ко је рекао: „Варе, врати ми (моје) легије (Vare, legiones redde!)?
5. Шта је борш?

ОДГОВОРИ:

1) Иван Андрејевич Крилов (1769 — 1844) био је руски писац. Поред басни, којима је стекао велику популарност [illegible] извргавајући руглу људске пороке и друштвене појаве у Русији свога времена; 2) За колибри, фамилију најмањих птица (има их око 400 врста) које живе у тропским пределима Средње и Јужне Америке, каже се да су живи хеликоптери. Захваљујући облику својих крила ове птице могу и да лепршају у месту, стоје у ваздуху, лете као и друге птице напред, али и назад, што друге не могу; 3) То је вредност означена на новцу или хартијама од вредности; 4) Ове речи изговорио је римски цар Август Гај Јулије Цезар Октавијан (63. пре н.е. — 14. н.е.) када су германска племена предвођена Арминијем уништила три римске легије које је водио војсковођа Вар Публије Квинтилије. После ове битке, која се одиграла у Теутобуршкој шуми Вар се убио; 5) Борш је руско народно јело, чорба од меса и разног поврћа.

СТРАШНИ ПОТОП

НА ОСНОВУ МОТИВА КОЈИ ПРЕДСТАВЉАЈУ ПОЕТИЗОВАНУ И ИЗМЕЊЕНУ ИСТОРИЈУ ДРЕВНИХ НАРОДА НАУЧНИЦИ ТВРДЕ ДА СУ УСПЕЛИ ДА РЕКОНСТРУИШУ ЖИВОТ СУМЕРА, АКАДА И АСИРАЦА.

Веома често у многим митовима и легендама могу да се пронађу истинити историјски подаци. Тако је, на пример, енглески археолог Лајонард Вули, захваљујући библијској причи о потопу, открио вавилонски град Ур који је био саграђен у 3. веку пре н. е. Копајући око зидина те сумерске престонице, на дубини од 14 метара пронашао је многобројне драгоцене предмете, накит, порушене куће као и кости сахрањених владара. Ипак, он се није задовољио тим својим открићем, па је наставио и даље да копа али тада је наишао на слој речног муља дебелог око три метра. А испод њега пронашао је трагове живота, разне предмете израђене од глине, пепео, смеће... Све то припадало је до тада непознатој цивилизацији.

Да би се на том месту нагомилало толико муља, како тврде историчари, вода је ту морала да стоји веома дуго и то на висини од 8 метара. При толиком водостају била је поплављена готово цела Месопотамија. Пошто је та плодна равница за становништво представљала читав свет, поплава која је изненада дошла значила је потоп којим „богови кажњавају човечанство". Приче о тој катаклизми вековима су се преносиле од Сумера до Акада и Вавилонаца, мењале се, дописивале тако да су је и Јевреји који су је пренели из Месопотамије изменили на свој начин и као такву унели у књиге Старог завета.

ПУПАК НА КОНГРЕСУ

Пре неколико година у брошури коју је издала влада САД под називом „Људске расе" цртач је представио Адама и Еву са — пупком.

— Како то? — бесно је повикао Карл Дархем, члан Конгреса из Северне Каролине, када је то приметио. **— То је срамота, јер сироти Адам кога је бог направио од земље није имао ни мајку ни оца. Ово је само доказ све веће комунистичке пропаганде и материјалистичког гледања на настанак света.**

После тога настала је жучна дискусија: да ли треба брисати тај пупак са слике или га оставити. На крају је одлучено: пупак остаје на Адамовом стомаку јер се у Ватикану налази једна слика на којој је Микеланђело приказао „првог човека" са пупком. Кад се вековима папе „као божји изасланици" нису због тога бунили зашто би онда то боло очи неким конгресменима — био је закључак ове полемике.

Многи се питају зашто је по легенди Ева, Адамова жена, направљена од његовог ребра када је „први творац света" имао довољно земље да од ње направи и жену. **Таблице с клинастим писмом које су пронађене у рушевинама Вавилона показале су да је та легенда заснована на — неспоразуму.** У сумерском миту каже се да бога Енкија боли ребро, а на њиховом језику реч ребро гласи „ти". Богиња која је требало да га излечи звала се Нин-ти или „жена од ребра". Али реч „нин-ти" значи и „дати живот", тако да су јеврејска племена, препричавајући тај мит, грешком „нин-ти" превела у „жена од ребра".

КОЛУМБО ЈЕ ВИДЕО РАЈ

Кад су та племена дошла у Ханан, постепено су се удаљавала од месопотамских утицаја и митова, а приче и представе које су одатле понели преносиле су се усмено с поколења на поколење и током векова веома се промениле. Многи свештеници, у раздобљу 6. и 4. века пре нове ере мењали су текст Старог завета, безобзирно га прерађивали онако како им је тада одговарало. Ипак, многобројна археолошка открића омогућила су разјашњење историјских појединости које су биле изостављене.

Данас научници покушавају да одгонетну где се заправо налазило подручје чији је изглед инспирисао творце легенди и старе народе да га узму као синоним раја. **Јер у том врту препуном мирисног воћа, који се спомиње у многим митовима, животиње и људи живели су у највећој слози, тамо није било патњи, болести и глади. Управо због тога Маркс је у „Раним радовима" написао да су те религиозне представе израз беде, нељудских услова у којим човек живи тако да он на фантастичан начин изражава тежњу за правим људским животом јер није у стању да га на Земљи заиста оствари. А сама чињеница да су измислили рајски врт у којем је све „онако како би то требало да буде" показује да су људи одвајкада тежили да живе у бољим условима. Замишљање живота у „рајском врту" је и вид протеста.**

Тако су хришћани већ у периоду од 12. до 16. века почели да траже едемски врт јер су крсташки ратови, управо у то време, открили Исток западним народима. Видевши пределе са бујном вегетацијом, необичне птице жарких боја и воће које не расте у Европи војници су, пошто су се вратили у своје домовине, причали како су видели рај. А Кристифор Колумбо је, када је открио ушће реке Ориноко, тврдио да она истиче баш из раја.

Једна од најприхватљивијих хипотеза је да се та башта налазила у области око реке Тигар и Еуфрат и то северозападно од Багдада. Туда су протицале четири река а кад су усахле, около је остала пустиња.

ПАРАДАЈЗ УМЕСТО ЈАБУКЕ

Како каже мит, у том рају Ева је убрала јабуку са „дрвета од добра и зла" и дала је Адаму иако јој је најстроже било забрањено да то учини. По легенди, после тога они су прогнани из врта, не само због непослушности већ да не би убрали и воћку са „дрвета живота" и тако постали бесмртни.

Многи научници који траже зрнце истине у тим легендама данас се питају: како је Ева могла да убере јабуку кад у том пределу не може да успева ово воће.

— Јабуке успевају северније од места где је требало да се налази рајски врт, односно у подножју Кавказа — тврди управник Ботаничке баште у Њујорку биолог др Харолд Молден. **Његов колега Јан Бејер каже:**

— Тамо су пре могле да успевају мандарине, смокве или кајсије него јабуке. А ако је прича о јабукама тачна, оне су тада биле зелене па су „први људи" могли да покваре стомак!

А шта ако је то био обичан — парадајз, чују се и таква мишљења. Јер, кроз овај предео по легенди протицале су четири реке: Фисон, Геон, Хидекел и Фрат које су наводњавале земљиште на којем је најпре могао да успева парадајз.

Захваљујући овим митовима који представљају поетизовану и веома измењену историју многих древних народа, као и археолошким открићима из друге половине 19. века, могао је да се реконструише живот Сумера, Акада или Асираца. Искусни историчари, дешифрујући таблице са клинастим писмом, успели су да одгонетну начин живљења ових народа и све што су „забораван" свештеници изменили у свом прерађивачком раду.

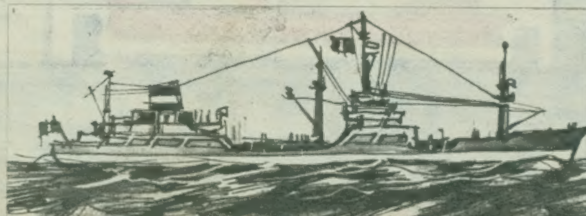
Б. Јеремић

ХОТЕЛ НА ВОДИ

Претеча танкера, брода специјално опремљеног за превоз течних терета, посебно нафте и њених деривата, био је мали брик „Елизабета Ватс" од свега 224 тоне. Њима је 1859. године превезен у Европу први товар нафте, драгоцене течности тек пронађене у Пенсилванији. Већ 1886. године поринут је у Њукастлу брод за превоз нафте од 2307 бруто регистарске тоне који је имао иста својства као и модерни танкери. Простор за терет у њему био је подељен уздужним и попречним преградама на осам танкова.

Један од најмодернијих француских танкера је „Есо парентис", брод који покрећу мотори јачине 17.250 КС. Занимљиво је да овај танкер у који стаје 38.000 т. течног терета опслужује само 48 људи! То има и неких предности: тако, на пример, посада танкера „Есо парентис" може да се похвали правим хотелским смештајем. Сваки члан посаде има засебну кабину с купатилом и клима-уређајима а на располагању му стоји и базен и клуб.

Утовар и истовар нафте, смештене у 30 цистерни, је потпуно аутоматизован и на њему ради само неколико људи.

ГОСПОДАР МОРА

I ТАНКЕР „ЕСО ПАРЕНТИС". Дужина: 212 м, носивост 50.000 т, брзина 17,10 чворова на час.

А. ЗАДЊА ПАЛУБА: 1) димњак, 2) отвор за вентилацију, 3) и 4) товарице за терет и цеви, 5) базен, 6) кабине посаде, 7) моторни чамци за спасавање, 8) салон за пушење, 9) кухиња са пекаром, 10) чекрк за дизање терета, 11) крма, 12) пропелер, 13) лежиште анкера, 14) машине и турбине, 15) котларница, 16) пумпна станица, 19) приступ цистернама, 20) пролаз који води на задњу палубу, 21) и 25) дизалице, 22) цистерне, 23) попречне преграде које смањују кретање нафте у цистернама, 24) чамци за спасавање, 26) поклопац резервоара за спровођење нафте.

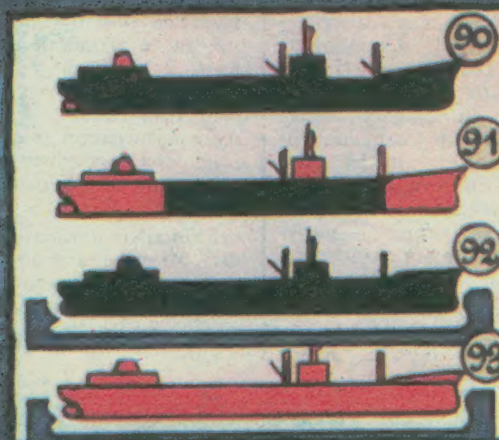
Б. СРЕДЊА ПАЛУБА: 28. застава, 29) радар, 30) сигнална светла, 31) радио-антена, 32) застава власника компаније којој танкер припада, 33) носач радара, 34) вентилатор, 35) амбуланта, 36) радио-кабина, 37) радио-пеленгатор, 38) командни мост, 39) кабине официра, 40) чекрк за дизање терета, 41) цистерне, 42) апарат за спровођење плина из цистерни, 43) предњи носач, 46) отвор цеви за спровођење плина из цистерни, 47) сирена.

В. ПРЕДЊА ПАЛУБА: 48) чекрк, 49) предње спремиште, 50) дизалице, 51) прамац, 52) сидро, 53) водена линија, 54) кобилица брода, 55) цистерна, 56) преградни зид, 57) попречни преградни зид.

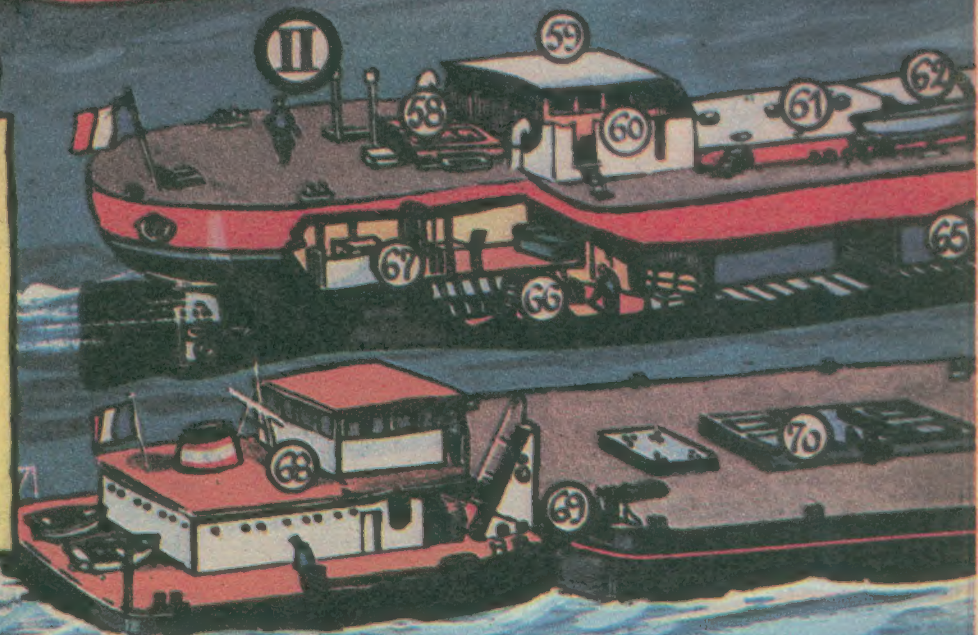
II РЕЧНИ ТАНКЕР: дужина 54 м, носивост 1024 т, брзина 15 км на час, 58) улаз у машинску салу, 59) кабина кормилара, 60) складиште, 61) прозор за осматрање, 62) чамци за спасавање, 63) вентили, 64) простор за смештај терета, 65) цистерне, 66) машине, 67) кабине.

III РЕЧНИ КОНВОЈ: 68) реморкер-потискивач, 69) кљун брода, 70) простор за терет, 71) систем веза за причвршћивање конвоја, 72) и 73) конвој.

VII НОСИВОСТ ТАНКЕРА: 90) бруто тежина, 91) нето тежина (капацитет носивости нафте), 92) запремина под пуним оптерећењем, 93) запремина неоптерећеног танкера.

IV ЛУКА у којој се танкер снабдева нафтом: 74) танкер, 75) док на којем се врши утовар, 76) рафинерија, 77) погон за дистрибуцију гаса, 78) депо бродова обалске пловидбе, 79) складиште уља и мазива, 80) складиште бензина.

V ИСТОВАР ТАНКЕРА: 81) цеви, 82) вентили, 83) мост танкера.

VI НАВИГАЦИОНА КАБИНА: 84) мегафон, 85) официр, 86) визор, 87) апарат за преношење наређења у машинску салу, 88) компас, 89) крманош.

МРТВА СУПЕРФЛОТА

Прошлог лета у Јапану је поринут највећи брод на свету свих времена танкер »Нисеи Мари« од 484.000 тона и истог часа привезан за док сидришта — као непотребан! Његову судбину деле многи »морски диносауруси«.

Прво путовање „Олимпик Брејверија“ јануара 1976. године није баш било славно. Трајало је само 7 часова, од луке Брест, у Француској, до хридина код обале Бретање, такође у Француској. Ту се насукао и претворио у олупину. Штета је износила 25 милиона фунти стерлинга и представља највећи губитак у досадашњој историји поморства.

„Олимпик Брејвери“ од 250.000 тона путовао је према Норвешкој да у неком од фјордова нов-новцијат буде стављен „у нафталин“ јер, био је сувишан истог дана када је поринут. **Он је био један од 540 постојећих супертанкера од којих се данас 74 беспослено љуљушка у лукама дубоких вода од Хебрида до Тихог океана.**

У бродарској индустрији званичан назив им је **В. Л. Ц. Ц.** што су почетна слова од енглеских речи **веома велики носачи сировина.** Незванично, зову их „суперчудовишта“ и „суперneприлике“ за шта постоје веома јаки разлози.

Изградња супертанкера је млада област бродоградње рођене за време израелско-арапског рата 1967. године. Тада је Суецки канал затворен и танкери су морали да обилазе чак око Рта добре наде да би допремили нафту за свет који ју је у то време трошио више него икад.

Како их није било довољно, један норвешки власник танкера зарадио је за годину дана 60 милиона долара изнајмљујући их разним компанијама за нафту. Овај догађај зачетник је идеје о носачима који би одједном могли да превезу онолико сировине колико нормално стаје у више танкера обичних димензија.

Епидемија експлозија

Али, још на првим тестовима у мору показало се да им постојећа технологија није дорасла. Као прво дошло је до извијања циновских металних плоча бродског трупа. Овај проблем савладан је тек захваљујући позајмици технолошких новина до којих се дошло у раду на свемирским бродовима.

Други проблем био је теже врсте — непрекидна опасност од експлозија! У току само једног месеца 1969. године три супертанкера тешка преко 200 хиљада тона избрисана су са списка пошто су их катастрофалне експлозије дословце разнеле. Један од тих по имену „Мерпаса“ налазио се на свом првом путовању.

Дијагноза епидемије експлозија гласила је: **развијање опасних гасова у резервоарима.** Одмах су предузете специјалне мере безбедности, али нису помогле. Крајем прошле године, само неколико недеља пре насукавања „Олимпик Брејверија“, нестао је супертанкер „Берг Истра“ од 223.000 тона, направљен у нашој земљи. Три узастопне експлозије претвориле су га у прах и пепео у близини Филипина и право је чудо да су два члана посаде преживела катастрофу.

Трећа незгода која долази од супертанкера је опасно загађивање морских вода нафтом. **Сматра се да танкери сваке године избаце у море око 43 и по милиона литара нафте. Амерички писац Ноел Мостерт израчунао је да ће уколико се загађивање настави тим темпом, кроз само 30 година изумрети живот у мору!** Нафта уништава сићушне морске организме који производе највећи део кисеоника на Земљи.

Капетанске главобоље

Капетани супертанкера имају своје посебне главобоље. Тако се, на пример, због неподног односа ширине танкера према огромној дужини њима веома тешко рукује. Према једном духовитом опису они се понашају попут лопте за рагби! При мањим брзинама показују спонтану тежњу да се окрећу и врте.

Дужина трупа, често већа од пола километра, онемогућује прегледност са командног моста и стога супертанкере готово искључиво воде радари. Зауставни пут им износи 3 миље, односно треба им читавих 20 минута да се зауставе. Њихов газ, око 28 метара, веома је опасан у плићим водама, на пример у Ламаншу.

Међутим, на све ове крупне мане гледало се кроз прсте док су супертанкери били неопходни и доносили огромне зараде. Њихов крај дошао је изненада — када су постали нерентабилни. То се догодило готово преконоћ, за време последњег израелско-арапског сукоба, чим је ограничен извоз нафте изазвао вртоглав скок цена њених деривата.

Прошлог лета Јапан је поринуо највећи брод на свету свих времена супертанкер „Нисеи Мари“ од 484.000 тона. **Поређења ради, чувени „Титаник“ имао је само 46.000 тона!** Истог часа када је поринут, „Нисеи Мари“ привезан је за док сидришта јер је, према изјави власника, био сувишан за текуће потребе!

Поруџбине за око 20 милиона тона супертанкера поништене су, али је за отприлике још толико било сувише касно будући да је њихова градња већ почела. Прављење супертанкера дугорочан је посао и догодило се управо оно на шта се није рачунало када су склапани уговори — најновији супертанкери излазе из бродоградилишта унапред мртви за употребу.

Шта са прекобројним „суперчудовиштима“? Јапанци су својевремено а и са пуно поноса истицали да на палубама њихових супертанкера има места за 79 тениских игралишта. Када је слава супертанкера зашла, неко се присетио свих изјава и саркастично предложио да се на њима одржи пловећи Вимблдонски турнир!

За бродоградњу проблем супертанкера није шала. **Има више озбиљних предлога, на пример, да се употребе као циновски житни силоси укотвљени за случај хитне потребе код обала неразвијених земаља или да послуже за превоз свеже воде из Европе у Северну Африку.** Понеко сматра да их треба исећи и метал употребити у индустрији челика.

Највероватније је, ипак, да ће ови морски диносауруси остати да леже у фјордовима и споредним лукама и чекају, заједно са својим очајеним власницима, да их „бољи дани“, вероватно неки нови рат, опет претворе у златне кокошке.

Б. Д.

ШТЕТА ОД БЛАГОСТАЊА

У почетку своје каријере Џералд Џенкинс био је мршав младић. Овај искусни провалник из америчког града Бостона упадао је у куће кад домаћина није било, и то кроз оџак - камина. Посао му је цветао, стандард му је растао, а с њим и килограми: претерао је сто килограма. И то га је стало слободе.

Спуштајући се кроз оџак једне куће чији су власници били у биоскопу, Џенкинс се заглавио. Кад су се домаћини вратили и чули његове вапаје, морали су да сипају у димњак

читаво ведро машинског уља. Подмазано, Џенкинсово тело склизнуло је — право у руке полицајаца.

НЕ МОЖЕ КРАЋЕ

Деветнаест година живео је Аустралијанац Бари Џон Томас са именом које су му дали родитељи. Није му оно ништа сметало, само је било сувише обично. Куд год се окренеш има на хиљаде Томаса, читави легиони Џонова, готово исто толико Барија. А младић је по сваку цену желео необично име. Због тога је поднео званичан захтев да му се оба имена и презимена замене једним јединим словом „З“. Молба му је уважена.

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

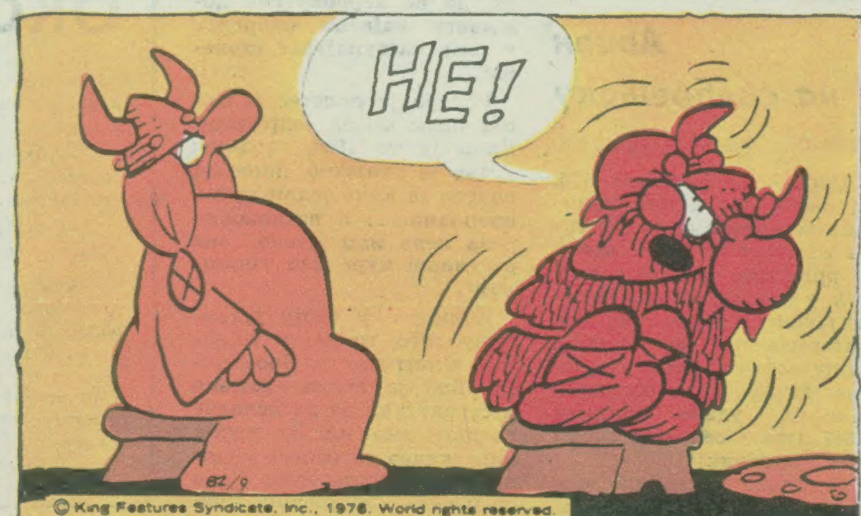

Кокошарник за музеј

На тавану старе куће барона Џорџа Келија пронађена је бележница која је више од седамдесет година крила велику тајну.

Шетајући брежуљцима Бромптон Дејла у Јоркширу, јула 1973. године, човек је одједном зачуо како тишину мирног, летњег јутра ремети необично клепетање које је долазило из даљине и постајало све јаче. Подигао је поглед и остао запрепашћен: изнад зелених крошњи појавила се жуто обојена летелица која је личила на чамац, са огромним „змајем" од неке танке, прозирне тканине! Била је још снабдевена — точковима од бицикла...

Шетач никада раније није видео тако нешто. Задивљено је посматрао како се летелица елегантно спушта на оближњу ливаду, а затим потрчао да је види изблиза. Из жутог „чамца" управо је излазио пилот и чуо је посматрача како мрмља:

— Да ми је неко причао, не бих поверовао!

Та необична летећа машина, направљена за телевизијску серију, није личила ни на један данас познат тип летелица. Да ствар буде чуднија, израђена је према нацртима из — средине 19. века! Њен конструктор био је јоркширски барон Џорџ Кели, а његови нацрти из 1852. године пола века су претходили подвигу браће Рајт. **„Сер Џорџ Кели је прави проналазач авиона"**, пише француски историчар авијације Шарл Долфис. **„Али игром случаја, његов изум откривен је много касније!"**

Авион на сребрењаку

Џорџ Кели је рођен 1773. године и као десетогодишњак веровати се дивио тада великом подвигу: човек је први пут полетео у ваздух, у балону. Можда је тако почело и његово страсно интересовање за птице и тајну њиховог лета, јер још као дечак је забележио: **„Гавран удара крилима 2,647 пута у секунди, према мом часовнику".**

Наследио је од оца земљу у Бромптону, на којој ће изводити своје пробе. Већ као двадесетшестогодишњак почео је да испитује како модел тежи од ваздуха може да лети, а тај његов модел личио је на хеликоптер и имао труп од рибље кости, а елису направљену од перја.

Прва значајна Келијева достигнућа обелодањена су тек 1935. године, када је пронађена колекција сребрних плочица величине дугмета за зимски капут, на којима су били утиснути његови иницијали и година 1799. На једној таквој плочици угравирао је са једне стране дијаграм сила које делују на крило у лету, а са друге, јасан цртеж — летеће машине за једног човека!

Жива енциклопедија

Никада није расветљено но зашто је Кели употребио овако необичан начин да забележи своја запажања од историјског значаја, али важно је — да су пронађена! Јер, то што је нацртао млади сер Џорџ историчари авијације назваће „заметком данашњег авиона": то је почетак човековог продора у ваздух.

Из Келијевих рукописа са почетка 19. века види се да га је тада опседало откривање тајне птичјег лета. **„Уверен сам,** писао је он, **да ће аеронаутика доживети највећи напредак у току наступајућег столећа".**

Ускоро је полетео и његов први модел једрилице. Било је то 1804. године: **„Тако је пријатно,** пише он, **видети је како једри преко пропланка... а нагињањем репа лево или десно, она регулише курс као кормилом".**

Кели је ту своју једрилицу дуго, готово у тајности, испитивао у Бромптону: био је веома осетљив и страхујући да не испадне смешан ако не би успео, није желео да изнесе у јавност своја достигнућа. Само су његови најприснији пријатељи знали за експерименте у Бромптону. **„Уверен сам,** говорио је он тада, **да ће људи моћи да путују, заједно са својим породицама и пртљагом, много успешније ваздухом, него, као до сада, водом. Достизаће брзину од 30 до 260 километара на час!"**

Тек у новембру 1809. године, Кели је најзад објавио резултате готово десетогодишњег рада. Био је то први део његове расправе „О аеронаутици" која се појавила у **Часопису за филозофију природе.** То се сматра првим и најзначајнијим делом у историји авијације, на којем се заснива читава наука летења.

Занимљиво је да је сер Џорџ на врхунцу својих аеронаутичких открића напустио даља истраживања за наредних — тридесет година! Занимао се за друге ствари, па и за астрономију: држао је телескоп крај своје постеље и не једном будио чак и своје укућане да се, заједно са њим, диве некој далекој звезди! А они су га запамтили као „живу енциклопедију"...

Као на телевизији

Када је напунио седамдесет година, Џорџ Кели се вратио ономе што га је узбуђивало у младости: аеронаутици. За следећих десет година рада конструисао је оно што се назива првим авионом за слободне летове.

Лета 1853, баш као и у оној телевизијској серији 120 година касније, летећа машина је донета на врх Бромптон Дејла. Путник у њој био је возар Келијеве кочије. Лет је прошао без незгода и када се летелица мирно спустила на земљу, возар је изишао блед и знојав:

— Молим вас, сер Џорџе, да примите моју оставку, ја сам ту да возим кочију, не да летим! — једва је промуцао.

Из старих закона

ОКО ЗА ОКО

— Ако је неко по образу ударио другог и нанео му повреду, заклеће се: „То нисам свесно урадио" и платиће лекара.

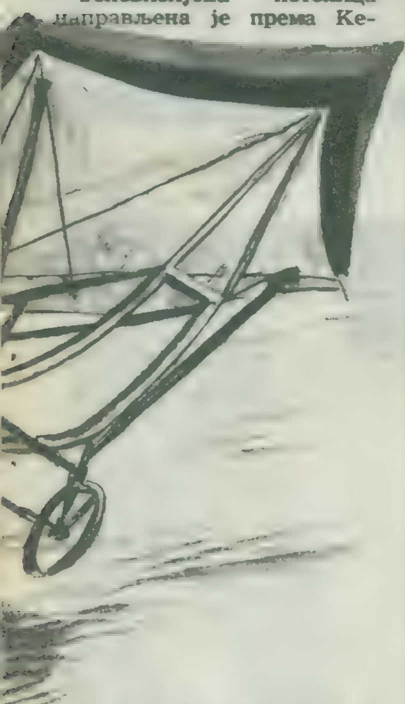
— Ако је грађевинар градио неком кућу и није урадио темељно своје дело, па се кућа срушила и убила господара, грађевинар заслужује смрт.

— Ако је изгубио говедо или овцу који су му поверени, даће власнику говедо за говедо, овцу за овцу.

Ово су само три од готово 300 чланова најстаријег пронађеног писаног закона, старог око 4000 година! Израдио га је вавилонски краљ Хамураби а пронашао француски археолог Морган 1901. године. Уклесан је на каменом стубу високом 2,25 метара, а обим његове основе је 1,90 метра! Текст овог закона, писаног клинастим писмом, у потпуности је дешифрован. На врху споменика налази се камена плоча на којој се види Хамураби како из руке бога Сунца Шамша прима законик.

То је био једини човек који је летео у овој машини пре пилота из телевизијске серије, пошто је Келијев изум после његове смрти обавила тама...

Телевизијска летелица направљена је према Ке-

лијевим нацртима из 1852. године, а употребљен је упр... материјал који је он назначио. Конструисана је у Хемпширу и коштала је око 2000 фунти, а у њој је летео најбољи британски једриличар, Дерк Пигот. Он је открио да у **Келијевој летелици треба седети окренуто бочно, као у воденој једрилици. Десном руком се држи предња каљаока која придржава „змаја", а левом се управља „веслом". Летелица може да достигне брзину од око 30 километара а једри „дивно и стабилно"**, како је изјавио Пигот.

После неколико пробних летова, у лето 1973. године, у Јоркшир је стигла екипа са камерама. На свом последњем лету, Келијева летелица достигла је висину од готово 200 метара!

Сер Џорџ је умро у Бромптону, децембра 1857. године. Његове једрилице нису га надживеле: пронађена је само једна која је служила као — кокошарник! За његов пионирски подухват знала је само шачица људи која га је пратила на пробама у Британији, Француској и Америци. На томе би, вероватно, и остало, да историчар Џон Хогсон није 1927. године, пуким случајем, на тавану старе Келијеве куће у Бромптону, пронашао његову прву бележницу, а тринаест година касније Чарлс Џибс Смит објавио је „чудесно откриће": још четири свеске... Тако је аеронаутика „добила" свог оснивача!

М. К.

НЕСТАЛА СТАТУЕТА

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

Гроф Алберик де Рогли био је висок, просед човек, отменог понашања. Као председник и акционар више компанија био је веома богат.

Позвао ме је на чај у свој апартман који се налазио два корака од Ајфелове куле, у најлепшем делу Париза. Пошто се учтиво распитао за моје здравље, обратио ми се:

— Инспекторе Жеди, ви сте једина особа којој могу да се поверим. **Јуче сам имао у посети неколицину својих пријатеља. Дошли су да виде моју колекцију статуета. После њиховог одласка, приметио сам да ми у витрини недостаје прелепа статуета из Ирана.** Не само да је од непроцењиве вредности, већ ми је и веома драга успомена.

— Сумњате ли у неког од својих... пријатеља? — запитао сам га.

Домаћин одмахну главом и додаде:

— И мени је ова идеја долазила на памет, инспекторе Жеди. Међутим, нико од мојих гостију, па чак ни мој слуга Игор, у кога имам огромно поверење, није улазио у ову одају...

— Хоћете ли ми рећи имена пријатеља, — упитао сам га.

— Сликар Католе, глумац Гај Нерон и антиквар Ана Гарден...

— Верујем да не бисте желели да се о овоме много прича?

— У праву сте, инспекторе Жеди, то су све угледни људи и не би било згодно да их блатимо пре него што утврдимо стварне чињенице. **Најбоље би било, ако се ви сложете, да ја сутра поразговарам насамо са сваким од јучерашњих гостију. Да им објасним шта ми се догодило и да кажем да ћу бити спреман да зажмурим ако статуета буде враћена, чак и анонимно.**

То ће кривцу дати прилику да се извуче... ако жели. У обрнутом случају, рећи ћу им да ћете истрагу преузети ви...

Сагласио сам се са његовим предлогом и опростио од њега.

Сутрадан после подне, око пола четири, зазвонио је телефон у мојој канцеларији. Кад сам подигао слушалицу, зачуо сам најпре неко дахтање, а онда узбуђени глас де Роглија:

— Инспекторе Жеди, ја сам код... код кривца... Он се... одао... И то је...

Унапред сам знао да неће довршити реченицу.

Шта бисте ви урадили да сте били на мом месту? Јасно, ви бисте кренули од једне до друге сумњиве особе да бисте проверили да се можда леш не налази сакривен у плакару неког од њих.

Како ми је де Рогли рекао имена својих гостију није ми било тешко да у именику нађем њихове адресе. **Почео сам од Ане Гарден**, лепе жене која је била више него изненађена кад сам се појавио у њеној антикварници. Била је у кинеској одећи.

— Где је гроф?

— Гроф?

— Да, де Рогли. Знам да је данас долазио код вас. Можда ми је чак од вас и телефонирао.

Млада жена ми мирно одговори:

— То је тачно, инспекторе. **Био је код мене, пре подне око 11 часова, и испричао ми чудну причу о нестанку статуете из Ирана. Успела сам да га убедим у своју невиност** и у знак извињења купио је од мене леп акварел неког Енглеза.

— Да ли га је понео са собом?

— Разуме се.

Замолио сам је да погледам по радњи. Како нисам нашао де Роглија ни живог ни мртвог, упитао сам је на поласку.

— Да ли знате да ли је Рогли, пре него што је дошао код вас већ био код других?

Али он то није знала.

Сликар Католе, млађи човек чврсто грађен, са лицем глумца из каубојских филмова, **одмах ми је признао да је гроф де Рогли био код њега.** Уосталом, није другачије ни могао да каже: сто у трпезарији био је постављен за двојицу.

— Гроф се сам позвао на ручак код мене. Дошао је око 13 часова, — објашњавао ми је сликар — **био сам спремио свој чувени бифтек, и као што видите, ништа није остало. За време ручка гроф ми је испричао како му је неко од нас гостију украо статуету из Ирана. И на крају, захваљујући се на пријатном ручку, рекао је да иде да посети још неког од својих јучерашњих гостију.**

Идући према кући глумца Гија Нерона покушао сам да средим податке до којих сам дошао.

Гроф је Ану посетио око 11 часова, код Католеа је био од 13 до 15... Према томе, логично би било да је глумац Нерон био последњи кога је посетио.

Нерон ме је дочекао увијен у топлу кућну хаљину и, пошто ме је саслушао, одговорио ми је гласом као да је на позорници.

— Како? Ви ме сумњичите да сам украо статуету из Ирана... чак и да сам убио Роглија! Каква заблуда, инспекторе! И какав недостатак такта!

— Молим вас — обратио сам му се учтиво — онда ми реците где је гроф?

— Откуд бих ја то знао, драги мој... Слободно претражите свуда... — И он театрално рашири руке.

— Да ли сте завршили? — запитах га не баш много учтиво.

За тренутак је занемео, што сам ја искористио да га упитам:

— У колико часова је гроф дошао код вас?

— Он уопште овде није ни долазио — одговори ми Нерон. **— Гроф ми је телефонирао да би ме обавестио да ће стићи око четири часа. Међутим, ја сам га узалуд чекао!**

Да ли је лагао? Или је можда говорио истину?

Напуштајући Нерона покушао сам да створим неке закључке:

1) Нерон лаже када каже да му је гроф телефонирао или...

2) Кривац је сликар Католе и Рогли је од њега телефонирао.

3) Једно је само било јасно: да је Ана Гарден била ван сваке сумње.

Исте вечери гроф је пронађен упола онесвешћен и с раном на челу, у колима у оближњој шуми... Поред њега се налазио акварел који је купио код Ане.

Срећом, кривац није имао тешку руку...

Шта мислите, драги читаоци, ко је кривац? Ако знате, честитамо! Уколико нисте сигурни и поред тога што сте пажљиво прочитали наш текст и добро разгледали цртеж, решење ћете наћи на 35. страни.

НАЈВЕЋЕ СПОРТСКЕ ПРИРЕДБЕ СВЕТА 2

ПРВА ОЛИМ

текст: А. Радаковић

ПАРИЗ 1924.

ПОБЕДНИК ПОСТАО ТАРЗАН

На Осмој олимпијади учествовао је 2.941 такмичар и 134 такмичарке из 44 земље. Они су се борили за 128 златних медаља у 17 спортских грана. Жене су се први пут такмичиле у борачким спортовима: Данкиња Елен Осијер победила је у борби флоретом.

Финска је у лакој атлетици освојила 10 златних, 5 сребрних и 1 бронзану медаљу. У укупном броју освојених трофеја испред Финске су се пласирале једино САД: 10 златних, 10 сребрних и 10 бронзаних медаља. Трећепласирани Британци добили су 3 златне, 3 сребрне и 5 бронзаних медаља.

Последњи пут рагби је био олимпијски спорт. Одржан је и последњи олимпијски тениски турнир на којем су Американци победили све представнике из других 26 држава и освојили свих 5 златних медаља.

„Човек-штоперица" **Паво Нурми** је на тој Олимпијади доживео звездане часове и његов подвиг досад нико није надмашио: 8. јула у елиминацијама на 1.500 м победио у времену 4:07,6; сутрадан, 9. јула, победио је у елиминацијама на 5.000 м с временом 15:28,6; дан касније, 10. јула прво је у рекордном времену 3:53,6 освојио златну медаљу на 1.500 м, а сега сат касније и другу златну медаљу на 5.000 м, опет у рекордном времену 14:31,2: 11. јуна у предтакмичењу у трци на 3.000 м био је члан победничке финске екипе; 12. јула освојио је златну медаљу у крос-контрију на 10.650 м; најзад, 13. јула у финалу екипног стипл-чеза који је тада последњи пут био на олимпијском програму, освојио је и четврту златну медаљу. Победио би сигурно и у трци на 10.000 м, али је финско руководство одлучило да уместо њега стартује Ритола који је такође освојио златну медаљу.

Многи сматрају да је главни јунак Олимпијаде ипак био седамнаестогодишњи Петер Џон Вајсмилер. Он је, пробивши на 100 м пливања слободним стилом „границу снова" од 1 минута, коју су многи сматрали непрелазном, означио нову епоху фантастичног успона пливачког спорта. Вајсмилер је на тој Олимпијади освојио још две златне медаље: на 400 м слободним стилом и у штафети 4 Х 200 метара. На следећој Олимпијади у Амстердаму освојио је још две златне медаље: на 100 м и у штафети 4 Х 200 метара. У међувремену је оборио равно 67 светских рекорда. Две године после филмски краљ џунгле — Тарзан.

На Олимпијади Југословени су освојили прве златне медаље. Гимнастичар Леон Штукељ победио је на греди и у вишебоју.

АМСТЕРДАМ 1928.

ЗЛАТО ЛЕОНА ШТУКЕЉА

Четрдесет шест земаља послало је у Амстердам 2.971 такмичара од којих су 268 биле жене. Такмичило се у 120 дисциплина из 17 спортова. **Први пут су после I светског рата учествовали Немци којима није било дозвољено присуство на две раније олимпијаде.** У лакоатлетици су се такмичиле први пут и жене.

Холанђани су врло лоше организовали смештај, исхрану, пребацивање такмичара до стадиона и натраг. Још пре Олимпијаде избио је скандал. Држава је одбила материјалну помоћ Организационом комитету на шта је министар просвете Пастор Висер дао оставку.

САД су и овог пута у „краљици спортова" освојиле највише медаља: 8 златних, 6 сребрних и 7 бронзаних, а Финци су опет заузели друго место са 5 златних, 5 сребрних и 4 бронзане медаље. Једину победу у тркачким дисциплинама за САД је освојио Реј Варбути на 400 метара. У тркама на 100 и 200 м победио је Канађанин Перси Вилијемс. Немци у лакој атлетици нису постигли ниједну победу. Микио Ода је у троскоку донео прву златну медаљу Јапану.

Прва олимпијска победница у лакој атлетици постала је Американка Евелин Робинсон, али тек пошто су због недозвољених скокова за време трке биле дисквалификоване Канађанке Смит и Розенфелд. У то време су лакоатлетичарке биле још прилично неискусне.

На Олимпијади у Амстердаму први пут запламсао огањ донет из древне Олимпије.

Леон Штукељ је у гимнастици, на круговима, освојио прву златну медаљу за Југославију, а освојио је и бронзану у вишебоју. Јоже Приможич је био други на разбоју, Дерганц трећи у прескоку коња и Југославија трећа у екипном вишебоју.

ПИЈСКА ВАТРА

ЛОС АНЂЕЛЕС 1932.

НИЈЕ ПОМОГЛА КАФА

У далеку Америку многе земље нису могле да пошаљу своје екипе. Учествовало је 1.337 такмичара, од којих је било 127 жена, из 38 земаља.

Монументални стадион „Колосеум“ могао је да прими 105.000 гледалаца. Први пут је изграђено Олимпијско село у којем је 2.000 такмичара, тренера, вођа екипа, лекара и помоћног особља могло да ужива у потпуном конфору, националним кухињама, савршено уређеним теренима за тренинг и просторијама за одмор и забаву. Најмодернији електро и фото-уређаји прецизно су мерили резултате.

Ипак се догодило неколико неугодних инцидената. Такмичари у стиплчезу на 3.000 м грешком судија претрчали су један круг више — 3.450 метара!

Због друге грешке француски бацач диска Жил Ноел остао је без медаље, па је проглашен „најмалерознијим човеком из Лос Анђелеса“. Док су бацачи бацили диск, тркачи на 5.000 м водили су огорчену борбу која је узбудила цео стадион. Два Финца, Летинен и Виртанен, покушавали су у наизменичним нападима да сломе отпор тврдокорног Американца, аутсајдера Ралфа Хила. Баш кад су тркачи улазили у финиш, Жил Ноел је бацио диск преко линије која је означавала даљину од 50 метара. Судије су посматрале финиш тркача, па нису виделе где је пао диск несрећног Француза. Узалуд је Ноел протестовао. Судије су донеле соломонску одлуку: дозволиле су му да понови хитац. Наравно, Ноел није имао тако добре нерве да још једном баци диск на рекордну даљину. Заузео је тек четврто место. Први је био Американац Џон Андерсон са хицем од 49,48 м.

У лакоатлетским такмичењима, на којима је постављено 19 светских и 31 олимпијски рекорд, још једном су тријумфовали Американци са 16 златних, 13 сребрних и 6 бронзаних медаља. Финска је потврдила друго место са 3 златне, 4 сребрне и 4 бронзане медаље.

Својеврсно узбуђење изазвали су Бразилци. Њихова екипа није имала довољно новца, па су темпераментни Јужноамериканци брод којим су допутовали у Лос Анђелес накрцали кафом. Товар нису пријавили царини и амерички цариници су га једноставно запленили. Већина Бразилијанаца морала је да се врати кући, а они који су некако остали били су врло огорчени, па су за време једне ватерполо утакмице покушали да премлате и баце у базен мађарског судију коме су замерили на једној одлуци.

На Олимпијади у Лос Анђелесу учествовао је један Југословен, лакоатлетичар др В. Наранџић, али је испао већ у бацачким предтакмичењима.

БЕРЛИН 1936.

„ЦРНА СТРЕЛА“ ЏЕСИ ОВЕНС

Хитлер је добро схватио да ће Олимпијаду моћи да искористи да свету покаже своју моћ и организационе способности немачког народа „оплемењеног“ нацизмом. У близини дворца Шарлотенбург, на обалама Шпреје, изграђен је величанствени стадион за 150.000 гледалаца, пливалиште са 20.000 седишта, летња позорница за 20.000 људи, читав низ терена за разне спортове и тренинг и Олимпијско село, будућа Официрска академија. Лени Рифенштал, некадашња скијашица и алпинисткиња, велики пропагатор нацизма добила је задатак да сними филм „Богови стадиона“. Наравно, требало је да ти „богови“ буду немачки спортисти, победници.

Учествовало је 3.651 такмичар и 329 такмичарке из 49 земаља у 22 спортске гране и 142 дисциплине. У 29 лакоатлетских дисциплина оборено је 12 светских и 27 олимпијских рекорда, али су нацисти остали разочарани. **Само три Немца су освојила златне медаље: Ханс Велке у кугли, Карл Хајн у кладиву и ГерхардШтеј у копљу. И две Немице су освојиле прва места: Жили Флајшер у копљу и Гизела Мауермајер у диску.** Немачки лакоатлетичари и лакоатлетичарке освојиле су још 4 сребрне и 7 бронзаних медаља. И овог пута је највише трофеја припало Американцима: 14 златних, 7 сребрних и 4 бронзане медаље. Финци су заузели треће место, иза Немаца, са 3 златне, 5 сребрних и 1 бронзаном медаљом.

„Црна стрела“ Џеси Овенс први је разбио Хитлерове наде да ће Берлинска олимпијада доказати „апсолутну супремацију“ аријевске расе. Надмоћно је освојио четири златне медаље: 100 м са резултатом 10,3; 200 м са 20,7; скок удаљ — 8,06 и штафета 4 X 100 м — 39,8. Хитлер је, бесан због победе црног студента из Охаја, напустио стадион избегавши да му честита на победи.

☆

У Берлину је Леон Штукељ освојио сребрну медаљу на круговима, Лондон 1948.

НАСТАВАК НА СТРАНИ 15

— Величанствено! Купујем је.

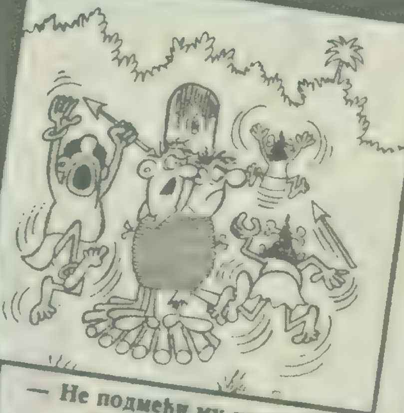

— То је већ одавно откривено! Зове се динамит!

— Не, Микице! Не када је тата за воланом!

ЈУМОР

— Не подмећи му ногу! Ионако су жути на нас!

— Обриши ноге! Тек што сам опрала под!

— Дугујеш ми 5.000 динара. Почели су да једу!

ПРВА ОЛИМПИЈСКА ВАТРА

ЛОНДОН 1948.

ТРИЈУМФ ЛЕТЕЋЕ ХОЛАНЂАНКЕ

Због другог светског рата нису се одржале Дванаеста и Тринаеста олимпијада. У знак признања за херојски отпор Хитлеровој Немачкој част да организује прве послератне Игре припала је Британцима, а Немци и Јапанци нису на њима имали приступа. Због хладног рата изостао је и Совјетски Савез.

Из 58 земаља дошло је у Лондон 3.664 такмичара и 398 такмичарки. Такмичило се у 136 дисциплина из 17 спортских грана.

Рат је и на спорт оставио последице: лакоатлетичари нису у просеку достигли резултате из 1936. године. Просек резултата свих спортиста мерен према вишебојским таблицама износи свега 25.211 бодова, за 265 бода мање него пре дванаест година.

Лондонска Олимпијада ипак је видела неколико изванредних спортиста. **Тридесетогодишња Холанђанка Фани Бланкерс-Клајн уписала је своје име у историју спорта као прва, и досад једина, жена која је на једној олимпијади освојила четири златне медаље. Фамозна Фани победила је у тркама на 100 и 200 м, у трци на 80 м с препрекама и у штафети 4 X 100 метара.**

Лондон је био и олимпијски деби најславнијег дугопругаша после Нурмија, „чешке локомотиве" Емила Затопека који је на 5.000 м освојио сребрну, а на 10.000 м златну медаљу.

У Лондону је наш Иван Губијан освојио сребрну медаљу у бацању кладива, прву олимпијску медаљу наше лакоатлетике. Фудбалска екипа Југославије која је победила Луксембург са 6:1, Турску са 3:0, Енглезе са 3:1, а у финалу је изгубила од Швеђана са 3:1, вратила се са сребном медаљом.

ХЕЛСИНКИ 1952.

ИГРЕ МИРА

Финска престоница окупила је до тада највећи број нација и такмичара: 5.867 спортиста из 69 земаља. Први пут после II светског рата учествују Савезна Република Немачка и Јапан. Хелсинки је био и олимпијски деби Совјетског Савеза чији су такмичари освојили 22 златне, 30 сребрних и 19 бронзаних медаља.

У лакој атлетици САД су освојиле рекордни број медаља: 15 златних, 10 сребрних и 6 бронзаних. Друго место су, захваљујући породици Затопек, заузели Чехословаци: 4 златне и 1 сребрну медаљу.

Олимпијада у Хелсинкију ушла је у историју пре свега по томе што се на олимпијском пламену, који је у стадион унео рехабилитовани Паво Нурми, први пут почео топити лед „хладног рата".

Откровење Петнаесте олимпијаде биле су женска и мушка гимнастичка екипа СССР-а које су од 39 могућих медаља освојиле 25.

„Гусаров" четверац без кормилара освојио је једину златну медаљу за Југославију, а сребрне су освојили фудбалски и ватерполо тим.

У ИДУЋЕМ БРОЈУ:
ЦРНА ГАЗЕЛА ИЗ ТЕНЕСИЈА

Џонијева три минута

»Смртоносна браћа Оли« Франсис и Џон.

— ДАНАС СМО УШЛИ У ИСТОРИЈУ — РЕКАО ЈЕ НА РАСТАНКУ МАНИНГ СВОЈИМ САУЧЕСНИЦИМА. — УПАМТИТЕ, МОМЦИ, ЈЕЗИК ЗА ЗУБЕ! НЕМАМО ПОТРЕБЕ ДА СЕ ХВАЛИШЕМО, КОЛИКО ВЕЧЕРАС СВЕ НОВИНЕ И РАДИО-СТАНИЦЕ ПРИЧАЋЕ САМО О НАМА!

Читаве три недеље, свако преподне, гурао је ледаџија Џони своја колица испред великих постројења ледаре „Рубел" у Бруклину. Носио је прописну белу капу и белу кецељу и брзо се спријатељио са осталим разносачима леда.

Када је 21. августа 1934. утоварио табле леда у колица, Џони није пожурио да их разнесе муштеријама. Купио је сендвиче и лумунаду, наслонио се на зид у хладовини и групици која је ту доконо ћаскала рекао уз широк осмех:

— Доврага с ледом! Остаћу мало с вама да се одморим и поједем који залогај, момци!

Нико није имао ништа против. Стајали су ту, разговарали, брисали зној са чела. Смејали су се неким чудацима који су на оближњем тениском терену ударали белу лопту под огромним, усијаним, жутим сунцем. Деца су играла шуге.

ДВА ЦРНА БЈУИКА

Тачно у подне пред ледаром су се зауставила блиндирана кола која су једном недељно, увек истог дана, узимала новац из „Рубелових" постројења да га превезу до банке. Униформисани, наоружани чувар отворио је дебела челична врата, опрезно погледао унаоколо, дао знак другом чувару у колима да је све у реду и пошао према ледари да подигне недељни пазар.

У блиндираним колима остао је шофер који се кувао у својој кабини сањајући о хладном тушу и пола милиона долара у платненим врећама, скупљена тог истог јутра из разних њујоршких предузећа. **Нико, вероватно ни сами стражари, није знао боље од Џонија ледаџије да ће проћи тачно три минута пре него што се први стражар врати из ледаре са новцем.**

Одмакао се од зида, хитро отворио поклопац својих колица са ледом и из њих извукао машинску пушку. Уперивши је у груди стражара који је чувао кола викнуо је:

— Руке увис, или си мртав!

Истог часа, као на знак чаробног штапића, десетак дотадашњих пролазника и беспосличара претворило се у опасне гангстере. Један је притрчао кабини кола и кроз отворен прозор цев свог аутоматског пиштоља прислонио шоферу на уво. Остали су уперили оружје према скамењеним посматрачима и наредили им да полежу по асфалту.

— На посао, момци! — рекао је Џони из „средишта операције". — Имамо мање од три минута!

Два црна „салонска" аутомобила ушла су у улицу, баш као на филму, и зауставила се код блиндираних кола. У мртвој тишини вреће са пола милиона долара зачас су се нашле у њима. Када се чувар са новцем појавио на вратима ледаре, црни аутомобили замицали су иза угла.

Само минут касније 400 патролних кола њујоршке полиције дало се у потеру за пљачкашима.

КРЕМ ЊУЈОРШКОГ ПОДЗЕМЉА

Пљачка пола милиона долара била је дотад највећа у историји њујоршког криминала. Није стога ни чудо што су свега шест минута након пљачке три веома прометна моста преко Ист Ривера која Бруклин повезују са Манхатаном затворена за саобраћај. **У року од неколико минута блокирана је читава четврт.** Полицајци у униформама и цивилу запоселе су подземну железницу и све аутобуске станице. **Чак да су били и мађионичари, гангстери нису могли да се извуку из Бруклина.** Тако је са лица места реферисано градоначелнику Њујорка и шефу њујоршке полиције.

Али, „Џони ледаџија", у ствари, чувени гангстер

Џон Манинг, био је у свом послу чаробњак. Уместо да се упуте преко једног од мостова, гангстери су напустили украдене црне бјуике на око километар од ледаре, а новац пребацили у унапред припремљене чамце привезане за моло. Затим су отпловили низводно према држави Њу Џерзи.

Скуп у скровишту, малој напуштеној каменој кући у Њу Џерсију на обали Атлантика, личио је на прозивку врхунских америчких криминалаца које је полиција одавно тражила. Поред осталих били су ту чувени кријумчари алкохола из доба прохибиције Џон Хјуз и Томас Квин.

Пре него што су се разишли да се више никада не окупе као банда, Манинг је одржао кратак „говор":

„Данас смо ушли у историју. Говорили су да нико не може да опљачка челична кола, доказали смо им да нису у праву. Упамтите, момци, језик за зубе! Немамо потребе да се хвалишемо, колико вечерас све новине и радио-станице у свету причаће само о томе! Док смо на слободи, никоме ни речи! Ако нас икада похватају, ово правило још више важи!"

Познати кријумчари Џон Хјуз и Томас Квин.

НЕ, НЕ И НЕ!

Пљачка која је узбудила читаву Америку окаракте-

рисана је као „класична“. Случај је поверен инспектору Џону Рајану из бруклинске полиције. Истрага се месецима вртела укруг, инспектор је свуда наилазио на непробојан зид ћутања.

Две године касније чамци које су гангстери потопили после бекства у Њу Џерсију исплививали су на површину близу Бруклина. То је био први траг који је полицију одвео до некадашњег складишта алкохола кријумчара Џона Хјуза и Томаса Квина. Хјуза нису нашли, али су Квина, заједно са фалсификатором Стјуартом Валасом, стрпали у затвор под другим оптужбама, којих је било напретек, и осудили на по 20 година робије.

Обојица су сместа признала све раније „активности“, но о пљачки блиндираних кола нису зуцнули ни реч. Међутим, полиција је изгледа ипак нешто наслућивала и за кратко време иза катанца су се, један по један, нашли готово сви учесници у пљачки.

Како није било ни најмањег доказа да су они извршили пљачку у Бруклину, оптужени су за разна друга недела, од отмице богаташа Џона О'Конела млађег из Њујорка, до пљачке банке у Пајн Бушу. Истрага се надала да ће од њих извући признања обећавајући им „олакшавајуће околности“ за остала почињена недела.

Али, преварила се. Франсис Оли, на пример, више је волео да се једне ноћи обеси у својој затворској ћелији него да изда Манинга. Џон Оли и Перси Гири, који су заједно киднаповали О'Конела, проглашени су кривим и осуђени на 77 година робије у Алкатразу.

Инспектор Рајан, за кога је сума од пола милиона долара представљала више него што је он сам могао да заради за неколико десетина својих живота, ставио је све чланове банде под унакрсну ватру не би ли добио и најмањи доказ о бруклинској пљачки. Одговор је увек био не, не и не!

„Наравно да смо чули за пљачку, а ко није?“ — говорили су гангстери. **„Сигурно да је морао постојати шеф, знамо да се називао „Џони ледадија“, то је све. Питајте нас било шта друго, помоћи ћемо вам, али о овоме немамо појма!“**

Инспектор Рајан управо је размишљао да дигне руке од даље истраге када је 5. јула 1936. леш криминалца Џона Манинга донет у манхатанску мртвачницу са четири револверска метка у грудима. Полиција није сазнала ко га је убио и Манинг је сахрањен, а да никад није званично доказано да је он био организатор и вођ пљачке блиндираних кола.

Но, и после његове смрти саучесници су ћутали као заливени и пљачка је реконструисана сасвим незванично, на основу ту и тамо прикупљених података, повезивања чињеница и изјава очевидаца.

Опљачкани новац такође никада није нађен. „Новац ће већ сам кад-тад проговорити!“, изјавио је својевремено инспектор Рајан пун наде.

Б. Д.

ИЗ ИСТОРИЈЕ БАЛЕТА

ПОЈЕО ПАТИКЕ

Дванаестог марта 1832. године у миланској „Скали“ приказан је балет „Силфиде“ који ће изазвати прекретницу у историји ове игре. У главној улози појавила се Таљони, балерина која је те вечери створила симбол женствености у балету. Била је одевена у облаке белог тила, играла је на врховима прстију — била је то новина деветнаестог века — и изгледала готово нестварна док је бешумно изводила пируете.

Таљони је више лебдела него што је играла, чинило се да уопште нема тежине, колико је њена игра била нежна и лепршава.

Њен кореограф, Таљони-отац, рекао је док је посматрао тај чудесни плес:

— **Када бих осетио да моја ћерка игра убио бих је!**

Таљони је заиста деловала као перце на ветру а публика је била задивљена новим начином игре која је сва била у складу са романтичарским схватањем уметности. Млада Италијанка постала је „Силфида Европе“ и свуда је изазивала овације. Виктор Иго је писао песме у њену част, Готје јој се дивио. Свуда где се појављивала стицала је ватрене обожаваоце.

У игри »коран учетворо« чувена Таљони стоји.

Ипак, врхунац лудила за њом забележен је у Сједињеним Америчким Државама, у Питсбургу. Један „балетан“ купио је на јавној аукцији пар њених балетских патика за астрономску своту. Али, није њима украсио свој дом, учинио је нешто много невероватније: скувао их је, а затим појео!

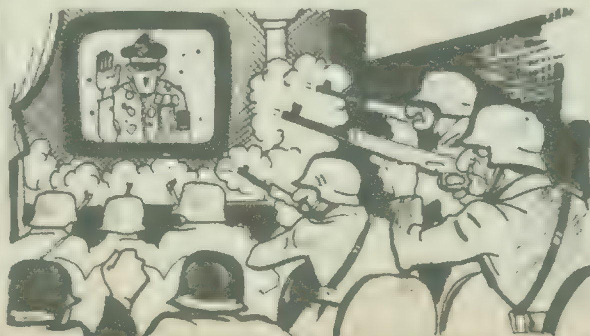
ФИЛМ У НОБ

ПУЦЊИ У ПРАЗНО

Немци су поред физичког терора за време окупације покушавали да врше притисак на наш народ и пропагандистичком кинематографијом. Филмским триковима су приказиване операције „великог“ Рајха о „чишћењу шума и острва од партизанских бандита“. Међутим, тај вид терора је убрзо престао јер се публика у биоскопској дворани гласно смејала, јасно дајући до знања окупатору да је то исувише провидна пропаганда.

Својеврстан начин отпора било је и бојкотовање свих филмских представа које су окупатори приређивали у окупираним местима. Сале су најчешће зврјале празне.

У пролеће 1942. године београдски омладинци су се некако докопали чувеног Чаплиновог филма „Велики диктатор“ и покушали да га протуре у неки од београдских биоскопа. Међутим, контрола је била исувише велика па је одлучено да се покуша у Ваљеву. Никола Радошевић је после много перипетија успео да протури филм у ваљевски биоскоп „Централ“. Филм је приказан на поподневној представи у присуству великог броја немачких официра и војника. Запрепашћење је било огромно када се на платну појавио Чаплин у лику фирера. Разјарени официри су почели бесомучно да пуцају у платно. Догађај је тако одјекнуо да је читав град дигнут на узбуну. Никола Радошевић је ухапшен и после незапамћеног мучења ипак пуштен на слободу.

ИЗДРЖЉИВИЈА ОД КАМИЛЕ

Мали становник пустиња америчког југозапада, веверица — citelus variogatus, недавно је постигла прави рекорд у маратону жеђи. Она је остала у животу и била веома активна на нормалној дневној температури

иако пуних 100 дана није попила ни кап воде.

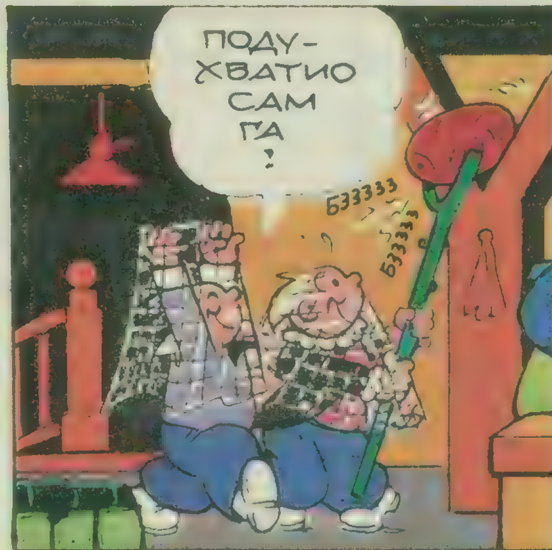
Тако је потукла рекорд камиле која без воде може да издржи и 30 дана. На Калифорнијском универзитету тренутно су у току експерименти чији је циљ да открију тајни механизам изузетне издржљивости овог малог глодара.

БИМ
И
БУМ
JOE MUSIAL

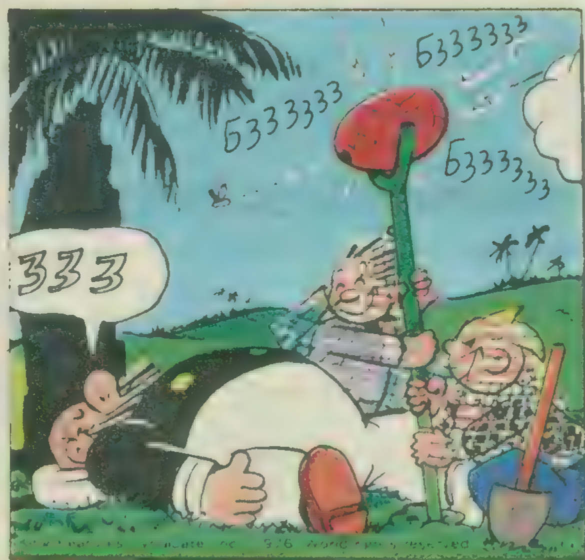

БРЗО! ЗОВИТЕ КАПЕТАНА! ОСЕ СУ НАПРАВИЛЕ ГНЕЗДО НА ТАВАНУ!
ОДМАХ ЋЕМО ГА...
...НА-ЋИ!

КАПЕТАНЕ! МАМА... ХИТНО ВАС ЗОВЕ! ЗОЉЕ СУ СЕ УГНЕЗДИЛЕ НА ТАВАНУ!
З... А?

ЗОЉЕ? НА ТАВАНУ?!! ХА! ГУБИТЕ СЕ... ВИДИТЕ ДА СПАВАМ! А МАМА... МОРА ДА ЈОЈ СЕ ПРИВИЂА!
ЗЗЗ
СЕТИО САМ СЕ!

ПОДУ-ХВАТИО САМ ГА?
БЗЗЗЗЗ
БЗЗЗЗЗ

БЗЗЗЗЗЗ
БЗЗЗЗЗЗЗ
ЗЗЗ

БЗЗЗЗЗЗ
БЗЗЗЗЗЗ
БЗЗЗЗЗЗ
ЗЗЗ

ОСЕ! ШТА? ЈАОООЈ!
БЗЗЗЗЗ
БЗЗЗЗЗЗЗЗ

КАПЕТАНЕ! ИСП'О СИ ПРАВИ ХЕРОЈ! ОСЛОБОДИО СИ КУЋУ ОСА!
БАХ!
MUSIAL

ШРАФКО

ЈЕ Л' ТИ ТО РЕЧЕ ДА ТЕЛЕВИЗОР НЕ ДОБИЈА СТРУЈУ?

ГОДИНЕ 300. ПРЕ НАШЕ ЕРЕ, ПТОЛОМЕЈ I, ЛАГОСОВ СИН, ОСНИВАЧ ДИНАСТИЈЕ ЛАГИДА, ВЛАДАО ЈЕ ЕГИПТОМ...

КАКО КАЖЕ ЛЕГЕНДА, ПО САВЕТУ НЕКОЛИКО СВЕШТЕНИКА, НЕПРИЈАТЕЉА МЛАДОГА ПРИНЦА, ПТОЛОМЕЈ ЈЕ ПРОТЕРАО ИЗ КРАЉЕВИНЕ СВОГА ПОЛУБРАТА ТАНОРА...

СВЕШТЕНИЦИ СУ УБЕДИЛИ ПТОЛОМЕЈА ДА БРАТ КУЈЕ ЗАВЕРУ ПРОТИВ ЊЕГА...
ПРЕ НЕГО ШТО СУНЦЕ ИЗИЂЕ ИЗ СВЕТЕ РЕКЕ, ПРОТЕРАЋЕТЕ МОЈЕГА БРАТА ТАНОРА ИЗ КРАЉЕВИНЕ!

КАД БУДЕТЕ У ПОДНОЖЈУ ВЕЛИКЕ ПИРАМИДЕ, УБИЋЕТЕ ГА И САХРАНИТИ КАО НЕКОГ СИРОМАХА!

С ПРВИМ ЗРАЦИМА СУНЦА, МЛАДИ ПРИНЦ ТАНОР БИО ЈЕ УХВАЋЕН И ОДВЕДЕН ВАН ГРАДА...

ГДЕ ГА ЈЕ ЧЕКАЛА ТРАГИЧНА СУДБИНА...
1282

По извршењу пресуде, тело жртве је умотано и сахрањено. Али поред њега нису остављени ни благо ни храна за велико путовање...

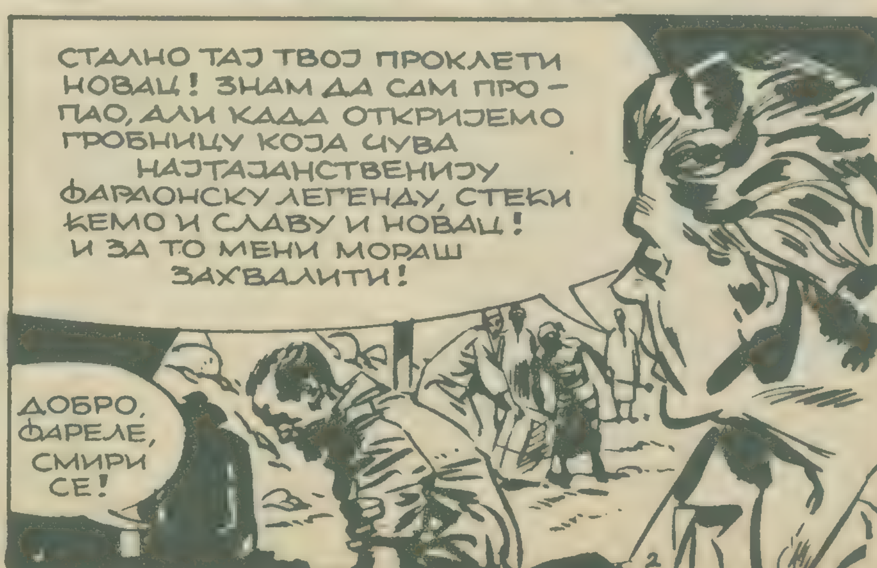

Место на којем је Танор сахрањен остало је тајна. Ипак, страшне легенде о њему, караванџије су вековима преносиле од уста до уста...

ПОДВИЗИ ПОЛА ФЛОРАНА:
МУМИЈА
I ДЕО

Неколико километара далеко од Луксора у Горњем Египту, улогорила се британска археолошка експедиција...

ФАРЕЛЕ, МИСЛИМ ДА ГУБИМО ВРЕМЕ И НОВАЦ!
ПОМИСЛИ САМО ШТА ЗНАЧИ ОТКРИВАЊЕ ГРОБА ТАНОРА, УБИЈЕНОГА ИЗГНАНИКА!

НЕК'ТИ БУДЕ! АЛИ, НЕ ЗАБОРАВИ: ТИ ГУБИШ САМО ВРЕМЕ, А ЈА УЛАЖЕМ У ОВО И СВОЈ НОВАЦ!

СТАЛНО ТАЈ ТВОЈ ПРОКЛЕТИ НОВАЦ! ЗНАМ ДА САМ ПРОПАО, АЛИ КАДА ОТКРИЈЕМО ГРОБНИЦУ КОЈА ЧУВА НАЈТАЈАНСТВЕНИЈУ ФАРАОНСКУ ЛЕГЕНДУ, СТЕЋИ ЋЕМО И СЛАВУ И НОВАЦ! И ЗА ТО МЕНИ МОРАШ ЗАХВАЛИТИ!
ДОБРО, ФАРЕЛЕ, СМИРИ СЕ!

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ...
ГОСПОДИНЕ, НАШЛИ СМО УЛАЗ У ГРОБНИЦУ!
ЧУЈЕШ ЛИ КОСГРЕЈВЕ?

ФАРЕЛЕ, МОРАМ ТИ ПРИЗНАТИ ДА САВ ЦЕПТИМ...
ДА НЕ СМАТРАШ ДА СКРНАВИМО ГРОБНИЦЕ? ЈА-НЕ, МИ СМО, ЈЕДНОСТАВНО, АРХЕОЛОЗИ! ХАЈДЕМО!

УЗ ЖУКАСТУ СВЕТЛОСТ ПЕТРОЛЕЈКЕ, ЉУДИ УЛАЗЕ У ГРОБНИЦУ...
УСПЕЛИ СМО, КОСГРЕЈВЕ! ТАНОРОВА ГРОБНИЦА!

САРКОФАГ! ДА, ТО ЈЕ ТАНОР! МИ СМО ПРВИ УСТАНОВИЛИ ДА ЈЕ ЛЕГЕНДА, У СТВАРИ, ИСТОРИЈСКА ИСТИНА!

АЛИ, ПОШТО ЈЕ КОСГРЕЈВ ДЕШИФРОВАО НЕКОЛИКО НАТПИСА УРЕЗАНИХ НА ПОКЛОПЦУ САРКОФАГА...
ПРЕВАРИЛИ СМО СЕ, ФАРЕЛЕ! ТЕЛО КОЈЕ ПОЧИВА У ОВОМЕ САРКОФАГУ НИЈЕ ТЕЛО ПРИНЦА ТАНОРА...

НЕ! НЕ! НЕЕЕ!
ФАРЕЛЕ, ПРИЈАТЕЉУ, ШТА ТИ ЈЕ? ЈЕСИ ЛИ ПОЛУДЕО?

ЧУЈЕТЕ ЛИ ОВЕ ЕНГЛЕЗЕ? ОНИ СУ ПОЛУДЕЛИ ?!
МИ НИСМО ПРОМАШИЛИ! ТО НЕ МОЖЕ БИТИ ИСТИНА!..

МАЛО КАСНИЈЕ, ПРЕД ПРЕПЛАШЕНИМ РАДНИЦИМА, ПОЈАВИО СЕ АРХЕОЛОГ ФАРЕЛ...
ПОГЛЕДАЈТЕ... САМО СЕ ЈЕДАН СКРНАВИТЕЉ ВРАЋА!
ГОСПОДИНЕ!

МОЈ ПРИЈАТЕЉ ЈЕ БИО ЖРТВА ОДРОНА, ДРУНЕ... ИЗНЕСИТЕ ЊЕГОВО ТЕЛО И ПРЕБАЦИТЕ ГА У ЛУКСОР... НАСТАВИЋЕМО РАДОВЕ СУТРА... ОБЈАВИ ДА ЈЕ ПРОНАЂЕНА ГРОБНИЦА ПРИНЦА ТАНОРА!

КОСГРЕЈВОВО БЕЖИВОТНО ТЕЛО ПОЧИВА У КРИПТИ. О ЊЕГОВОМ КРАЈУ МОГАО ЈЕ ПОСВЕДОЧИТИ САМО ФАРЕЛ...

НА ЈЕДНОМ ОД ЗИДОВА, МОЖЕ СЕ ПРОЧИТАТИ НАТПИС: ОВДЕ ЛЕБДИ ДЕМОНОВ ДУХ. АКО НЕКО ОТВОРИ ОВУ ГРОБНИЦУ, ОН ЋЕ ИЗИЋИ И СЕЈАЋЕ НА СВЕ СТРАНЕ СМРТ И УНИШТЕЊЕ...

ШТАМПА СЕ ДОЧЕПАЛА ДОГАЂАЈА. У ПАРИЗУ...

КАО И СВАКОГ ЈУТРА, БУДИЛНИК ЈЕ ВЕОМА РАНО ТРГАО ПОЛА ФОРАНА...
СЕДАМ... МОРА СЕ УСТАТИ...

НОВИНЕ...

ДА ВИДИМО ШТА СЕ ДЕСИЛО ЗА ПОСЛЕДЊА ДВАДЕСЕТ ЧЕТИРИ ЧАСА...

ЏОН КОСГРЕЈВ НАСТРАДАО У ТАЈАНСТВЕНИМ ОКОЛНОСТИМА ЗА ВРЕМЕ ИСКОПАВАЊА У ДОЛИНИ КРАЉЕВА!
КОСГРЕЈВ! ЈАДНИ ПРИЈАТЕЉУ!

ФОРАН ЧИТА ТУЖНУ ВЕСТ...
МУМИЈИНО ПРОКЛЕТСТВО СЕ ОСТВАРУЈЕ... БУДАЛАШТИНЕ! ЧЛАНАК ДОСТОЈАН БУДАЛА КОЈЕ ГЛЕДАЈУ ЛОШЕ ФИЛМОВЕ СТРАВЕ!

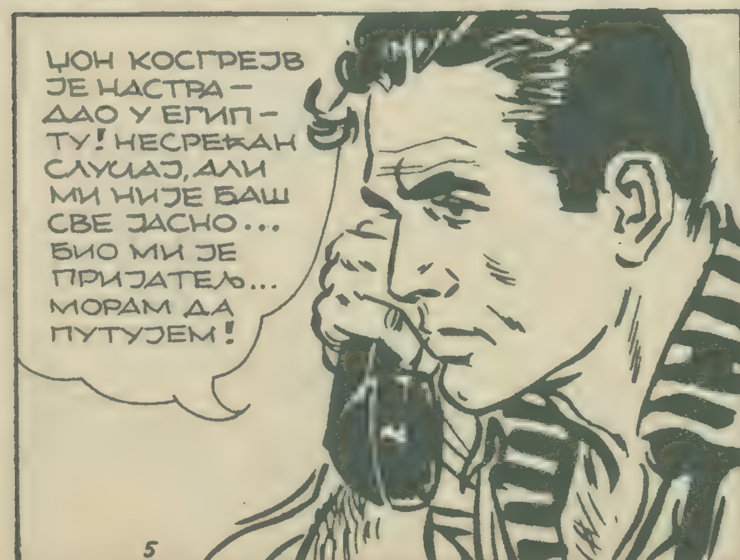

МОРАМ ВИШЕ ДА САЗНАМ О ТОМ СЛУЧАЈУ... КОСГРЕЈВ МИ ЈЕ БИО ПРИЈАТЕЉ...

ОЧИГЛЕДНО ПОРАЖЕН ВЕШКУ, ФОРАН ПРИЛАЗИ ТЕЛЕФОНУ...

ХАЛО, ЕР-ФРАНС? МОЛИМ ВАС, КАДА ИМАМ АВИОН ЗА ЛОНДОН? ДА... ДА... РЕЗЕРВИШИТЕ МИ ЈЕДНО МЕСТО НА ИМЕ ФОРАН, МОЛИМ ВАС! ХВАЛА!

ТАКО, А САДА ДА ЈАВИМ НИКОЛ ДА МОРАМ ДА ОТПУТУЈЕМ... ОПЕТ ЋЕ БИТИ БЕСНА, АЛИ ШТА МОГУ...

НА ДРУГОМ КРАЈУ ПАРИЗА...
ХАЛО! А, ТИ СИ, ПОЛЕ...
ЖАО МИ ЈЕ ШТО САМ ТЕ ПРОБУДИО, НИКОЛ! АЛИ МОРАМ ОДМАХ У ЛОНДОН...

ЏОН КОСГРЕЈВ ЈЕ НАСТРАДАО У ЕГИПТУ! НЕСРЕЋАН СЛУЧАЈ, АЛИ МИ НИЈЕ БАШ СВЕ ЈАСНО... БИО МИ ЈЕ ПРИЈАТЕЉ... МОРАМ ДА ПУТУЈЕМ!
5

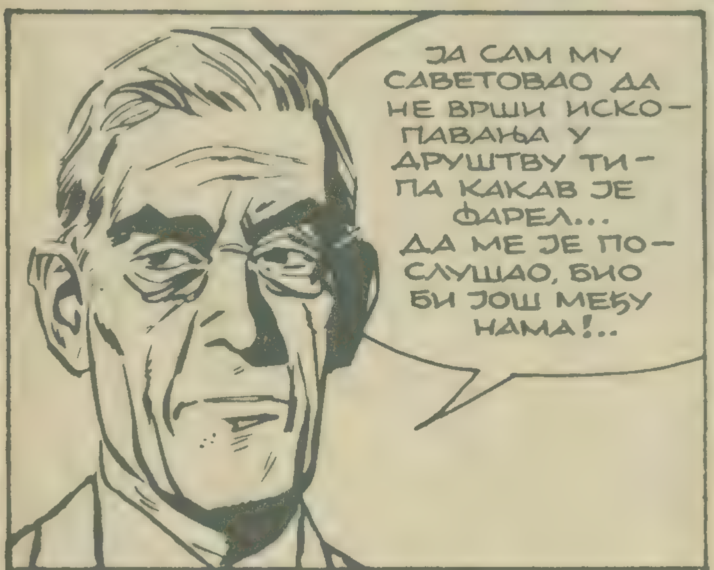

ИСТЕ ВЕЧЕРИ, ФОРАНОВ АВИОН ПРИПРЕМА СЕ ДА СЛЕТИ У ЛОНДОНУ...

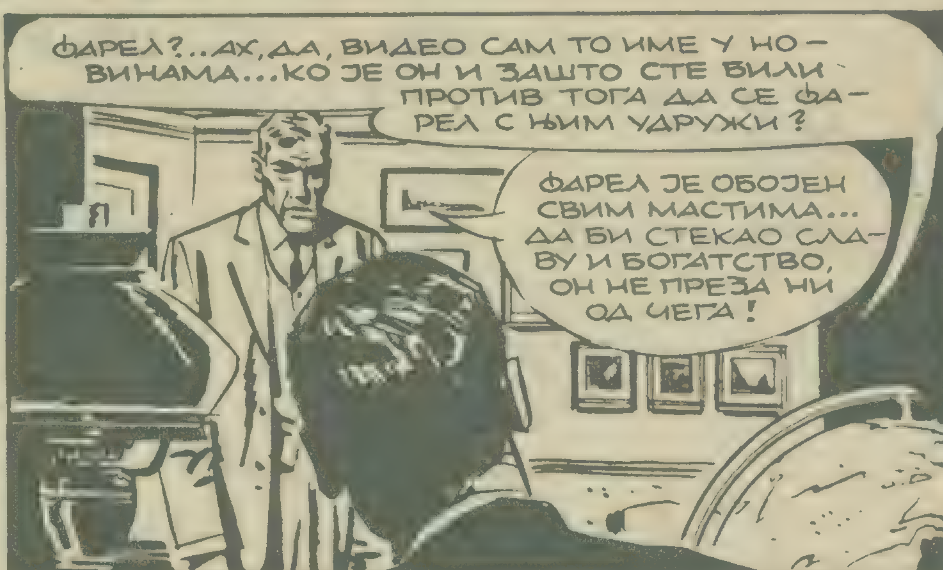

МАЛО КАСНИЈЕ...
ОДВЕЗИТЕ МЕ, МОЛИМ ВАС У ЧЕСТЕРФИЛД ХИЛ 12, МЕЈФЕР...
ДА, ГОСПОДИНЕ!

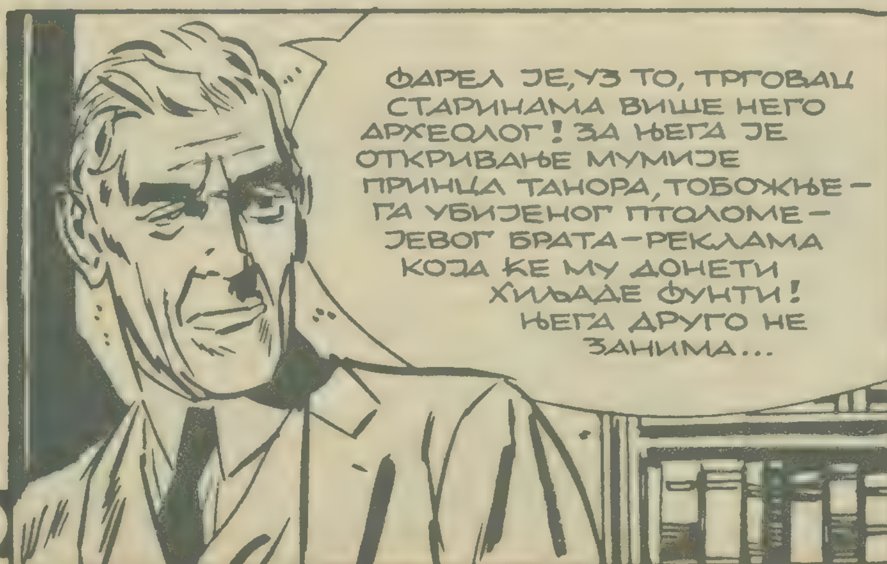

КРОЗ ТРИ ЧЕТВРТИ ЧАСА, ТАКСИ ЈЕ СТИГАО У МЕЈФЕР...

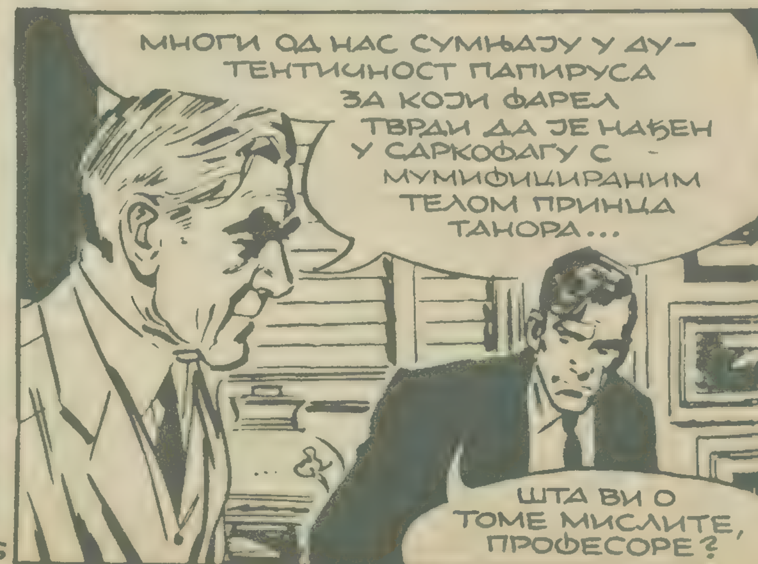

ЕВО МЕ, НАЈЗАД, КОД ПРОФЕСОРА ДИКСОНА, ПРЕДСЕДНИКА БРИТАНСКОГА АРХЕОЛОШКОГ ДРУШТВА! ОН ЋЕ МИ РЕЋИ ВИШЕ О ОВОМ СЛУЧАЈУ...

КРОЗ НЕКОЛИКО ТРЕНУТАКА
КОСГРЕЈВ МИ ЈЕ БИО ПРИЈАТЕЉ...
РАЗУМЕМ ВАС... СВИ МИ ОСЕЋАМО ГУБИТАК...

ЈА САМ МУ САВЕТОВАО ДА НЕ ВРШИ ИСКОПАВАЊА У ДРУШТВУ ТИПА КАКАВ ЈЕ ФАРЕЛ... ДА МЕ ЈЕ ПОСЛУШАО, БИО БИ ЈОШ МЕЂУ НАМА!..

ФАРЕЛ?.. АХ, ДА, ВИДЕО САМ ТО ИМЕ У НОВИНАМА... КО ЈЕ ОН И ЗАШТО СТЕ БИЛИ ПРОТИВ ТОГА ДА СЕ ФАРЕЛ С ЊИМ УДРУЖИ?
ФАРЕЛ ЈЕ ОБОЈЕН СВИМ МАСТИМА... ДА БИ СТЕКАО СЛАВУ И БОГАТСТВО, ОН НЕ ПРЕЗА НИ ОД ЧЕГА!

ФАРЕЛ ЈЕ, УЗ ТО, ТРГОВАЦ СТАРИНАМА ВИШЕ НЕГО АРХЕОЛОГ! ЗА ЊЕГА ЈЕ ОТКРИВАЊЕ МУМИЈЕ ПРИНЦА ТАНОРА, ТОБОЖЊЕГА УБИЈЕНОГ ПТОЛОМЕЈЕВОГ БРАТА–РЕКЛАМА КОЈА ЋЕ МУ ДОНЕТИ ХИЉАДЕ ФУНТИ! ЊЕГА ДРУГО НЕ ЗАНИМА...

МНОГИ ОД НАС СУМЊАЈУ У АУТЕНТИЧНОСТ ПАПИРУСА ЗА КОЈИ ФАРЕЛ ТВРДИ ДА ЈЕ НАЂЕН У САРКОФАГУ С МУМИФИЦИРАНИМ ТЕЛОМ ПРИНЦА ТАНОРА...
ШТА ВИ О ТОМЕ МИСЛИТЕ, ПРОФЕСОРЕ?

КАО ПРЕДСЕДНИК АРХЕОЛОШКОГ ДРУШТВА, НЕ СМЕМ ЗАКЉУЧИВАТИ НА БРЗИНУ... ИПАК, САДА ЈЕ ВЕЛИК БРОЈ ЕГИПТОЛОГА ПРОТИВ ФАРЕЛОВИХ ТЕЗА, НАРОЧИТО ПРОФЕСОР СТЈУАРТ...

ПРОФЕСОР СТЈУАРТ?

ДА, ОН СМАТРА ДА ЈЕ ФАРЕЛ ДЕЛИМИЧНО КРИВ ЗА КОСГРЕЈВОВУ СМРТ...

КОСГРЕЈВ И ЈА ПРОВЕЛИ СМО ТРИ ГОДИНЕ НА БОРНЕУ, ИЗУЧАВАЈУЋИ МИНЕРАЛОШКЕ СЛОЈЕВЕ! ЈЕДНОМ ПРИЛИКОМ, КОСГРЕЈВ МИ ЈЕ СПАСАО ЖИВОТ! АКО ЈЕ ФАРЕЛ УМЕШАН У КОСГРЕЈВОВУ СМРТ, ИМАЋЕ ПОСЛА СА МНОМ! МОРАМ СЕ ШТО ПРЕ ВИДЕТИ С ПРОФЕСОРОМ СТЈУАРТОМ...

ИСТЕ НОЋИ, ФОРАН ЈЕ ОТПУТОВАО „ЛЕТЕЋИМ ШКОТЛАНЂАНИНОМ" У СЕЛО ФОКСЕБЕРС, ГДЕ ЖИВИ СТЈУАРТ БРЕТФИЛД.

СУТРАДАН УЈУТРУ, ФОРАН ЈЕ СТИГАО...

УФ, ПРАВИ ЗАМАК!..

ТРАЖИТЕ НЕКОГА?

ЖЕЛЕО БИХ ДА РАЗГОВАРАМ С ПРОФЕСОРОМ БРЕТФИЛДОМ...

ЈА САМ ЊЕГОВА КЋЕРКА...

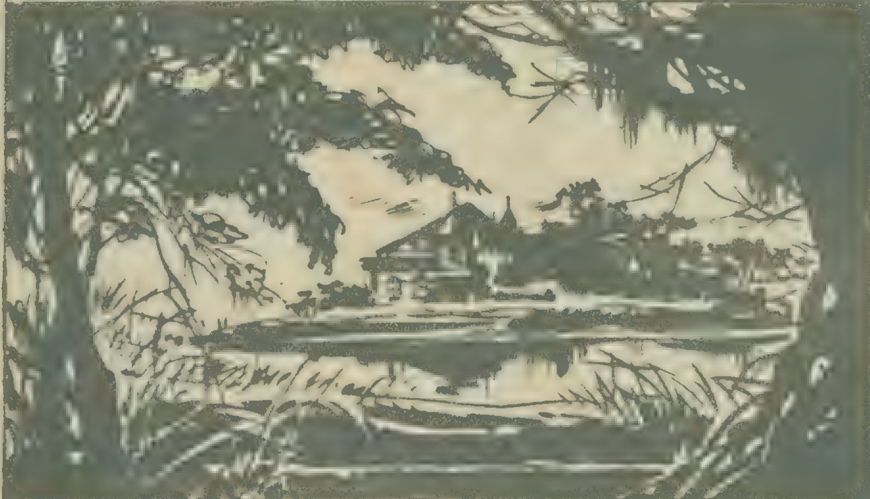
ЈА САМ БРЕНДА БРЕТФИЛД! ДА СТЕ НАМ НАЈАВИЛИ ДОЛАЗАК, НЕКО БИ ВАС САЧЕКАО НА СТАНИЦИ...

ТО НЕМА ЗНАЧАЈА! ЈА САМ ФОРАН! ИМАМ ПИСМО ЗА ВАШЕГ ОЦА ОД ПРОФЕСОРА ДИКСОНА ИЗ ЛОНДОНА...

ПОЂИТЕ СА МНОМ...

НЕКОЛИКО ТРЕНУТАКА КАСНИЈЕ...
НАШ ПРЕДСЕДНИК, ПРОФЕСОР ДИКСОН ЈЕ МОЈ БЛИЗАК ПРИЈАТЕЉ! ДОБРО ДОШЛИ ГОСПОДИНЕ ФОРАН...

ХВАЛА, ПРОФЕСОРЕ! ЏОН КОСГРЕЈВ БИО МИ ЈЕ ПРИЈАТЕЉ! ЖЕЛЕО БИХ ДА САЗНАМ СВЕ ОКОЛНОСТИ ЊЕГОВЕ СМРТИ...
ИЗНЕЋУ ВАМ СВОЈЕ СУМЊЕ...

ЗА ТО ВРЕМЕ, НЕКОЛИКО МИЉА ОДАТЛЕ, У ЈЕДНОЈ КУЋИ УСРЕД ШУМЕ, НА ОБАЛИ ВЕЛИКОГ ЈЕЗЕРА...

ТУ ЖИВИ ФАРЕЛ...
ШТАМПА ПРИЛИЧНО ПИШЕ О МЕНИ У ПОСЛЕДЊЕ ВРЕМЕ...ПОНЕКО МЕ ОПТУЖУЈЕ И ЗА ПРЕВАРУ...

МЕНИ ЈЕ ПОЗНАТА ТВОЈА ПРАВА ИСТОРИЈА! ЗНАМ ДА ТО ТЕЛО НИЈЕ ТЕЛО ПРИНЦА ТАНОРА ИЗ ЛЕГЕНДИ! ТИ СИ БИО ГЕНЕРАЛ, ИЗДАЈНИК СВОГА КРАЉА И ЗБОГ ТОГА СУ ТЕ УБИЛИ! АЛИ ТВОЈА МУМИЈА НЕЋЕ МЕ ЗБУНИТИ! У МОМ ЈЕ ИНТЕРЕСУ ДА ЉУДИ ПОВЕРУЈУ ДА СИ БИО ПРИНЦ ТАНОР ИЗ ЛУКСОРА! ТВОЈА МУМИЈА МОЖЕ МИ ЈЕДНОГ ДАНА ДОНЕТИ МИЛИОНЕ...

БАШ МЕ БРИГА ЗБОГ ТВОГ ПРОКЛЕТСТВА! ТИ МИ МОРАШ ДОНЕТИ НОВАЦ, ЈЕ Л' ЈАСНО? ИМАМ ЈА ПЛАН...

КОД ПРОФЕСОРА БРЕТФИЛДА...
ДЕМАСКИРАЋУ ЈА ТОГА ФАРЕЛА! НЕЋУ ДОЗВОЛИТИ ДА НАНЕСЕ ШТЕТУ АРХЕОЛОГИЈИ СВОЈИМ ПРЉАВИМ ПОСЛОВИМА!
РАЧУНАЈТЕ НА МОЈУ ПОМОЋ!

ИМАМ ПРИЈАТЕЉЕ У ЛУВРУ, СТРУЧЊАКЕ ЕГИПТОЛОГЕ! ОНИ ЋЕ ВАМ ПОМОЋИ КАДА ИМ ДАТЕ ПОЈЕДИНОСТИ О ОВОМ СЛУЧАЈУ!
ХВАЛА! БИЛО БИ МИ ПРИЈАТНО АКО БИСТЕ ПРОВЕЛИ ВИКЕНД С НАМА...

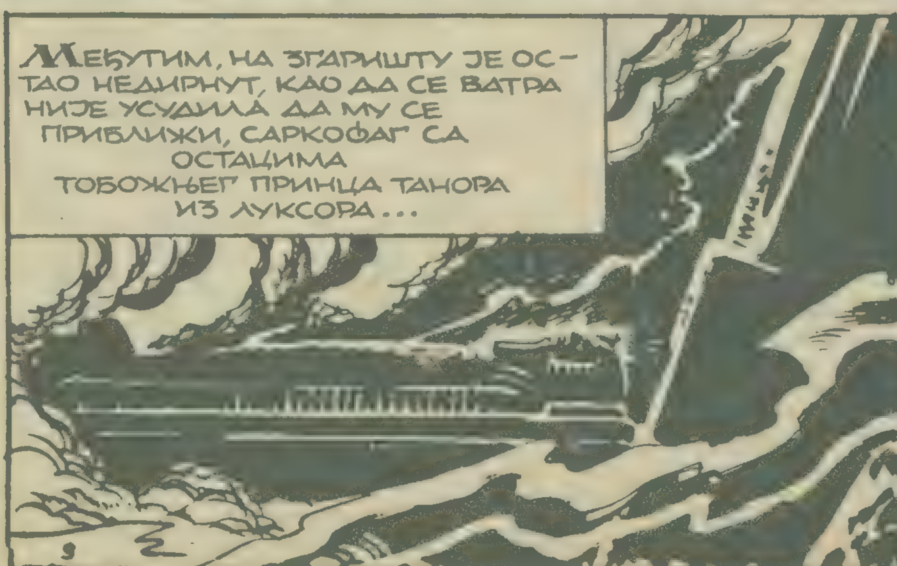

...ТАДА ЋУ МОЋИ ДА ВАС УПОЗНАМ СА СЛУЧАЈЕМ ФАРЕЛ И СА СВИМЕ ШТО СЕ ОДНОСИ НА ПРИНЦА ТАНОРА...
ПРИХВАТАМ, АЛИ САМ ОСТАВИО СТВАРИ У СЕОСКОМ ПРЕНОЋИШТУ...

ИЗНЕНАДА...
ПОГЛЕДАЈТЕ, НЕШТО ГОРИ С ДРУГЕ СТРАНЕ ЈЕЗЕРА!..

И ОДИСТА, ВАТРА ПЛАМТИ У ЈЕДНОМ КРИЛУ ФАРЕЛОВЕ КУЋЕ...

УБРЗО, ВАТРОГАСЦИ ИЗ СЕЛА УСПЕЛИ СУ ДА САВЛАДАЈУ ПОЖАР...

ВАТРА ЈЕ УГАШЕНА, ГОСПОДИНЕ ФАРЕЛЕ! СРЕЋОМ, СТИГЛИ СМО НА ВРЕМЕ...
СРЕЋОМ? БАШ ЛЕПО! МОЈА КОЛЕКЦИЈА ЈЕ УНИШТЕНА...

МЕЂУТИМ, НА ЗГАРИШТУ ЈЕ ОСТАО НЕДИРНУТ, КАО ДА СЕ ВАТРА НИЈЕ УСУДИЛА ДА МУ СЕ ПРИБЛИЖИ, САРКОФАГ СА ОСТАЦИМА ТОБОЖЊЕГ ПРИНЦА ТАНОРА ИЗ ЛУКСОРА...

СВИ СУ ЗАНЕМЕЛИ ПОСМА-ТРАЈУЋИ САРКОФАГ...

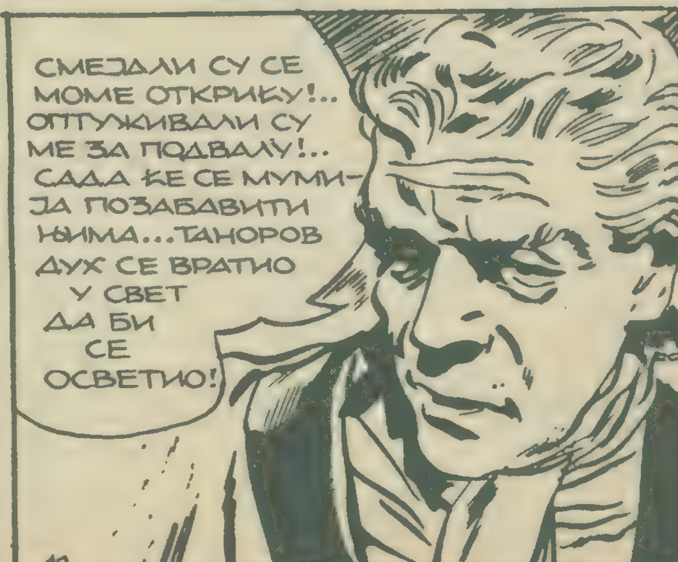

БОБЕ, ОСЕЋАШ ЛИ НЕКИ ЧУДАН ЗАДАХ?
СТВАРНО! ОСЕЋА СЕ НА МЕМЛУ!

У ТОМ ЧАСУ, ДОГАЂА СЕ НЕШТО НЕЗАМИСЛИВО. ПОКЛОПАЦ САРКОФАГА СЕ ПОМЕРИО И...

ХЕЈ, ПОГЛЕДАЈ!. САРКО-ФАГ СЕ ПОМЕРА!..
ШТА? ШТА КА-ЖЕТЕ?

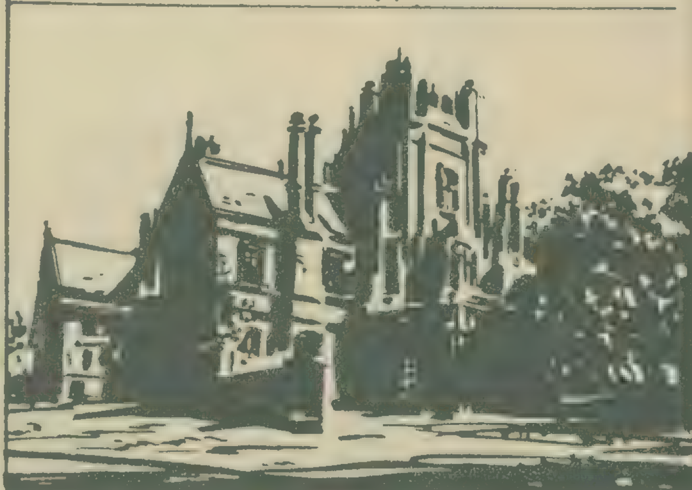

МУМИЈА!.. ОНА ИДЕ!
АЛИ...ТО ЈЕ НЕМОГУЋНО!..
ПРОКЛЕТСТВО! ОНО ШТО ЈЕ ПИСАЛО У ГРОБНИ-ЦИ ОСТВАРУЈЕ СЕ ПОСЛЕ ТО-ЛИКОГ ВРЕМЕНА! ПРОПАЛИ СМО!..

СМЕЈАЛИ СУ СЕ МОМЕ ОТКРИЋУ!.. ОПТУЖИВАЛИ СУ МЕ ЗА ПОДВАЛУ!.. САДА ЋЕ СЕ МУМИ-ЈА ПОЗАБАВИТИ ЊИМА...ТАНОРОВ ДУХ СЕ ВРАТИО У СВЕТ ДА БИ СЕ ОСВЕТИО!

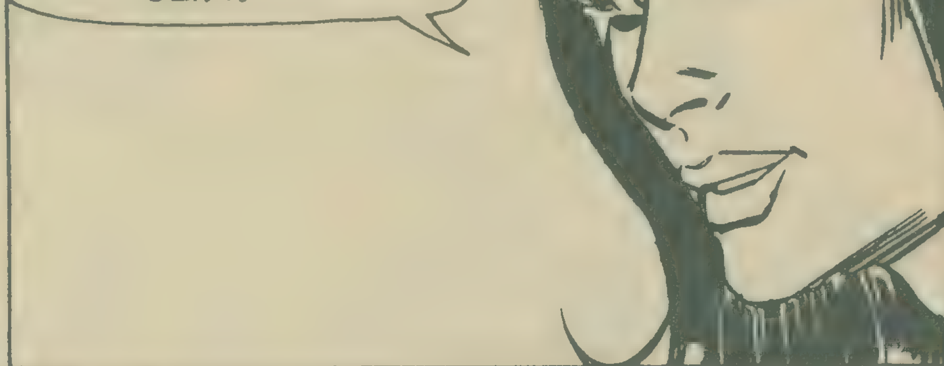

СУТРАДАН, ЦЕЛО СЕЛО ЈЕ УЗНЕМИРЕНО КОМЕНТАРИСАЛО СТРАШНЕ ДОГАЂАЈЕ ПРЕТХОДНЕ НОЋИ...

У КАФАНИ СЕ ЖИВО РАСПРАВЉА...
ГРАДСКЕ НОВИНЕ ПИШУ О ИДИОТСКИМ ГЛАСИНАМА...
ИДИОТСКИМ?
ГОВОРЕ О ГРОБЉАНСКОМ ЗАДАХУ...

ПО ЗАВРШЕНОМ ПОСЛУ, СВЕТ СЕ СКУПЉА НА РАЗГОВОР...
...А ЈА ВАМ КАЖЕМ ДА ЈЕ МОЈА ЖЕНА ВИДЕЛА ТАЈАНСТВЕНУ СЕНКУ У ШУМИ КРАЈ ЈЕЗЕРА, ДАНАС ПОСЛЕ ПОДНЕ!..
ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ, ПРЕ СПАВАЊА ТРЕБА ДОБРО ЗАТВОРИТИ ВРАТА И ПРОЗОРЕ!

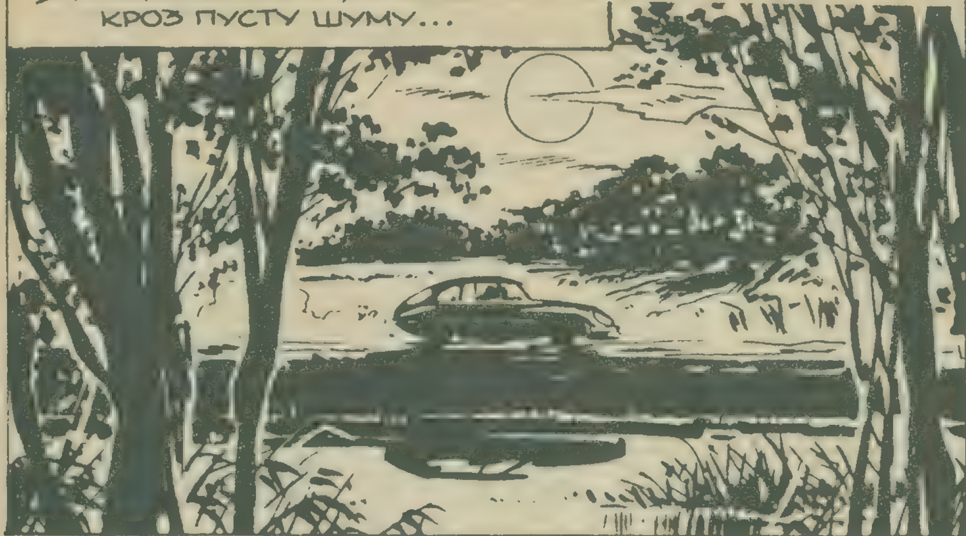

СЛЕДЕЋЕ НОЋИ, КОД ПРОФЕСОРА БРЕТФИЛДА...

ФАРЕЛ ЈЕ САМ ПОДМЕТНУО ПОЖАР! ТАКО ЈЕ УНИШТИО ДОКАЗЕ О ПОСТОЈАЊУ ПРИНЦА ТАНОРА И О ИСТОМ ТРОШКУ СЕ НАДА ДА ЋЕ ИЗВУЋИ ВЕЛИКИ НОВАЦ ОД КОМПАНИЈЕ КОЈА ЈЕ ПРИХВАТИЛА ДА ОСИГУРА ЊЕГОВУ КОЛЕКЦИЈУ!

ЉУДИ У СЕЛУ СУ УЗБУЂЕНИ! МНОГИ КАЖУ ДА СУ ВИДЕЛИ МУМИЈУ У МАГЛИ КРАЈ ЈЕЗЕРА!

ТО ЈЕ СУЈЕВЕРЈЕ КОЈЕ ПОДРЖАВА ОНАЈ НИТКОВ ФАРЕЛ! ОН НЕ БИРА СРЕДСТВА ЗА СОПСТВЕНУ РЕКЛАМУ!
ВЕЋ ЈЕ КАСНО, ПРОФЕСОРЕ!..
11

ОДВЕШЋУ ВАС ГОСПОДИНЕ ФОРДНЕ!
ВЕОМА СТЕ ЉУБАЗНИ ГОСПОЂИЦЕ БРЕНДА!

У ХЛАДНОЈ НОЋИ, БРЕНДИНА КОЛА ПРОЛАЗЕ КРОЗ ПУСТУ ШУМУ...

МОЈ ОТАЦ ПРЕТЕРУЈЕ КАД ГОВОРИ О ФАРЕЛУ! ОН ЈЕСТЕ АМБИЦИОЗАН, АЛИ МОЖЕ БИТИ ШАРМАНТАН КАД ХОЋЕ!..
ВАШЕ МИШЉЕЊЕ ЈЕ, ЗНАЧИ, ДРУГАЧИЈЕ!..

ДАВНО, ФАРЕЛ МИ СЕ УДВАРАО... МИСЛИМ ДА ЈЕ ОТАЦ ЗБОГ ТОГА БЕСАН!
А, ТАКО!

МАЛО КАСНИЈЕ, БРЕНДА ЈЕ ИСКРЦАЛА ФОРАНА ПРЕД СЕОСКОМ КРЧМОМ...

ЛАКУ НОЋ И ХВАЛА!
ЛАКУ НОЋ! ОЧЕКУЈЕМО ВАС СУТРА НА РУЧКУ...

ФОРАН ЈЕ ИСПРАТИО ПОГЛЕДОМ БРЕНДИНА КОЛА...
Е, БАШ ДОБИЈАМ СВЕ ЈАЧУ ЖЕЉУ ДА ВИДИМ ТОГА ФАРЕЛА...

ФОРАН УЛАЗИ У ПАНСИОН...
ДОБРО ВЕЧЕ, ГОСПОДИНЕ ФОРАН! У СОБИ ВАС ЧЕКА ТОПЛА ГРЕЈАЛИЦА!..
ВРЛО СТЕ ЉУБАЗНИ, ГОСПОЂИЦЕ СИМСОН...

ЛАКУ НОЋ И ХВАЛА, ЈОШ ЈЕДНОМ!
ОХ, НЕМА НА ЧЕМУ! НИШТА МИ НИЈЕ ТЕШКО ЗА ТАКО,..ОВАЈ, ЗГОДНОГА ГОСТА!

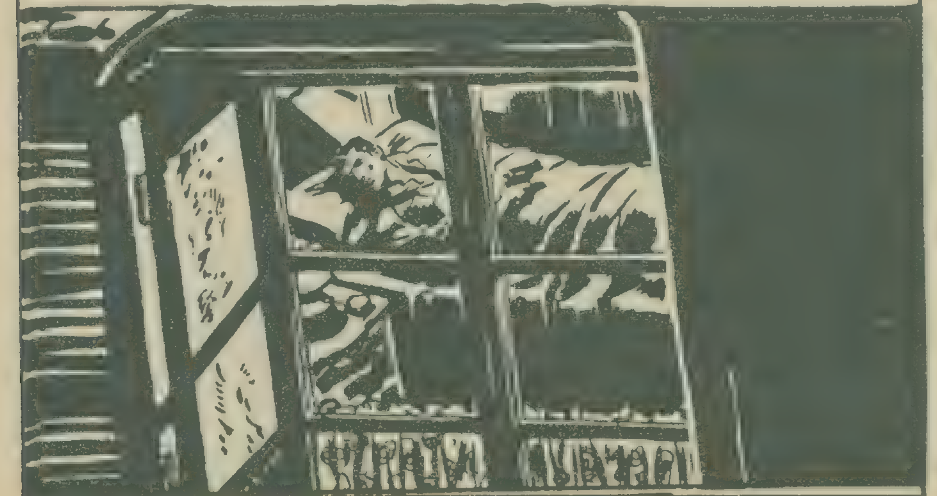

ШАРКЕ НА ВРАТИМА СУ ЗАШКРИПАЛЕ... ФОРАНА ЈЕ ДОЧЕКАО ЧУДАН ВЛАЖАН ЗАДАХ...

КАКАВ ЗАДАХ... РЕКЛО БИ СЕ ДА ЈЕ ОВА СОБА ГОДИНАМА БИЛА ПУСТА!

ОДЈЕДНОМ...
ХОП! ОВА ОМЧА НЕ ЛИЧИ НА ОБЕЋАНУ ГРЕЈАЛИЦУ!

ИЗВИНИТЕ, ДА ЛИ ЈЕ НЕКО, ОСИМ ВАС, УЛАЗИО У МОЈУ СОБУ?
НЕ! НИКО! ЗАШТО, ГОСПОДИНЕ ФОРАН?

ОНАКО ПИТАМ, НЕ УЗНЕМИРАВАЈТЕ СЕ! ЛАКУ НОЋ!

ОВА НОЋ МНОГО ОБЕЋАВА!..

ВРЕМЕ ПРОЛАЗИ... ФОРАН ЈЕ ЗАСПАО. НАПОЉУ ЗВИЖДИ ЗИМСКИ ВЕТАР...

ОКО ПОНОЋИ, ВРАТА ФОРАНОВЕ СОБЕ ПОЛАКО СУ СЕ ОТВОРИЛА...

ПРОБУДИТЕ СЕ, ГОСПОДИНЕ ФОРАНЕ!

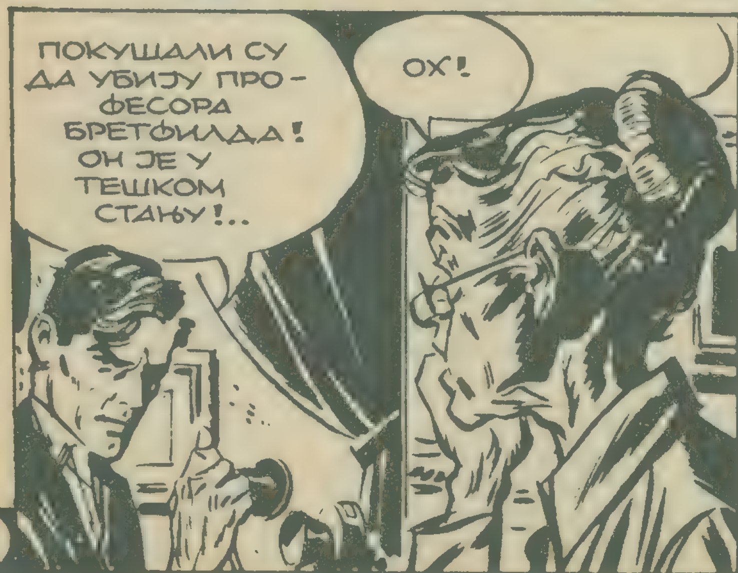

ГОСПОДЕ, РЕВОЛВЕР!
НЕ БОЈТЕ СЕ!.. ЗА МЕНЕ ЈЕ РЕВОЛВЕР КАО ГРЕЈАЛИЦА! СТВАР УДОБНОСТИ!

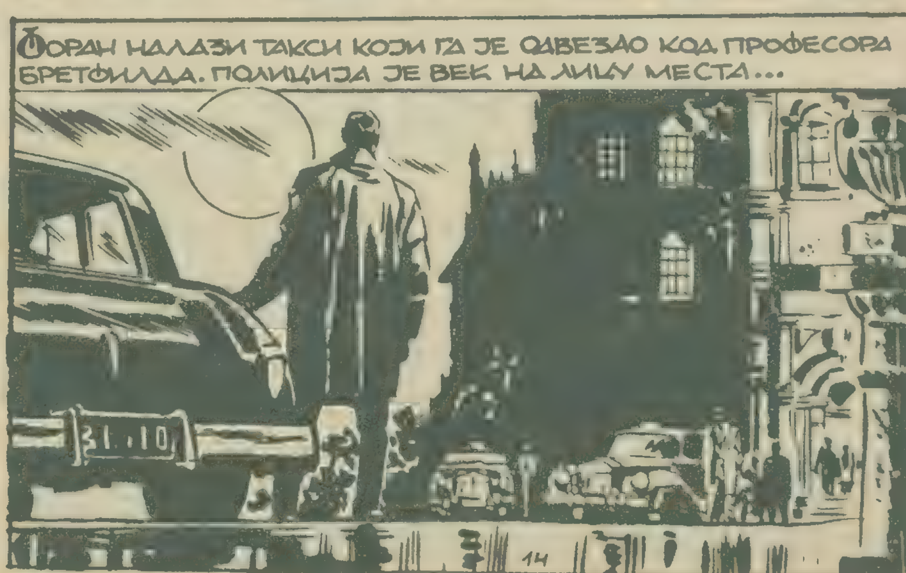

ТЕЛЕФОН... ЗОВУ ВАС!
ТЕЛЕФОН... У ОВО ДОБА... КО ЈЕ?

НЕ ЗНАМ... МУШКИ ГЛАС... ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ ХИТНО!

РЕЦИТЕ, МОЛИМ ВАС, ДА ОДМАХ ДОЛАЗИМ...

Мало касније...
ХАЛО!.. ДА... ШТА? КАДА СЕ ТО ДЕСИЛО?

ПОКУШАЛИ СУ ДА УБИЈУ ПРОФЕСОРА БРЕТФИЛДА! ОН ЈЕ У ТЕШКОМ СТАЊУ!..
ОХ!

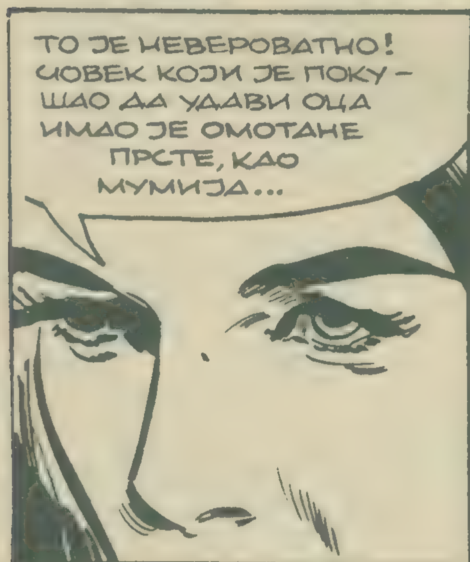

ФОРАН НАЛАЗИ ТАКСИ КОЈИ ГА ЈЕ ОДВЕЗАО КОД ПРОФЕСОРА БРЕТФИЛДА. ПОЛИЦИЈА ЈЕ ВЕЋ НА ЛИЦУ МЕСТА...
31.10

ТРЕНУ-
ТАК, ГОСПО-
ДИНЕ...

ПРОПУСТИТЕ ГА, МАРФИ... МИ ГА ОЧЕКУЈЕМО!
У РЕДУ, НАРЕД-НИЧЕ!

ГОСПОДИН ФОРАН ЈЕ СТИ-ГАО, ГОСПОЂИЦЕ...

РЕЦИТЕ МИ ДА ТО НИЈЕ ИСТИНА! РЕЦИТЕ ДА САМ САЊАЛА!..
УМИ-РИТЕ СЕ, БРЕНДА! ВАШ ОТАЦ ЈЕ У БОЛ-НИЦИ... СПАШЋЕ ГА!

ТО ЈЕ НЕВЕРОВАТНО! ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ ПОКУ-ШАО ДА УДАВИ ОЦА ИМАО ЈЕ ОМОТАНЕ ПРСТЕ, КАО МУМИЈА...

СВАКО СЕ МОЖЕ ОМО-ТАТИ ТРАКАМА ДА БИ НЕКОГА УПЛАШИО! ВАЉДА НЕ ВЕРУ-ЈЕТЕ...
ТО ЈЕ СТРАШНО!

Инспектор је пришао Форану...
РАЗУМЕ СЕ, ИНСПЕК-ТОРЕ!..
ГОСПОЂИЦА БРЕТФИЛД МИ ЈЕ ПРИЧАЛА О ВА-МА, ГОСПОДИНЕ ФОРАН... МОГУ ЛИ ДА ВИДИМ ВА-ШЕ ДОКУМЕН-ТЕ?

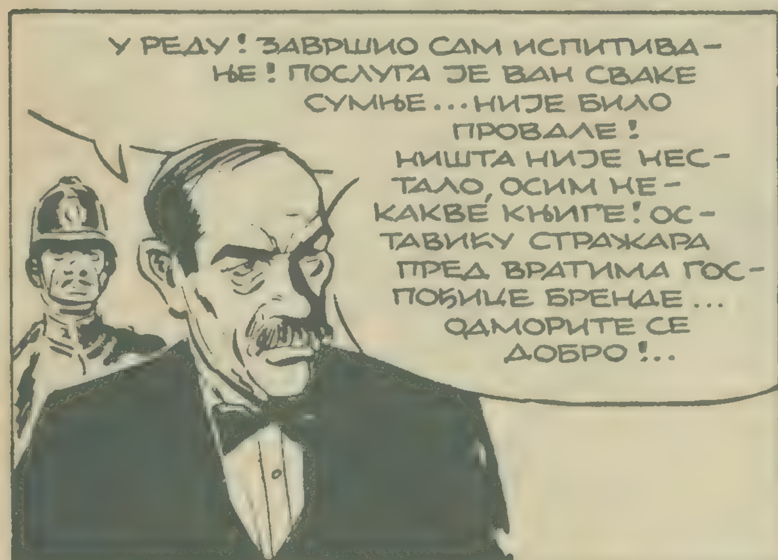

А, ТАКО... ВИ ПРЕДСТАВ-ЉАТЕ ИНТЕР-ПОЛ У ВАШОЈ ЗЕМЉИ... ХМ... СВЕ ЈЕ У РЕДУ!

СУТРА ЋУ ЈА-
ВИТИ СКОТЛАНД
ЈАРДУ...
ОСЕЋАТЕ ЛИ
ЗАДАХ?
ЗА-
ДАХ
МЕМ-
ЛЕ!..

МОТИВ ЗА НАПАД НЕ МОЖЕ
БИТИ КРАЂА! САМО ЈЕ НЕКОЛИ-
КО ДОКУМЕНАТА СПАЉЕНО...
ДОКУМЕНАТА?..
КОЈЕ ВРСТЕ?

БРЕНДА
ЈЕ
ПРИШЛА...
ДОКУМЕНТИ СЕ
ОДНОСЕ НА ПРИН-
ЦА ТАНОРА... ОТАЦ
ИХ ПРОУЧАВА ОД
НЕДАВ-
НО!
ВЕОМА ЗА-
НИМЉИВО!

И ЈЕДНА ВЕОМА СКУПОЦЕНА КЊИГА
ЈЕ НЕСТАЛА... О ПТОЛОМЕЈУ I И О
ДИНАСТИЈИ ЛАГИДА...
ПО МОМЕ МИШЉЕЊУ, ТО
ЈЕ ОБИЧНА КРАЂА, ГОСПО-
ЂИЦЕ БРЕНДА!

У РЕДУ! ЗАВРШИО САМ ИСПИТИВА-
ЊЕ! ПОСЛУГА ЈЕ ВАН СВАКЕ
СУМЊЕ... НИЈЕ БИЛО
ПРОВАЛЕ!
НИШТА НИЈЕ НЕС-
ТАЛО, ОСИМ НЕ-
КАКВЕ КЊИГЕ! ОС-
ТАВИЋУ СТРАЖАРА
ПРЕД ВРАТИМА ГОС-
ПОЂИЦЕ БРЕНДЕ...
ОДМОРИТЕ СЕ
ДОБРО!..

ИСТОВРЕМЕНО, У ШУМИ СЕ НА-
ЗИРЕ МРАЧНА СЕНКА...

ЗАСТРАШУЈУЋА СИЛУЕТА КРЧИ
ПУТ КРОЗ МОЧВАРЕ И УСКОРО СТИ-
ЖЕ ДО ФАРЕЛОВЕ КУЋЕ...
16

У својој библиотеци, Фарел се бори са сном, читајући и пушећи...
Колико ли је сати? А, већ је четири!

Фарел звони...
Жао ми је што будим стару Дороти, али време је!

Звонце одјекује у Доротиној соби...
Рекло би се да је господин полудео! Ни часка ме не оставља на миру...

Мало касније...
Ваш чај... желите ли још нешто?
Не, хвала вам... извините ме што сам вас пробудио, али су ми нерви напети и...

Али, крв се следила у жилама старе служавке...
Иза вас!.. Аххх!

Уз ломљаву стакла, мумија се претећи приближава...

Мумија креће према Фарелу, који потеже револвер...
Дороти, брзо! Телефонирајте полицији!

Одјекују пуцњи, али је мумија неосетљива за поготке...
Невероватно!..
Упомоћ!

СТРАШНИ НАПАДАЧ ЖЕСТОКО УДАРА ФАРЕЛА...

ФАРЕЛ ПАДА, БЕЗ СВЕСТИ... МУМИЈА СЕ УДАЉУЈЕ ПОВОДЕЋИ СЕ...
УПОМОЋ!

УСКОРО, МУМИЈА НЕСТАЈЕ У МРАКУ...

СУТРАДАН, ЦЕЛО СЕЛО ПРИЧА САМО...
БАШ КАД ЈЕ ДОРОТИ ПОСЛУЖИЛА ЧАЈ, МУМИЈА СЕ ПОЈАВИЛА...
НИКО ВИШЕ НИЈЕ БЕЗБЕДАН ОТКАКО ТО ЧУДОВИШТЕ ЛУЊА ОВУДА...

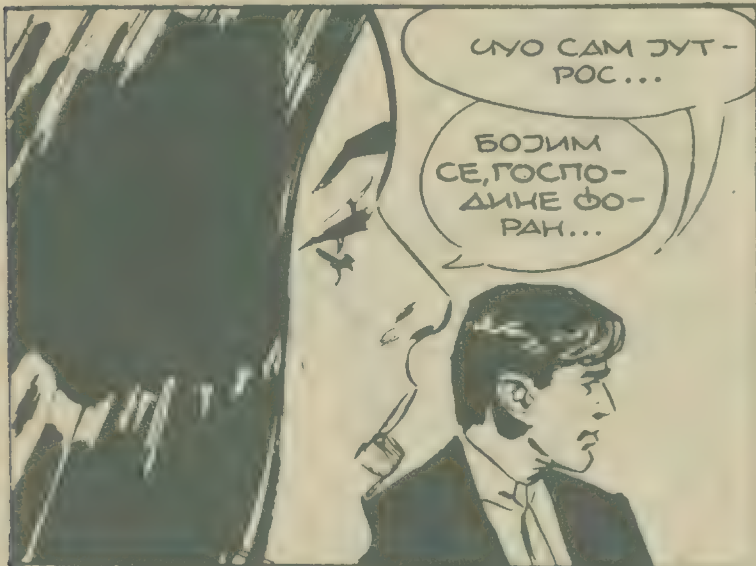

У БОЛНИЦИ...
СЕЋАМ СЕ НЕКОГА ГАДНОГ СМРАДА У САЛОНУ ПОСЛЕ...
СМИРИ СЕ, ТАТА!
НЕ ЗАМАРАЈТЕ ГА!

ГОСПОДИНЕ ФОРАН... ЧУВАЈТЕ МОЈУ ЋЕРКУ... ХТЕО БИХ... ДА...

ОБЕЋАВАМ ВАМ, ПРОФЕСОРЕ! САДА СЕ ОДМАРАЈТЕ И ПОКУШАЈТЕ ДА ЗАБОРАВИТЕ...
ХВАЛА...
ВАШ ОТАЦ ЈЕ ВАН ОПАСНОСТИ, АЛИ ЈЕ ПРЕЖИВЕО СТРАХОВИТ ШОК, ГОСПОЂИЦЕ БРЕТФИЛД!

После подне Форан и Бренда кренули су коњима у шетњу...

Ваш отац ће се опоравити за који дан! Онда ће моћи тачно да нам исприча шта се десило прошле ноћи...
Знате ли да је мумија напала и Фарела?

Чуо сам јутрос...
Бојим се, господине Форан...

Не допустите да вас уплаше приче о аветима, Бренда! Чудно је да паметни људи верују да постоји нешто натприродно и необјашњиво у свим тим гласинама...

Али све се подудара!
Прастаре легенде доприносе да се чињеницама које сигурно имају разумно објашњење дају фантастична тумачења!

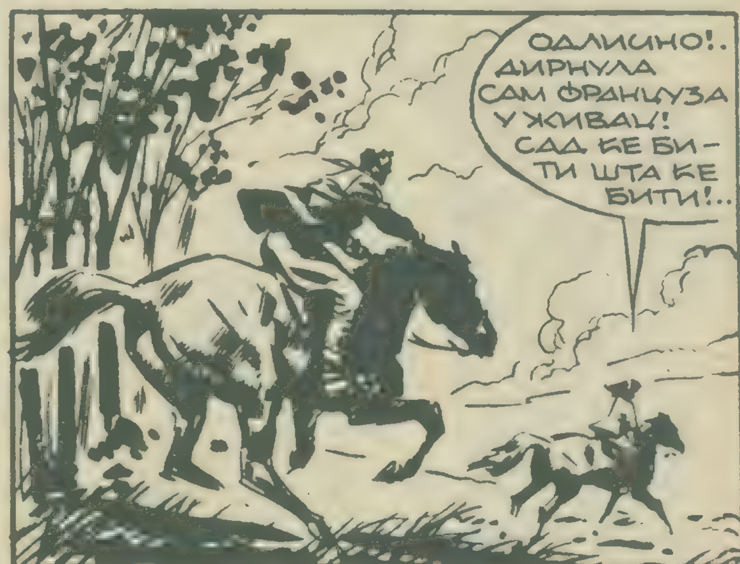

На крају крајева, Бренда, тај Фарел би морао знати какву је чорбу закувао! Једно је сигурно: мртваци мирно леже у својим гробовима, осим у неким филмовима страве!

Изненада...
Неко долази!
Фарел!

Један коњаник приближава се галопом кроз сеновиту шуму...

ДА, ТО ЈЕ ФАРЕЛ! НЕК СЕ МАЛО ОЗ-НОЈИ! ЈАШЕТЕ ЛИ ДОБРО?
РОЂЕН САМ У КРАЈУ ОДГАЈИВАЧА КОЊА!

ЧУДНА ДЕВОЈКА! БОЈИ СЕ ДУХОВА, А НЕ ПЛАШИ СЕ ДА ЋЕ ПАСТИ С КОЊА!

ФОРАН ЈЕ МАМУЗНУО КОЊА И КРЕНУО ПУНИМ ГАЛОПОМ...

ОДЛИЧНО!.. ДИРНУЛА САМ ФРАНЦУЗА У ЖИВАЦ! САД ЋЕ БИТИ ШТА ЋЕ БИТИ!..

ШТА ЛИ БРЕНДА СМЕРА? ДА ФРАНЦУЗУ СЛОМИ ВРАТ?

ИЗНЕНАДА, ПРЕТЕРАНО РАЗДРАЖЕН БРЕНДИН КОЊ СЕ ПРОПИЊЕ...
ПАЗИТЕ!

УПОМОЋ, ГОСПОДИНЕ ФОРАН!
ДРЖИТЕ СЕ ДОБРО! УМИРИЋУ ГА!

ПАЗИТЕ!

ФОРАН ЈЕ СКОЧИО СА СВОГА КОЊА И ОБЕСИО СЕ О УЗДЕ БРЕНДИНОГ

ОООО!

СМИРИ СЕ, ЛУДО! ДАНАС НИЈЕ ДЕРБИ...
СТИЖЕМ, БРЕНДА ДРАГА...

СПАСЛИ СТЕ МИ ЖИВОТ! ХВАЛА!
ТО ЈЕ БИЛО ПРАВО ЗАДОВОЉСТВО, БРЕНДА!
ЦЕНИМ ВАШ ФРАНЦУСКИ ХУМОР, АЛИ ЈЕ ГОСПОЂИЦА БРЕНДА БИЛА У ОЗБИЉНОЈ ОПАСНОСТИ!..

НЕ ОБРАЋАЈТЕ ПАЖЊУ! ФАРЕЛ ИМА ОБИЧАЈ ДА СВЕ УЗИМА ПРЕОЗБИЉНО...
ЧАК И МУМИЈЕ... ТАЧНО!

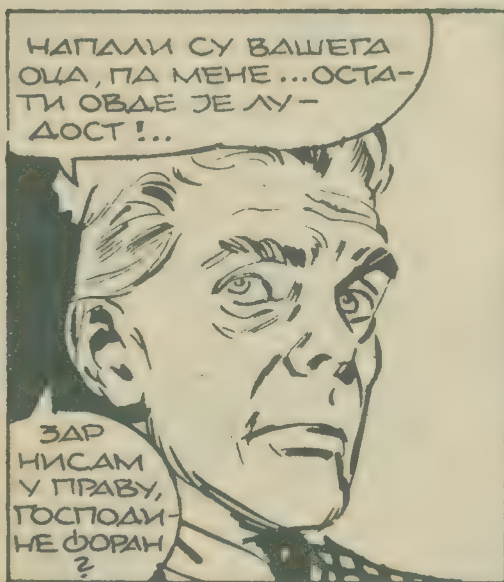

МАЛО КАСНИЈЕ, ШЕТЊА СЕ ЗАВРШАВА ПРЕД ЗАМКОМ ПРОФЕСОРА БРЕТФИЛДА. АТМОСФЕРА ИЗМЕЂУ ФОРАНА И ФАРЕЛА ЈЕ НАПЕТА...

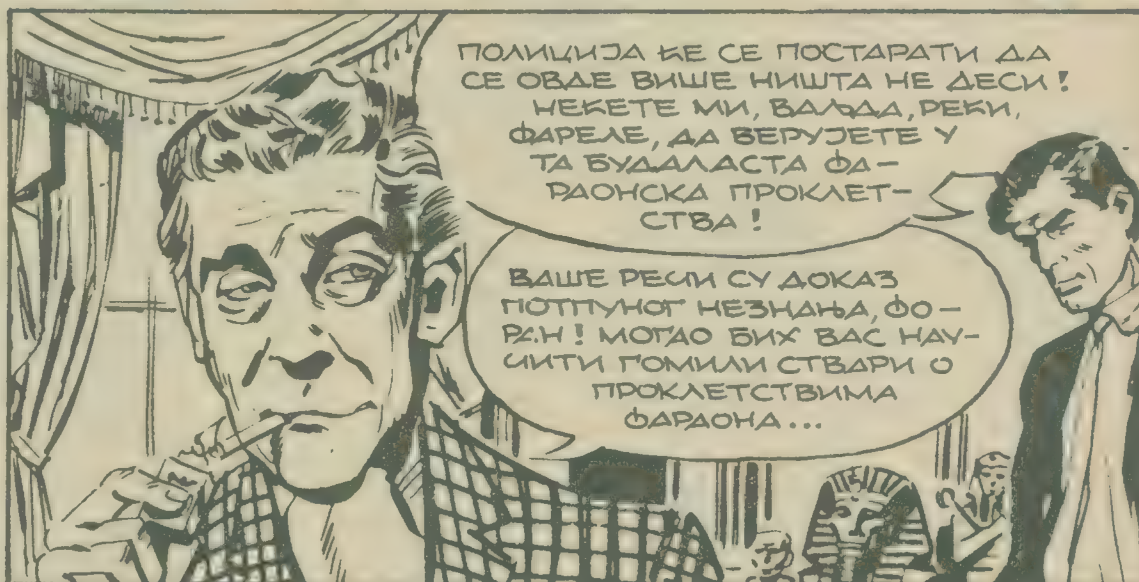

ПОЗИВАМ ВАС НА ЧАЈ, АКО МИ ОБЕЋАТЕ ДА ЋЕТЕ СЕ ЉУБАЗНО ПОНАШАТИ...

КУЋА ИЗГЛЕДА ПУСТА. ОД ПОСЛУГЕ НИ ТРАГА...

ПА, ЛЕПО... ПРЕДЛАЖЕМ ДА САМИ СПРЕМИМО ЧАЈ! ЧАК ЈЕ И ПОСЛУГА ПОБЕГЛА...

ТО ЈЕ НОРМАЛНО! САМО ЛУД ЧОВЕК МОЖЕ ОСТАТИ У ОВОЈ КУЋИ УСРЕД ШУМЕ!
ТО ЈЕ МОЈА КУЋА И ЈА ЈЕ НЕЋУ НАПУСТИТИ!

НАПАЛИ СУ ВАШЕГА ОЦА, ПА МЕНЕ... ОСТАТИ ОВДЕ ЈЕ ЛУДОСТ!..
ЗАР НИСАМ У ПРАВУ, ГОСПОДИНЕ ФОРАН?

ПОЛИЦИЈА ЋЕ СЕ ПОСТАРАТИ ДА СЕ ОВДЕ ВИШЕ НИШТА НЕ ДЕСИ! НЕЋЕТЕ МИ, ВАЉДА, РЕЋИ, ФАРЕЛЕ, ДА ВЕРУЈЕТЕ У ТА БУДАЛАСТА ФАРАОНСКА ПРОКЛЕТСТВА!
ВАШЕ РЕЧИ СУ ДОКАЗ ПОТПУНОГ НЕЗНАЊА, ФОРАН! МОГАО БИХ ВАС НАУЧИТИ ГОМИЛИ СТВАРИ О ПРОКЛЕТСТВИМА ФАРАОНА...

ПОНЕКАД МИ ИЗГЛЕДА ДА ВИ, ФАРЕЛЕ, СВЕСНО ЖЕЛИТЕ ДА ПОВЕЋАТЕ НАПЕТОСТ!
ДРАГА, ЈА САМ ОПРЕЗАН И БРИНЕМ САМО ЗБОГ ВАШЕ БЕЗБЕДНОСТИ!

ГОСПОЂИЦЕ БРЕТФИЛД, С НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖАЉЕЊЕМ МОРАМ ВАМ САОПШТИТИ, ДА ОДЛАЗИМО! ОТВОРЕНО ГОВОРЕЋИ, ОВО МЕСТО ЈЕ УКЛЕТО...
КРАЈ У ИДУЋЕМ БРОЈУ...

ТАЈНИ АГЕНТ ШЕПРТЉИЋ:

МАРСОВЦИ

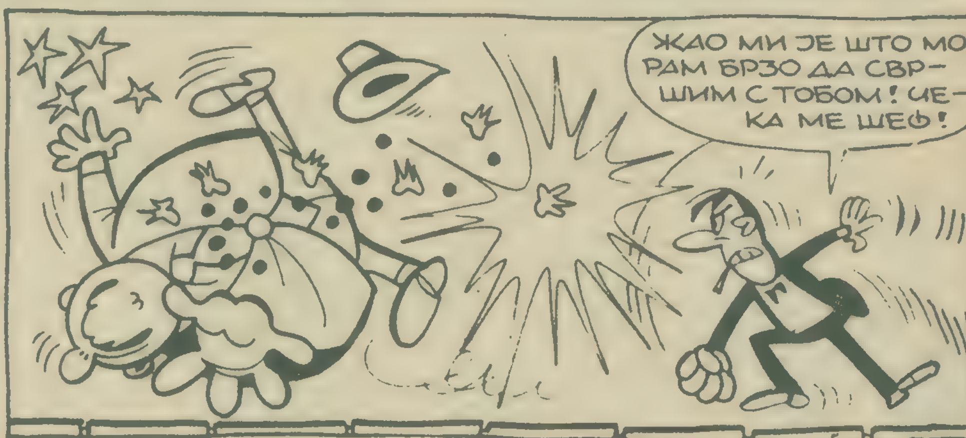

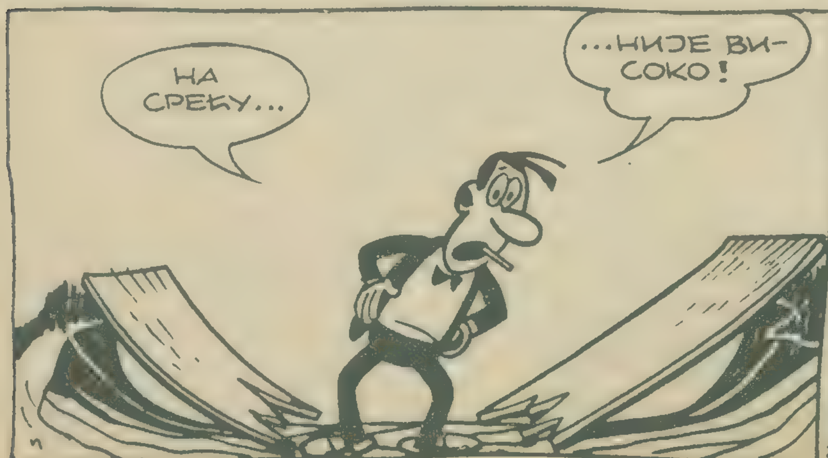

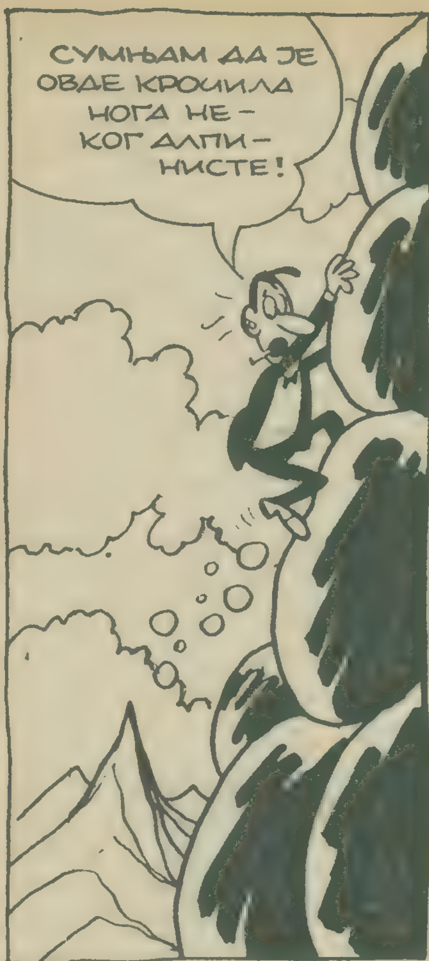

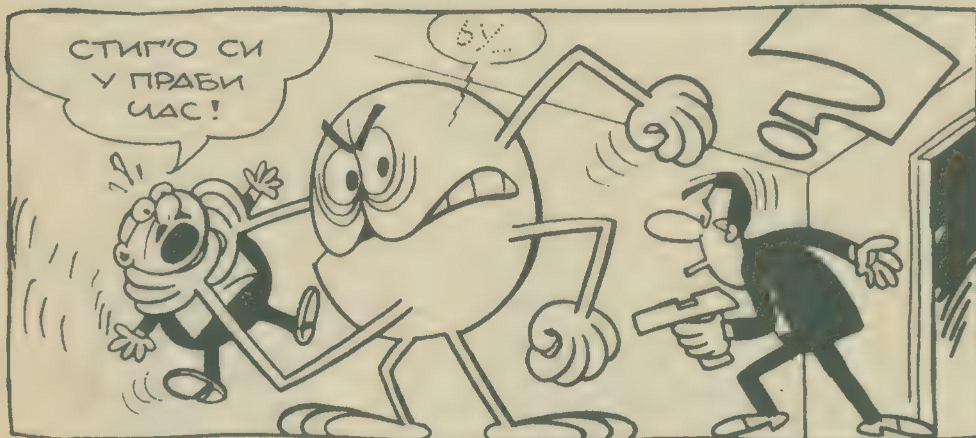

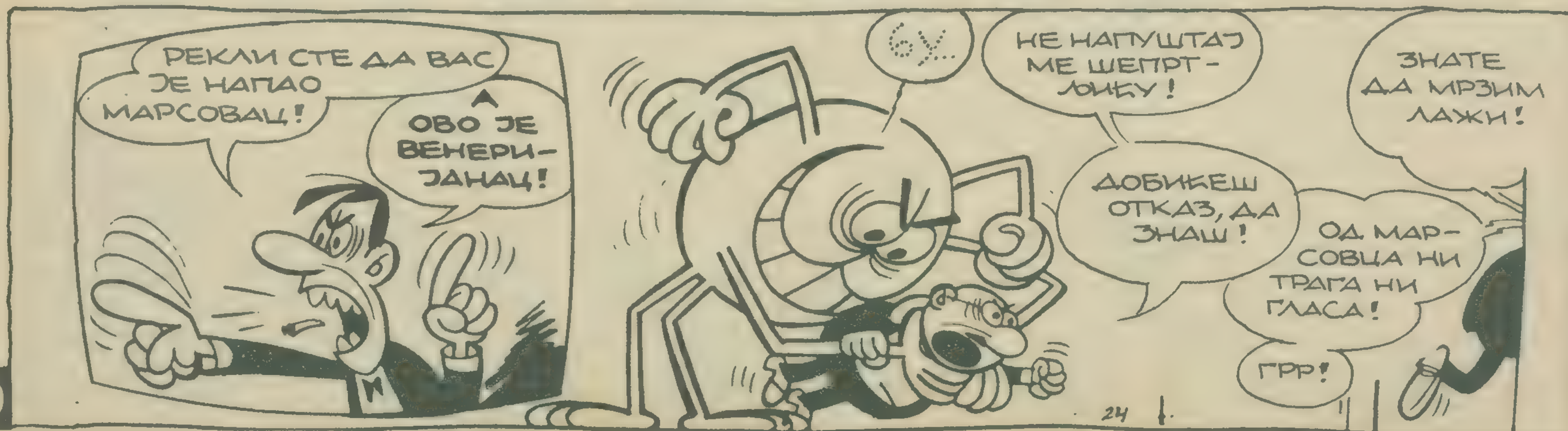

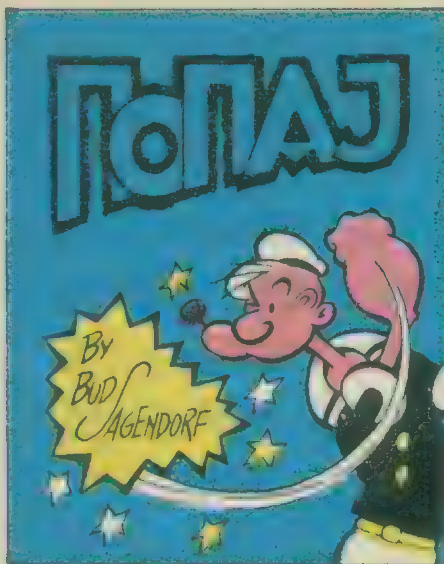

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **МУМИЈА !!**

ПОПАЈ
By Bud Sagendorf

ФУЈ! ЕВО ОПЕТ ОНОГ ЖИЦАРОША!
КАМО СРЕЋЕ ДА МИ ЈЕ ТАЈ ЖДЕРОЊА НЕПРИЈАТЕЉ... А НЕ ПРИЈАТЕЉ!

ЗДРАВО, ПРИЈАТЕЉУ, ДРУЖЕ, БРАТЕ...
ШТА ДАНАС ХОЋЕШ ОД МЕНЕ?

МОЖЕШ ЛИ ДА МИ ПОЗАЈМИШ СВОЈ АШОВ?
МОГУ... ЕНО ГА ТАМО!
?
?

ШТА? РИЉА У МОМ ДВОРИШТУ!

МОЖЕШ ЛИ ДА МИ ПОЗАЈМИШ ОВОГ ЦРВИЋА?
?
!

МОЖЕШ ЛИ ДА МИ ПОЗАЈМИШ УДИЦУ?
А? ЈА... ЕНО ЈЕ У ГАРАЖИ!
?

ОХ! ЕВО ГА ОПЕТ!
?

МОГУ Л' ДА ПОЗ... ДА СЕ ПОСЛУЖИМ ТВОЈИМ ТЕЛЕФОНОМ?
?

ЗДРАВО, ГОСПО'ИЦЕ ОЛИВА! МОЖЕТЕ Л' ДА МИ ПОЗАЈМИТЕ ТИГАЊ И МАЛО ЗЕЈТИНА... И СВОЈ КУВАРСКИ ТАЛЕНАТ?
!

ПРОКЛЕТИ ЖИЦАРОШ! ДАШ МУ ПРСТ... А ОН БИ ОДМАХ 'ТЕО И ЦЕЛУ РУКУ!
ДУМ
Bud Sagendorf

КАЗИВАЊЕ ОЧЕВИЦА

БИЧЕВАЊЕ ЗА ХИМЛЕРА

БУХЕНВАЛД ЈЕ БИО ПАКАО, А НЕ КОНЦЕНТРАЦИОНИ ЛОГОР. РЕТКО КО НАС ЈЕ ОБИЛАЗИО. ИЗНЕНАДА, ЈЕДНОГ ДАНА У ПОСЕТУ НАМ ЈЕ ДОШАО ШЕФ ГЕСТАПОА.

Хајнриха Химлера видео сам први пут на једној свечаности нациситичке омладине. Било је то неколико година пре другог светског рата. Својим округлим лицем попут лубенице није привлачио пажњу. Напротив, деловао је некако детињасто, наивно, безбојно и уопште остављао утисак немачког провинцијског учитеља што је, у ствари, и био.

Тих година у доба наглог успона нацистичке странке у Немачкој највише сам се бавио Хитлером. Чини ми се да сам био један од малобројних људи у земљи који су схватили каква опасност прети свету од тог човека. Сваким даном све више су ми били јаснији разлози његовог успеха. Позајмивши неке церемонијалне обреде римокатоличке цркве он је обновио помпу, боје и мистику у сивом животу Немаца и није чудо што је свака лаж коју је изговорио изгледала као света истина.

Време је текло. На сусрет с Химлером сам потпуно заборавио све док није почео да се помиње као Хитлеров сарадник. Тада сам већ увелико писао чланке о нацизму, казном, манијачком покрету и његовом сулудом вођи — Хитлеру. Текстове сам кришом дотурао из Немачке у Аустрију и објављивао под лажним именом.

НИШТА НИСУ НАШЛИ

Изненадила ме је вест да је Химлер постао шеф немачке тајне полиције, Гестапоа, али сам веровао да тај избор неће оставити трага у животу земље. На жалост, био сам у заблуди. А у то сам се уверио веома брзо.

Једног летњег поподнева 1938. године три гестаповца упала су у мој стан у Берлину.

— Ви сте Тројхафт? — упитао ме је набусито један од њих.

— Да! — одговорио сам кратко.

— Пишете, дакле! И иде вам од руке, зар не?! — насмејао се цинично. **— Само ви пишите, ми ћемо мало да погледамо по вашем гнезду!**

Претресли су ми стан од пода до таванице, секли, парали, ломили, превртали. Ништа нису нашли. Одвели су ме у зграду Гестапоа на саслушање и испитивали данима. Порицао сам да сам било шта написао. Знали су све. Никада ми касније није било јасно како су ишчепркали истину. Признајем нису је добили, али нисам могао да порекнем да сам Јеврејин.

Уместо кући, послали су ме у концентрациони логор. Живот тамо није био ни на нивоу живота животиња. Сетио сам се Хитлерових говора тридесетих година. Нацисти су таламили да су сва овсземаљска зла јеврејско дело; ослободите се Јевреја и све ће опет бити добро на свету. **Чак и кад је Хитлер почео да отвара концентрационе логоре за Јевреје, нисам могао да верујем да су једна држава и режим толико изопачени и опаки да могу у логорима од наших лешева да праве сапун, нашом косом да пуне душеке, а златним пломбама из наших зуба да обогаћују државну ризницу.** Истина је била сурова. Концентрациони логори су постали фабрике смрти а сва позната немачка ефикасност употребљена да се усаврши рад тих кланица.

После неколико месеци обрео сам се у другом једном логору — у Бухенвалду! Најцрњем међу логорима. Био је удаљен свега десетак километара од Вајмара, познатог културног центра, али једне старије и боље Немачке. Какве ли ироније!

Умирали смо од глади и изнемоглости. Лешеви су гомилани у стогове, изнемогли логораши убијани у гасним коморама. Терали су нас да радимо до смрти. Ноћ ми је пролазила у страху да ли ћу преживети.

ГУШИО СЕ ОД СМЕХА

У зиму смо добили посету. Црни луксузни „мерцедес“ Хајнриха Химлера ушао је у логорски круг и зауставио се пред зградом команданта логора. Шеф Гестапоа дочекан је с понизношћу. Радио сам на електрифицирању жичане ограде око логора и нисам га издалека добро видео. Прилика ми се указала кроз пола часа када је сазван збор на средини логорског круга, на оном месту где су вршена мучења. Тада сам и упознао Химлера.

Праћен командантом логора и официрима, шеф Гестапоа је полако пришао мучилишту, презриво нас одмерио и нешто шапнуо на уво свом ађутанту а овај команданту логора. Одмах је доведено дванаест логораша који су нешто „скривили“ претходног дана. Привезани су за кочове пободене у земљу. Атила, крупна људина задужена у логору за бичевање (име смо му ми дали), са говеђом жилом у руци чекао је да му се да знак за почетак.

Када је жила севнула кроз ваздух, крици несрећника су ме ужаснули. **И дотле сам слушао вапаје, али сам увек избегавао да присуствујем мучењу. Сада смо сви морали да гледамо. Што је бичевање више одмицало, Химлер се све више радовао, гласније се смејао и забављао призором.** У једном тренутку почео је као дете да тапше рукама. То је, дакле, Хајнрих Химлер, ковитлале су ми се мисли кроз главу. И такви људи, значи, воде немачки народ?!

Са бичеваних се сливала крв. Тукли су их, а они су били у дубокој несвести. Химлер се гушио од смеха. Најзад су их скинули и обесили. После пет минута црни „мерцедес“ се изгубио из логора.

Уз помоћ мајке и њених 200 фунти успео сам да се спасем овог пакла и побегнем у Енглеску. Мајка је дала мито службеницима и ја сам добио потврду да нисам Јеврејин. Иако је Хитлер проповедао да све Јевреје треба уништити, тих 200 фунти вредело је више од његовог учења! Напросто зато што је немачка држава била трула. Делимично сам то знао и раније, али када сам упознао Химлера и људе попут њега и Хитлера, било ми је сасвим јасно зашто је трула.

Герд Тројхафт

ГЕРД ТРОЈХАФТ, ЛОНДОНСКИ ДОПИСНИК НЕМАЧКОГ ЛИСТА „ДЕР КУРИР“, ДАНАС ЖИВИ СА ПОРОДИЦОМ У ЕНГЛЕСКОМ ГРАДУ ХЕРТФОРДШИР.

НАША СРЕДЊОВЕКОВНА ПОВЕСТ

ГРАД ЗА УЗНЕМИРАВАЊЕ

На месту где се данас налази Споменик незнаном јунаку на врху Авале некад се уздизао средњевековни град Жрнов или Жрновањ. Зна се да је овај град обновио Хоџи-паша 1442. и 1458. године после неуспелог напада на Београд. Реч „Авала“ на турском значи „сметња“, односно град за узнемиравање Београда.

Ова тврђава првобитно је имала правилан издужен облик са четири куле. Град је преправљан више пута, тако да је с југа и запада добио проширење, тзв. „цингер“. Око града је био ров. Првобитни град подигнут је у доба хладног оружја, а каснији делови су из времена кад је већ у употреби било ватрено оружје, односно барут.

Рушевине града Жрнова бачене су у ваздух 1934. године, да би се на том месту подигао Споменик незнаном јунаку.

ПРОКЛЕТСТВО „ЦРНЕ МАГИЈЕ"

ДЕВЕТ ЉУДИ У СУДНИЦИ ГРОХОТОМ СЕ НАСМЕЈАЛО КАДА ИХ ЈЕ ОСУЂЕНА НА СМРТ ПРОКЛЕЛА. ДАНАС ЈЕ ЖИВ САМО ЈОШ ЈЕДАН.

У једној судници у Лос Анђелесу лепа црнокоса жена устала је са оптуженичке клупе и сасвим мирно саслушала пресуду којом је због убиства осуђена на смрт. После изречене пресуде леденим гласом обратила се присутнима:

— Све оне који су на било који начин одговорни за ову пресуду проклињем и осуђујем на смрт!

На њене речи у судници се зачуо смех. Не осврћући се на подсмех, самоуверена осуђеница, четрдесет петогодишња Барбара Грејем, прстом је показала на судију, тужиоца, његовог помоћника, три сведока оптужбе, полицајца који ју је ухапсио и — на свог адвоката. Када је ступила у гасну комору затвора Сен Квентин, проклела је и извршиоца смртне казне!

После пуних месец дана почетком јуна 1955. године, адвокат Барбаре Грејем срушио се мртав на улици, а годину дана касније умро је и помоћник тужиоца. За следећих седам година пет људи доживело је исту судбину. Извршилац казне изненада се онесвестио и умро после лекарског прегледа којим је проглашен здравим! Следећи је био судија, а затим су два сведока страдала у саобраћајним несрећема. Полицајца је прегазио непознати возач и побегао а трећи сведок се на необјашњив начин удавио у умиваонику. Они којима је познат случај Барбаре Грејем имају подељено мишљење о смрти ових људи: једни верују да је то последица баченог проклетства, а други — да је у питању пука случајност.

Осуђена Барбара Грејем

СНАГА СУГЕСТИЈЕ

Многи и данас верују у моћ „црне магије": бацају грумење соли преко левог рамена, пљују да би се ослободили проклетства и „држе палчеве за срећу", што потиче још из античких времена када су Римљани, на пример, пљували, не би ли отерали зле духове. Из тог времена потиче и веровање да извесне особе поседују неке натприродне способности и моћи. Ово веровање се задржало до данас и за многе особе верује се да су у стању да предвиде и чак да утичу на будућност других људи.

У Напуљу се, рецимо, сматра да постоје људи који имају ову натприродну моћ. То су обично особе са неким телесним недостатком којим се разликују од осталих људи. Када таква особа прође улицом, често настаје права паника: људи, склони овој врсти сугестије беже у куће, прескачу зидове и сакривају се иза дрвећа да се не би сусрели са погледом особе која се сматра носиоцем „црне магије".

У Ворвикширу, у Енглеској, 1945. године нађен је леш 75-годишњег Чарлса Волтона, баштована из села Квинтона. **Волтон је прободен вилама и то толиком снагом да је прикован за земљу. На грлу му је био урезан крст — симбол „црне магије"!**

Инспектор Фабијан из Скотланд јарда започео је истрагу око свог убиства али је наишао на прави зид ћутања. Људи у селу говорили су да ништа о томе не знају, али је Фабијан приметио да људи живе у неком чудном страху од освете. Једино је успео да сазна да је Волтон поседовао неке чудне способности контактирања са птицама и другим животињама.

Слично убиство догодило се и неколико месеци пре овог али је Фабијан и онда наишао на ћутање мештана. **Није му преостало ништа друго него да оба убиства прогласи несрећним случајевима!**

У истој покрајини 1970. године један човек се обесио, неколико недеља пошто га је проклела нека девојка за коју се „знало" да се бави „црном магијом".

Ерик Мејпл који је проучавао ове случајеве покушао је да их објасни:

— На особу наклоњену самоубиству сугестије могу толико да утичу да се она на крају стварно убија. Права опасност не лежи у људима који сматрају да имају натприродне способности, већ у онима који мисле да су тим утицајима подложни.

Убијени Чарлс Волтон и инспектор Роберт Фабијан

САОПШТЕЊЕ СКОТЛАНД ЈАРДА

Године 1971. Џорџ Ветон, земљорадник из Девоншајра умро је пошто га је проклела једна Циганка. Грејтон Паксон, члан Већа циганских племена у Великој Британији, изјавио је:

— Психолошко дејство проклетства Циганке је веома снажно. Оно чак може да изазове физичке симптоме болести код здравих особа, а врло често и смрт.

Велики број сличних случајева догодио се и у Америци. У једној чикашкој болници лекари су били запањени дејством проклетства које је непозната жена бацила на тројке девојчице рођене 1940. године. Прва од њих умрла је на свој шеснаести, друга на двадесет први а трећа на свој двадесет шести рођендан!

Калифорнијски глумац Лу Грацано био је толико преплашен када га је једна непозната старица проклела, да три недеље није излазио из хотелске собе, чија је врата отварао само да би примио храну. Када је двадесет првог дана изишао на улицу, прегазио га је камион!

У Енглеској су људи постали веома забринути последицама које доноси бављење такозваном „црном магијом". Скотланд јард је чак издао званично саопштење:

„Саветујемо свакоме ко год има било какве везе са „црном магијом", вештицама, проклетствима, уосталом, назовите то како хоћете, да се присети судбине Чарлса Волтона!

Све ове приче о „црној магији" збуњују људе, тако да се многи несрећни случајеви и неразјашњени догађаји објашњавају као последица дејства натприродних сила. Међутим, много је више оних који верују у достигнућа савременог света а „црна магија" им није ни на крај памети.

М. Ј.

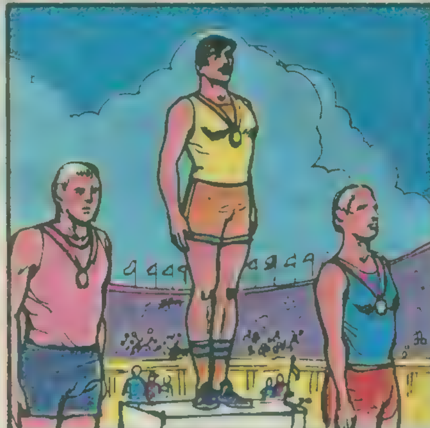

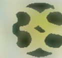
ЗАНИМЉИВОСТИ СА ОЛИМПИЈАДА

ПРВИ смртни случај у историји модерних олимпијских игара догодио се 1912. године у Стокхолму. Португалац Лазаро умро је од топлотног удара за време маратонске трке.

ФЕЛИПЕ МУЊОС из Мексика освојио је златну медаљу на Олимпијади у Мексико Ситију 1968. године у пливању 200 метара прсним стилом и изазвао одушевљење својих 12.000 суграђана. Муњос је имао најнеобичнији надимак од свих учесника у историји олимпијских игара. Наиме, његова мајка је била из места Рио Фрио (Хладна река), отац из Агуас-Калиентес (Топла вода) а њега су звали „Ел Тибио" — Млаки.

39

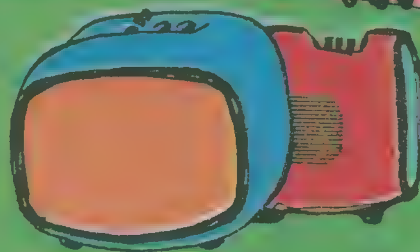
ЈОН ТИРИЈАК био је одбрамбени играч румунског хокејашког олимпијског тима али је касније почео да се бави тенисом и осам година узастопно био првак своје земље у „белом спорту". Кад се појавио нови румунски тениски шампион Илие Настасе, Тиријак игра заједно с њим на турнирима.

40

У СТАРОЈ Грчкој такмичење на олимпијадама било је изузетна част. Због тога су учесници ових игара морали бити беспрекорни у свему и сваки, па и најмањи прекршај, значио је забрану учествовања.

Једино фудбалско злато »плавих«

Славље без капитена

Галић је у одушевљењу улетео у противничку мрежу, ухватио лопту и понео је на центру. Али, неколико тренутака касније четрдесет хиљада гледалаца је занемело.

У 37. минуту утакмице, кад то нико није очекивао, судија је енергично показао руком нашем капитену да напусти терен. И данас, 16 година после те утакмице, тајна је шта се, у ствари, догодило. Касније је судија те веома важне утакмице тврдио да га је играч с капитенском траком увредио. Сам капитен, међутим, понављао је да је само поставио питање, али да је, уместо одговора, искључен.

Требало је, значи, играти још 53 минута. А играло се финале олимпијског турнира у Риму 1960. године између репрезентације Југославије и Данске.

Те спарне летње вечери 10. септембра на стадиону Фламинио у Риму десеторица разиграних Југословена успели су да победе Данце и поред видне наклоњености италијанског судије Кончета Ло Бела нашим противницима.

Семафор је на крају овог фудбалског окршаја за олимпијску златну медаљу показивао резултат 3:1 за Југославију. Уместо искљученог капитена Милана Галића, на победничко постоље попео се његов заменик Бора Костић. Тада су одјекнули звуци наше химне.

НЕУМОРНИ НАПАДАЧ

Било је то четврто олимпијско фудбалско финале за југословенски национални тим. Три пута пре тога Југословени су стизали до завршне битке, али су је редовно губили. Освајали су сребрне медаље у Лондону 1948, затим у Хелсинкију 1952. и најзад у Мелбурну 1956. Увек је та последња и пресудна утакмица доносила предност противничкој екипи. У Лондону су тријумфовали Швеђани са 3:1, у Хелсинкију су победили Мађари са 2:0, а у Мелбурну успех је припао Совјетима са 1:0.

Овог пута, Југословени су у финалу наишли на Данце. Претходно су иза себе оставили УАР (6:1), Турску (4:0), Бугарску (3:3) и Италију (1:1 — жребом)

Пред четрдесет хиљада гледалаца, југословенски тим је изишао у овом саставу: Видинић, Рогановић, Јусуфи, Перушић, Дурковић, Женетић, Анковић, Матуш, Кнез, Галић и Костић.

Наш капитен Милан Галић био је у то време у напону снаге. Снажан, брз и необично борбен нападач, он је умео да понесе највећи терет у навали и да често постигне одлучујуће поготке. Како је уживао углед међу свим играчима, изабран је за капитена иако није био најстарији по играчком стажу у репрезентацији. Увек је говорио:

— За мене је капитенска трака дужност, а не почаст. Сматрао сам да треба да заступам екипу у целини, а не само да први истрчим на терен и да се рукујем са судијом и противничким капитеном.

И кад је цео стадион веровао да је меч одлучен, јер су Југословени већ водили са 2:0, судија је искључио Галића.

КОБНИ 37. МИНУТ

Сам меч почео је свечано. Нису прошла ни два прва минута, а Галић се докопао лопте, удаљен неких тридесетак метара од противничког гола. Пошао је још корак-два и сасвим изненада шутирао, снажно и прецизно. Силовито ударена десном ногом, лопта је улетела у десни горњи угао. Дански голман Фром није могао да је дотакне чак ни прстима.

Девет минута после овог гола, кад се у гледалишту стишало узбуђење лопта је поново код Галића. Дански халф јуриша на нашу десну полутку, али искусни Галић у правом тренутку послужује Жељка Матуша, другу нашу полутку. Опет следи снажан ударац, сада са око 18 метара. Вратар Фром узалудно се баца и лопта улеће у горњи леви угао његовог гола. Данска мрежа тресе се још једном.

Гледалиште је занемело. Југословени се радују, раздрагано и бучно.

Видело се да су Данци сасвим изгубили главу. Убрзо Костић и Кнез имају две велике шансе да постигну голове, али се данска мрежа ипак није затресла. И онда је дошао кобни 37. минут.

Центарфор Кнез бежи с лоптом на десно крило, варком тела оставља иза себе противничког играча и са саме корнер-линије убацује лопту у средину. На њу у пуном трку налећу Галић и Костић. Овај други је прибранији и дански голман Фром савладан је и трећи пут.

Галић у одушевљењу улеће у мрежу, хвата лопту и носи је на центар. Али, судија га на запрепашћење свих зауставља, показује да је био офсајд и поништава исправан погодак.

Галић као капитен прилази судији и вероватно га пита зашто је поништио гол. Али, Ло Бело једноставно подиже руку и шаље нашег капитена у свлачионицу.

ТРЕЋИ СЕ ПРИЗНАЈЕ

Док растуженог Галића изводе са терена, Костић од њега узима капитенску траку. Југословени остају с десет играча против једанаест данских фудбалера. Међутим, и то је довољно за победу. Костић после одмора постиже и трећи погодак, који судија не може да поништи.

Пред сам крај овог узбудљивог и важног меча Данци смањују на 3:1 и тим резултатом утакмица се завршава.

На грудима југословенских фудбалера засијале су златне медаље. Али, међу слављеницима нема искљученог Галића.

Кончето Ло Бело је постигао велику славу као судија, али никада није исправио грешку коју је направио у финалу олимпијског турнира у Риму.

Милан Галић је наставио изванредну фудбалску каријеру. Играо је за Југославију 51 пут и постигао 36 голова. Из чувеног Партизановог шампионског тима отишао је прво у Белгију, а затим у Француску. Завршио је правни факултет, постао познат и као тренер и као фудбалски стручњак.

Златна медаља коју су освојили фудбалери једино је злато које је припало нашим спортистима на Олимпијским играма у Риму 1960. године.

Ст. Протић

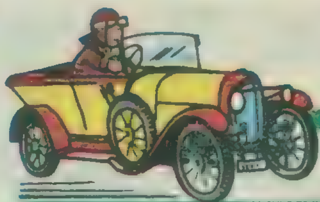
УРЕЗАНА КУЛА

У градовима око река Тигрис и Еуфрат, у древној Месопотамији, налазиле су се необично високе грађевине. Биле су састављене од четвртастих и облих делова који су се настављали један на други а према врху се смањивали. Због тога су те грађевине имале изглед четвртастих пирамида. На заравњеном врху обично се налазио храм у којем је била постављена фигура месног божанства. До храма су водиле трокраке степенице од камена којима су се за време обреда пењали само свештеници, обучени у бело, и то у поворци, уз пратњу хора и музике.

Обе пирамиде звале су се зигурат а најчувенија од њих налазила се у Вавилону. Данас се тачно зна како је она изгледала јер су археолози откопали њен темељ и доње делове зидина. У многим таблицама, исписаним клинастим писмом, поред тога што је била детаљно описана она је чак и урезана. Имала је седам спратова, била је висока 90 метара а грађена је од опеке и глине која је служила уместо цемента.

Ову и сличне пирамиде градили су робови или ратни заробљеници доведени из разних крајева света... У 7. веку пре нове ере вавилонски цар Набополасар приступио је обнављању древне куле и наредио да се на њој урежу и ове речи: „Људе многих народности приморах да раде на обнови куле".

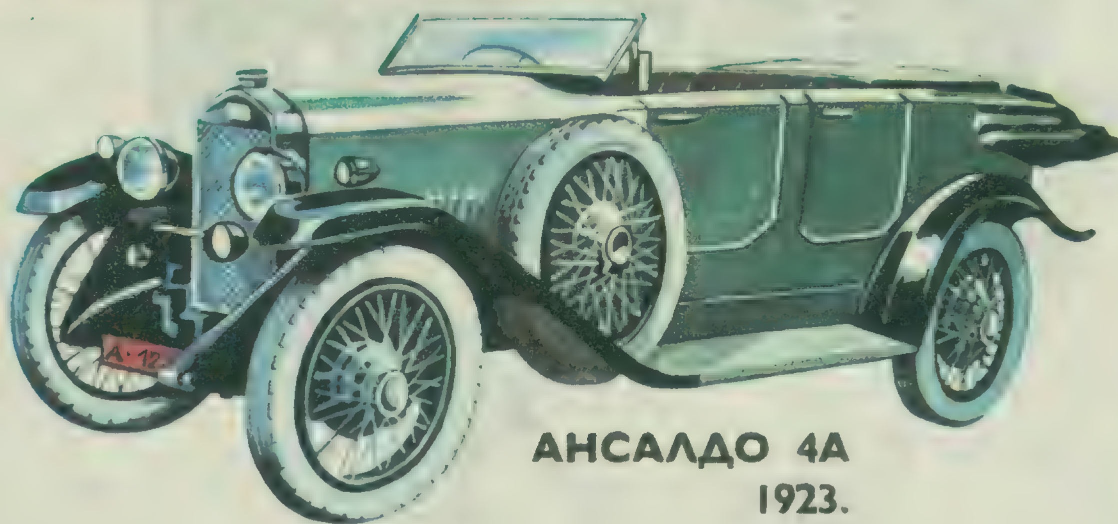

ИТАЛИЈА

СТАРИ АУТОМОБИЛИ

ЗА СПО
И Т

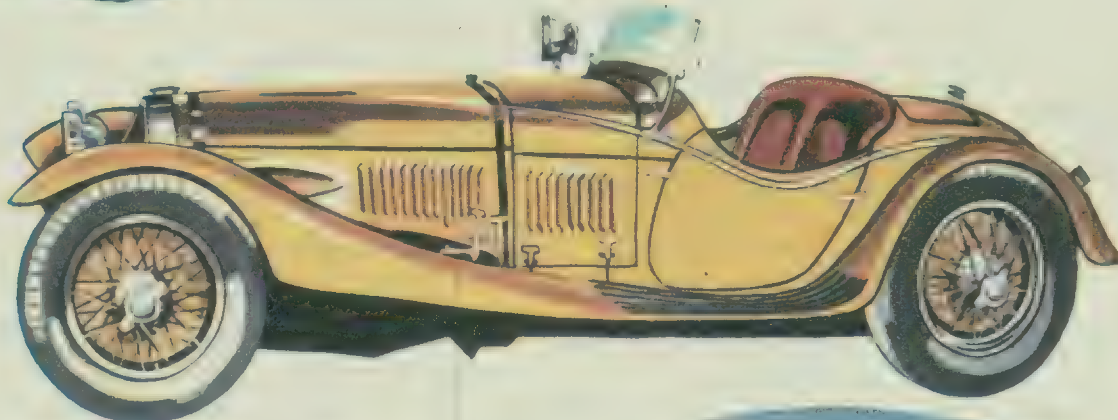

АНСАЛДО 4А
1923.

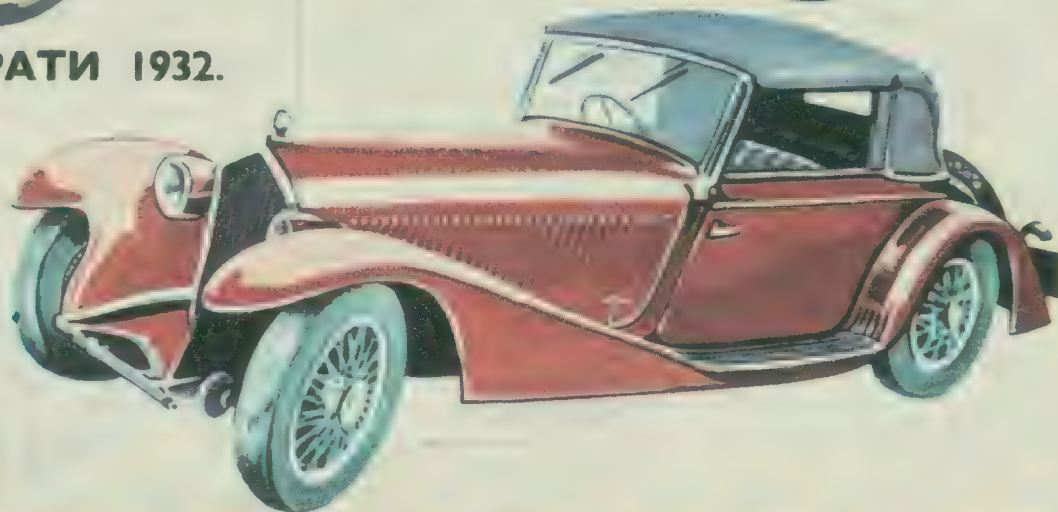

ЛАНЋА ламбада 1925.

МАСЕРАТИ 1932.

АЛФА
РОМЕО
8Ц 2300
1932.

ОРТИСТЕ
УРИСТЕ

Одувек су се **Италијани** трудили да направе брза и удобна кола, спортска и туристичка истовремено. Ове „бољке" никада нису успели да се отресу. Напротив, поред ње временом су стекли још једну: дизајн! Изглед аутомобила постала је за њих и те како важна ствар па су на европско тржиште изишли с колима снажних мотора и луксузне каросерије.

Заслуга за развој италијанске аутомобилске индустрије припада многима, али ће браћа **Ђовани** и **Матео Ђеирано** заузимати посебно место. У време када је аутомобил као страшило плашио грађане на улици, они су 1901. године конструисали кола са мењачем са три брзине, чак и кретањем уназад (рикверцом)! И не само то: браћа Ђеирано имају великог удела у оснивању фирми **Фиат, Итала, СПА** и других мањих.

Ништа мање значајна није била фирма **Ланћа,** власништво Фиатовог возача на тркама **Винченца Ланћа.** Овај промућурни човек уложио је у аутомобилску индустрију своју на тркама стечену славу, нешто новца и много знања о аутомобилима и већ 1913. године пустио у продају модел **тета** који је развијао брзину од готово 120 километара на час што је у оно време било незамисливо! Фирма никада није остварила велику серијску производњу, али се знало: што Ланћа направи не може бити лоше.

С Ланћом се жилаво носила фабрика аутомобила необично надарених конструктора **Ђезара Изота** и **Винћенца Фраскинија.** Њихова фирма основана 1899. године у Милану, преко пола века била је у „горњем дому" европских произвођача аутомобила.

Живот **Итале** из Торина није био дугог века, мада је производила аутомобиле изузетних квалитета. Њена кола за „велики туризам", конструисана 1905, била су појам савршенства пуних једанаест година! Ову, као и друге мање фабрике аутомобила уништила је економска криза тридесетих година и натерала да стави катанац на врата.

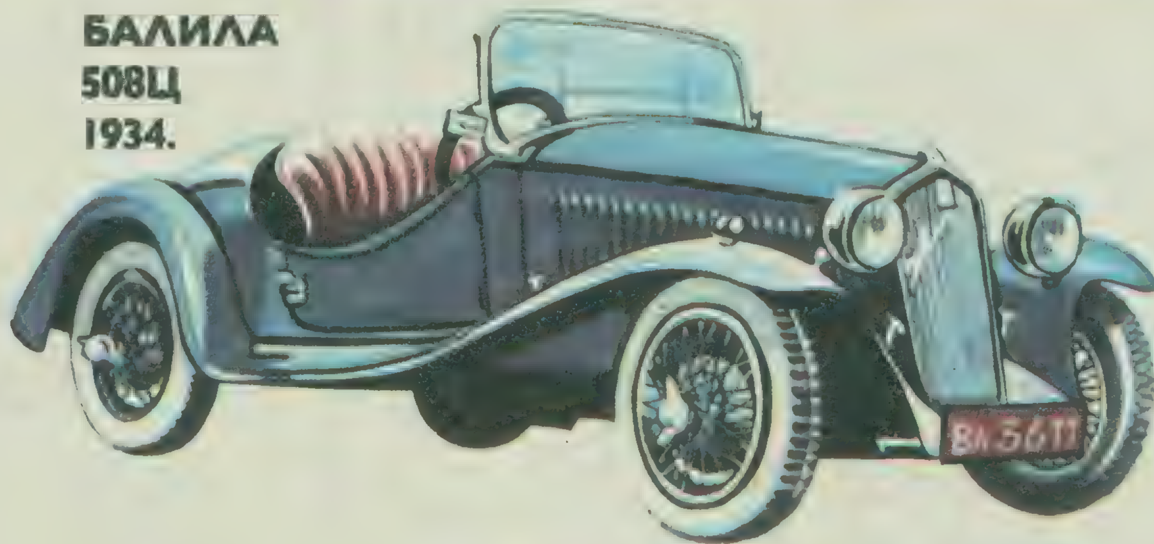
Највећа кола израђивале су творнице фирме Цист из Бреше. Називали су их италијанским мерцедесима. Истина, били су спори. Модел „1500", на пример, достигао је брзину од само 60 километара на час, али је зато баш он у трци Париз—Њујорк направио мало чудо. Наиме, у тој трци такмичари су морали прећи преко Беринговог мореуза. Како су услови преласка били тешки, многи су одустали. Цист није. Завршио је трку преваливши око 20.000 километара путевима Америке, Азије и Европе!

Велики успех постигао је један **спајдер,** првенствено због ниске цене. Стајао је око 3.000 лира што је био малтене багателан износ за аутомобил. Спајдер је произвела 1908. године фирма **Ф. И. А. Л.** из Лењана. После тога није више успела да конструише ниједан модел и обуставила је рад.

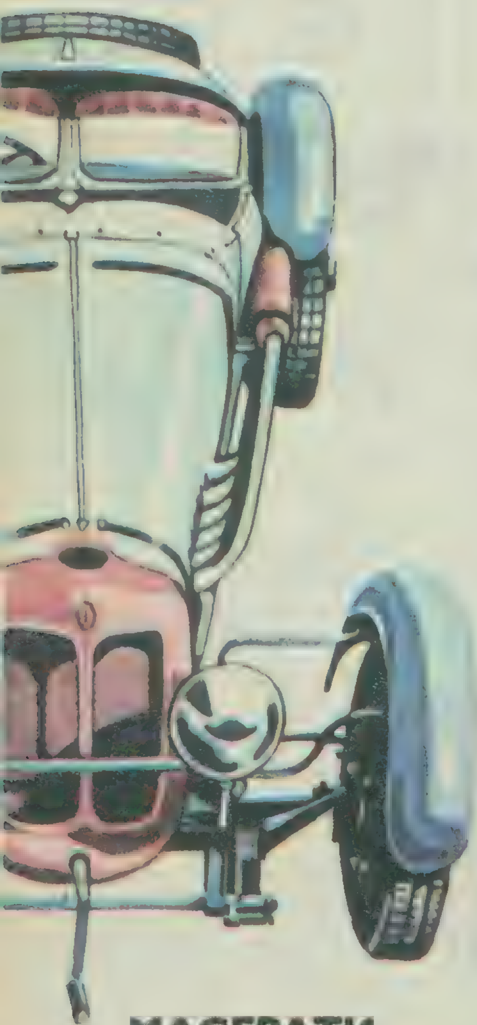
Са правим, великим серијама Италијани су почели да излазе на европско тржиште након првог светског рата. Од тада производња је расла, велике фирме гутале су мале, а из фабричких хала нови модели излазили су све чешће.

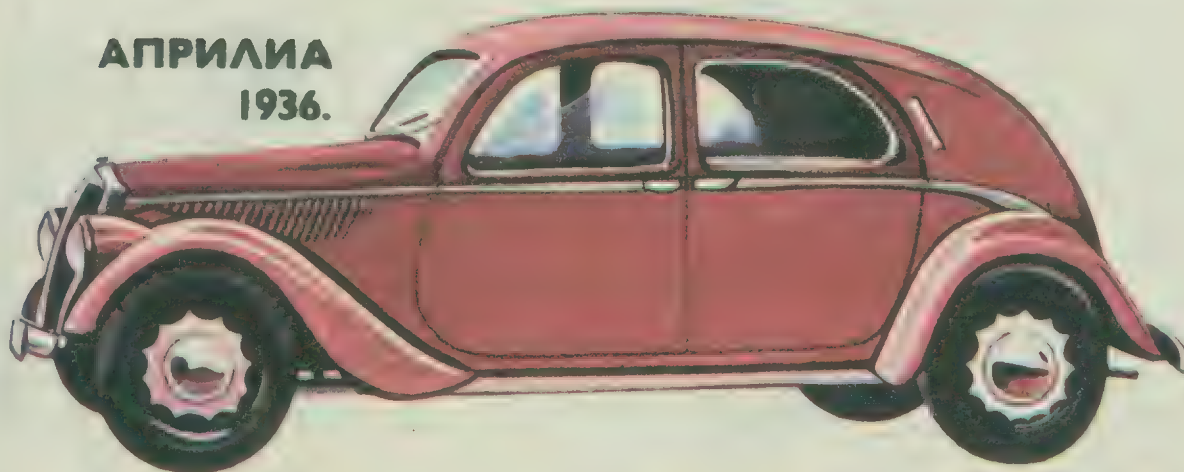
ИЗОТА ФРАСКИНИ 1929.

БАЛИЛА 508Ц 1934.

МАСЕРАТИ 1934.

АПРИЛИА 1936.

КРАЈ

ХИТ ☆☆☆ СТРАНА

СУНЦОКРЕТ

Безброј пута се до сада дискутовало о томе колико је потребно једној поп-групи да успе и да стекне популарност. По мишљењу многих најважније је имати неку хит-нумеру коју ће лансирати радио-станице, и снимити плочу, док су други у чврстом уверењу да само изузетно јаком пропагандом од анонимне групе може да се створи познат састав. Пример београдске рок-групе СУНЦОКРЕТ демантовао је недавно и једне и друге, и на изненађење многих, са готово истовремено издате три сингл-плоче у потпуности побио тврдње знаних и незнаних музичких критичара. Реч је о саставу врло блиском младој генерацији. Пре свега по изузетној инвентивности и надасве великим талентом појединаца. За непуну годину дана свог постојања, СУНЦОКРЕТИ су се окренули правом извору музике, и сада слободно можемо рећи да су у томе у потпуности успели. У току овог пролећа доживели су пуну афирмацију. Наступивши на две веома значајне музичке смотре „Београдско пролеће“ и „Омладина 76“, чланови групе су изишли из локалних оквира и изведеним композицијама постигли пун погодак. Томе треба додати и неколико успелих наступа у контакт-програмима наше телевизије, и онда у потпуности схватити све оне који верују у овај талентовани састав. За многе они су још акустичарски састав јер од инструмената користе углавном гитаре и клавир, што се не би рекло и после преслушавања њихових композиција које очигледно сведоче о рок-групи, која је успела да лаким комерцијалним нотама придобије симпатије дискофила. Распродат први тираж деби сингла „Кара Мустафа“, и врло често емитоване на радио-програмима композиције „Где си била, лепа Кејо“ и „Пусто море, пусти вали“ као и симпатичне шаљиве песмице »Rock' n roll duku duku« и „Гили гили блуз“ на најбољи начин говоре, и о разноврсности музичких приступа и опредељења. Овоме сва како треба додати и недавно снимљене две песме о животу и згодама младих на радним акцијама, које су у рекордно кратком року прихваћене од самих акцијаша. Био је то још један доказ да ови млади музичари истоветно говоре и стварају као и њихови вршњаци. На крају упознајмо чланове састава који је оформио, а који и данас са пуно успеха води Бора Ђорђевић, двадесет трогодишњи студент Позоришне академије у Београду, један од ветерана акустичарске сцене нашег главног града. У групи Бора пева, компонује, свира гитару и пише текстове. Снежана Јандрић, двадесетогодишња студенткиња права, својим изузетним вокалним могућностима умногоме доприноси квалитету звука групе. Горица Поповић, стара 23 године дипломирана глумица, поред певања бави се и компоновањем. Три године млађа Биљана Крстић студира Факултет музичких уметности, а у групи пева и свира клавир. Најмлађи у саставу, а један од најталентованијих музичара свакако је деветнаестогодишњи Ненад Божић који пева и свира све жичане инструменте. Однедавно група се може похвалити и савршеном прецизношћу и тачношћу. Миодраг Бата Костић поред љубави и обдарености за математику коју студира, у групи пева и свира бас.

ЧОКОЛЕЈТ ГЕРЛС (CHOCOLATE GIRLS)

Пажњу посматрача овогодишњег фестивала за песму Евровизије привукао је један симпатичан трио. То је састав ЧОКОЛЕЈТ ГЕРЛС који сачињавају три симпатичне девојке весма пријатног гласа. У њиховој домовини зову их CHOCOLATE, MENTA, MASTIK (Чоколада, пеперминт и жвакаћа гума). После фестивала трио је добио многе позиве за снимање и гостовања по европским земљама. Састав сачињавају плавуша Леа Лупатин, рођена 26. јула 1951. године, црвенокоса Рути Холцман, рођена 20. марта 1951. и црнокоса Јадрена Араци, рођена 25. септембра 1951. године.

ПЕСМА за ову недељу

Половином месеца маја Републичка конференција Савеза социјалистичке омладине Србије и Програм 202 Радио-Београда расписали су заједнички конкурс за текст бригадирске песме. Млади из свих наших република и покрајина послали су преко 800 радова од којих је изабрано осам најбољих и дато познатим домаћим композиторима да направе музику. Песме су снимљене и четири од њих наћи ће се на сингл-плочи коју ће добити сваки учесник овогодишњих радних акција. За песму ове недеље изабрали смо песму Боре Ђорђевића „Овог лета једна чета“ коју већ увелико певају млади на радилиштима.

ОВОГ ЛЕТА, ЈЕДНА ЧЕТА

Са акције добре вести:
на јутарњој заповести
овог лета, једна чета
постала је првак света.
Првак света у другарству,
ударништву, неимарству...
Имала је страшну форму
премашила трипут норму.
Радили су многе ствари:
свирали су на гитари,
пријатељи свима били
с многима се братимили.
На крају су светла лика
били чета ударника.
Овог лета, једна чета
постала је првак света.

ТОП листе

ДОМАЋА ЛИСТА

1. КАД ЈЕДНОМ ЗАЖЕЛИШ — Златко Пејаковић — ПГП РТБ
2. НОЋ ТИ ДИРА КОСЕ ЦРНЕ — Мишо Ковач — SUZY
3. ГДЕ СИ БИЛА, ЛЕПА КЕЈО — Сунцокрет — РТВ ЉУБЉАНА
4. ЛУДУЈ С НАМА — Септембар — ЈУГОТОН
5. HALLO, Mr. ELTON JOHN — Зденка Ковачичек — ПГП РТБ
6. ТАМАРА — Борис Бизетић — РТВ ЉУБЉАНА
7. ЦИЦИБАН — Код — ЈУГОТОН
8. САТЕЛИТ — Смак — РТВ ЉУБЉАНА
9. ПЛЕЈБОЈ — Тихомир Поп Асановић — ЈУГОТОН
10. НАШОЈ ЉУБАВИ ЈЕ КРАЈ — Оливер Драгојевић — ЈУГОТОН

ЧИТАОЦИ ПИТАЈУ ЧИТАОЦИ ЈАВЉАЈУ...

Од овог броја повремено ћемо укључивати и наше читаоце у сарадњу. Ако вас нешто занима питајте, ваше писмо ћемо објавити а читаоци који знају одговор нека пошаљу на адресу: ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК за ХИТ-СТРАНУ.

Eво првог питања које нам је поставио војник **Драган Пећанац** из Шентвида код Љубљане:

Интересује ме један музички инструмент, заборавио сам како се зове. Знам само да сам га чуо у филму „Црвена река“, а свирао га је партнер Џона Вејна (брадати старац). Тај исти инструмент видео сам и на нашој телевизији пре отприлике годину дана када је један извођач свирао Ужичко коло или Моравац. Знам само да се тај инструмент ставља у уста и тако производи звуке. Зато вас молим да ми што пре одговорите како се зове тај инструмент и да ли се код нас може купити.

СТРАНА ТОП-ЛИСТА У ДОМАЋОЈ ПРОДУКЦИЈИ

1) YESTERDAY — The Beatles — ЈУГОТОН
2) YUPI DU — Adriano Celentano — ПГП РТБ
3) SUNSHINE DAY — Osibisa — ЈУГОТОН
4. NO REGRETS — Walker Brothers — ПГП РТБ
5) RIGHT BACK WHERE WE STARTED — Maxine Nightingale — РТВ ЉУБЉАНА
6) SATISFACTION — Rolling Stones — ЈУГОТОН
7) FERNANDO — Abba — ПГП РТБ
8) RAIN — Status Quo — ПГП РТБ
9) SAVE YOUR KISSES FOR ME — Brotherhood of Man — СТУДИО Б
10) BOHEMIAN RHAPSODY Qeen — ЈУГОТОН

ФРАНЦУСКА

1) LE PRINCE EN EXIL — Sheila
2) LE PRINTEMPS — Fugain et le Big Bazar
3) »1, 2, 3« — Catherine Ferry
4) SI TU N'EXISTAIS PAS — Joe Dassin
5. REQUIEM POUR UN FOU — Johnny Hallyday
6) JOLIE MILADY — Frederic Francois
7) CINDY — C. Jerome
8) LA PHOTO — Pierre Perret
9) LOLLIPOP — Noam
10) FAUT PAR REVER — Patrick Juvet

ЕМЕРСОН, ЛЕЈК И ПАЛМЕР (Emerson, Lake and Palmer)

Већ дуже време ништа се не чује о групи ЕМЕРСОН, ЛЕЈК И ПАЛМЕР: једном од најбољих светских поп-трија. Недавно је процурела вест да је

трио одлучио да више не наступа на јавним концертима. Једини контакт са својим обожаваоцима они ће убудуће имати само — преко плоча. Група је недавно издала свој заједнички дупли албум. На првој страни налазе се композиције сва три члана, писане у стилу тешког рока толико компликованог да ће поједини дискофили остати запањени. На другој страни слушаоцима се представља врсни органиста Кеит Емерсон као солиста у клавирском концерту. У овој нумери прати га велики оркестар тако да цела композиција делује као једно класично музичко остварење. Трећа страна албума уступљена је бубњару Карл Палмеру који у дугој соло деоници још једном доказује свој висок квалитет. Ову нумеру написао је познати поп-композитор Владимир Хоровиц. На четвртој страни двоструког албума Грег Лејк у свом већ добро познатом стилу изводи неколико својих најомиљенијих песама.

Саша опробао као певач народних и забавних, а ускоро ћемо га чути и као интерпретатора дечјих песмица.

Млади београдски певач Миша Марковић који се налази на турнеји по Совјетском Савезу постиже запажен успех. Овај певач домаћих хитова напречац је освојио про-

бирљиву совјетску публику и с правом се може рећи да је најуспешнији члан југословенске групе певача које сачињавају Живан Сарамандић, Вјекослав Јут и Ђурђица Миличевић.

Здравко Чолић, који се недавно вратио из СР Немачке где је снимио материјал за једну плочу на немачком, налази се на великој летњој турнеји. На концертима дуж наше обале популар-

ног Сарајлију прате чланови састава INDEXI. У првом делу програма наступа Здравко, док је други резервисан за вокалног солисту INDEXA, Даворина Поповића.

Чланови најпопуларније домаће рок-групе БИЈЕЛО ДУГМЕ део свог летњег одмора провели су на омладинској радној акцији КОЗАРА 76. Популарни „дугмићи" били су веома вредни радници о чему сведоче ударничке значке добијене по завршетку рада прве смене. Тако су чланови овог састава златним плочама за музику придодали и ударничке трофеје освојене на радилишту.

НОВЕ ПЛОЧЕ ЈУГОТОН

URIAH HEEP

Албум групе ЈУРАЈА ХИП (Uriah Heep) »The Best of ...« (Најбоље од ...) представља избор најбољих остварења ове популарне групе. На плочи се налазе снимци популарних нумера од 1970. до 1975. године. Поменимо само неке: »Gipsy«, »Look at Yourself«, »Easy Livin'«, »Return to Fantasy".

THE BEATLES

Последњих месеци много се говорило о поновном окупљењу популарних БИТЛСА (The Beatles). Ове приче одмах су знали да искористе продуценти који су издали поново неке њихове старе плоче. Једна од њих појавила се недавно и код нас: албум „Клуб усамљених срца наредника Пепера".

PINK FLOYD

ПИНК ФЛОЈД (Pink Floyd) најбоља група „наживо" у 1975. години појавила се на домаћем тржишту са својом новом плочом која носи назив »Wish You Were Here« (Желела бих да си овде). Плоча је међу музичким критичарима прихваћена као једно од бољих остварења ове популарне групе

BAD COMPANY

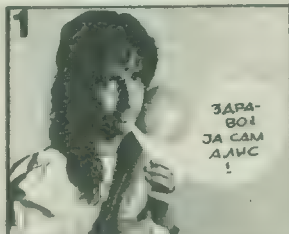
Још једна нова плоча појавила се на нашем тржишту. То је албум групе БЕД КОМПАНИ (Bad Company) који носи назив »Run With the Pack« (Трчање с чопором) према истоименој компанији која се налази на плочи.

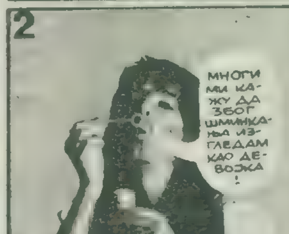
BAD COMPANY

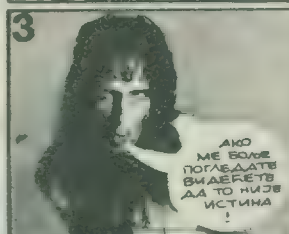
RUN WITH THE PACK

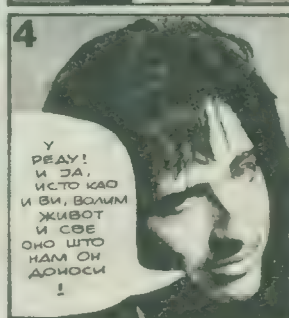
АЛИС КУПЕР

У данашњој фото-репортажи представљамо вам једну од најпротивречнијих личности светске поп-сцене. То је Американац Алис Купер, свима добро познат по необичном шоу-програму.

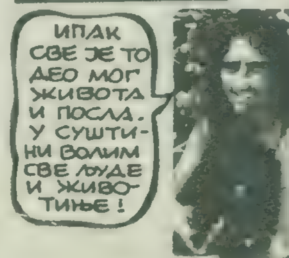

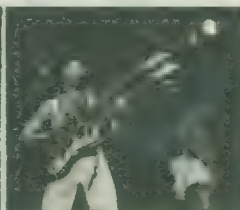

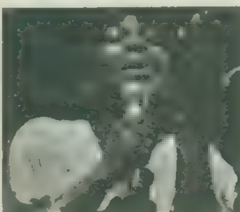

ЗАНИМЉИВОСТИ

Америчка водећа фанки-група ОХАЈО ПЛЕЈЕРС (Ohio Players) недавно је после више од годину дана одржала у Великој Британији два концерта. Концерти ове групе коју сачињавају седморица тамнопутих музичара одржани су у лондонском Одеону. На концертима је представљена музика с њихове најновије ЛП плоче „Контрадикција".

ГЛЕДИС НАЈТ ЕНД ПИПС (Gladys Knight and the Pips) издали су један стари сингл. То је композиција „Every Beat of my Heart" (Сваки откуцај мога срца) који је још 1961. снимио Боби Робинсон. Плоча се појавила у продаји пре петнаест дана.

Под називом »Shouting and Pointing« недавно је изишао други албум групе ЛОТ. Састоји се од девет нумера. Осам композиција су написали сами чланови састава, док је девет прерађених хит ИЗИБИТСА (Easybeatsa) »Good Times«. Да би популарисали плочу чланови групе су одржали неколико концерта по Великој Британији. Тренутно су у Америци где такође желе да се пробију са својим најновијим албумом.

Саша Алекс, један од најперспективнијих југословенских младих певача, наступио је у току јуна у Милочеру. Тренутно је у Београду где за продуцентску кућу Дискос снима албум са дечијим песмама. До сада се

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК
ЈЕ ПРИПРЕМИО
ЗА ВАС

ВАШ ОМИЉЕНИ ЈУНАК И СТАРИ ЗНАНАЦ СА ТВ ЕКРАНА
пера детлић
У КЊИГАМА - СЛИКОВНИЦАМА

ДОЖИВЉАЈИ ПЕРЕ ДЕТЛИЋА I—III
ПЕРА ДЕТЛИЋ И ГУСАРСКО БЛАГО
ПЕРА ДЕТЛИЋ И ВУК
ПЕРА ДЕТЛИЋ И МЕДА ДРВОСЕЧА

Први пут на нашем језику, ћирилицом, појављују се ове књиге-сликовнице о Пери Детлићу, његовим сестрићима и пријатељима, о њиховим пустоловинама и доживљајима. Књиге су у луксузном, тврдом пластифицираном повезу, у потпуности штампане у боји, илустроване од прве до последње странице! Цена је приступачна: 210 динара за све три књиге-сликовнице које ћете платити тек када их поштар донесе.

Комплет ДОЖИВЉАЈИ ПЕРЕ ДЕТЛИЋА, (I—III књига) можете да добијете ако испуните наруџбеницу, залепите је на полеђину дописнице и пошаљете на адресу: »Политикин забавник«, Македонска 29, 11001 Београд

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

НАРУЏБЕНИЦА

ОВИМ неопозиво наручујем ДОЖИВЉАЈЕ ПЕРЕ ДЕТЛИЋА, I—III по цени од 210.— динара. — Износ ћу платити поштару када ми донесе комплет на адресу

____
(Име, очево име и презиме)

____
(Поштански број и место)

____
(Улица и број стана)

____
(Потпис купца)

Декстроза
извор нових животних снага

Кад крви недостаје грожђани шећер, руши се природна равнотежа нашег организма. Тада осећамо замор и малаксалост. Све то спречава ДЕКСТРОЗА. Одлична је за реконвалесценте, интелектуалне и физичке раднике, за возаче моторних возила, спортисте и за малокрвне. Грожђани шећер је потребан организму читавог живота, од детињства до дубоке старости, јер је неопходан саставни део наше крви. Помаже функционисање јетре, бубрега, срца и не шкоди зубима. ДЕКСТРОЗА је зато погодна за непосредно узимање и као додатак за спремање различитих јела и пића. Због тога ДЕКСТРОЗУ препоручујемо као додатак свакодневне исхране — посебно деци. Може да се набави у свакој радњи, самоуслузи, са укусом наранџе, лимуна, јабуке и ментола.

Упамтимо, ДЕКСТРОЗА је извор нових животних снага.

Серво Михаљ,
индустријско-пољопривредни комбинат
Зрењанин.

Антоњин Дворжак

1 **ЦИТРА ПРЕД КРЧМОМ** — Варош Мулхаузен у Боемији, данашњем западном делу Чехословачке, била је тихо и на изглед уснуло место које се будило само за време годишњих свечаности. Тада се народ из места и околине окупљао одевен у народне ношње и по цео дан играо и певао. На тим свечаностима групе људи би се обично окупљале око једног живахног дечака који је у великом заносу свирао виолину. Нико није ни помишљао да ће тај момак постати један од најчувенијих музичара и композитора у земљи и свету. Антоњин Дворжак, најстарији син мулхаузенског месара, родио се 1841. године. Још као дете волео је да слуша свог оца како свирајући цитру забавља пријатеље испред крчме.

2 **ИПАК МУЗИЧАР** — У дванаестој години Антоњин је живео са ујаком, који га је издржавао док је учио да свира оргуље. Иако му је отац био добродушан и пун разумевања, више је желео да Антоњин наследи месарску радњу у Мулхаузену него да постане музичар. Синовљева чврста воља је ипак победила и отац га је 1857. године послао у Праг, у оргуљашку школу. Кад је завршио ову школу, Дворжак је био принуђен да се издржава свирајући по гостионицама.

3 **НОТЕ ИЗ СОБИЧКА** — Дворжак можда никада не би ни успео као музичар да није било његовог пријатеља Карела Бендла, композитора који је такође завршио оргуљашку школу. Бендл му је великодушно поклонио партитуре највећих светских симфонија које је Дворжак у својој скромној самачкој собици пажљиво проучавао. Упркос свим мукама којима га је изложило сиромаштво, у 23. години написао је три симфоније и оперу „Алфред“ али их је, незадовољан њима, заборавио у писаћем столу.

ДЕЧАК С ВИОЛИНОМ

4

ПРВИ УСПЕСИ — Прва изведена опера Антоњина Дворжака била је „Краљ и угљар". Опера није доживела већи успех, јер је њен већи део била бледа копија музике Рихарда Вагнера. У међувремену написао је једну патриотску химну која је постала веома популарна и певала се по целој Боемији. Године 1875. додељена му је посебна стипендија из фонда за младе, сиромашне и талентоване уметнике. Дани гладовања најзад су престали. Дворжаково следеће дело биле су „Словенске игре" које су га прославиле.

5

ВЕЛИКА ПРИЗНАЊА — Ово његово дело, пуно фолклорних мотива и ритма, одушевило је публику а Дворжак је, подстакнут за даљни рад, написао низ нових дела. У Енглеској се изводи његов ораторијум „Стабат матер" са хором од 2000 певача и оркестром од 160 музичара, а Дворжак наставља са компоновањем хорских композиција, које су његова специјалност. За своја дела добио је почасну титулу Прашког универзитета, као и орден аустријске владе која је тада управљала Чешком.

6

НОВИ СВЕТ — Од 1892. до 1895. године Дворжак је у Америци где је постао директор Националног музичког конзерваторијума у Њујорку. Ту је написао своје најбоље и најчувеније дело — симфонију „Из Новог света" инспирисан америчким фолклорним мелодијама и црначким духовним песмама. После повратка у Праг, Дворжак постаје професор композиције на Прашком универзитету. Три опере „Ђаво и Каћа", „Русалка" и „Армида" завршавају Дворжаково животно дело.

7

ЗАХВАЛНИ ЗЕМЉАЦИ — Антоњин Дворжак био је углавном народни композитор и музика му је пуна ритма и богата мелодијама. Многа његова дела веома су приступачна широј публици тако да је постао веома популаран композитор. Када је 1. маја 1904. године умро у Прагу, сви љубитељи добре музике били су у жалости. Најтужнији су, међутим, били његови земљаци, који га и данас славе јер је у своју музику унео и једноставност живота на селу, одакле је потекао.

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ВАСПИТАЊЕ

Старог пензионера је љутило што се младићи недругарски односе према девојкама, што седе у аутобусу док немоћне старице стоје.

КИР БУЛИЧОВ

Пензионер Николај Иванович Лошкин враћао се кући аутобусом. Возио се издалека и имао је времена да размишља о разним стварима. Треба рећи да је Лошкина тог дана мучио реуматизам па је зато био склон непријатним мислима.

Аутобус је био пун, Лошкин је стајао у пролазу између седишта, а испред њега седео је младић спортског изгледа и читао књигу о Штирлицу, а кад му је то досадило тупо је гледао кроз окно. Лошкину се то чинило неправедно, али му је ипак било незгодно да каже: „Уступите ми место". Нико не воли да призна да већ више није млад.

А онда је, на једној станици, у аутобус ушла млада жена с дететом на рукама. Младић ју је, очигледно, приметио али се одмах задубио у своју књигу.

Лошкин није издржао.

— Младићу — рече додирнувши га по рамену.

Шта се догађа?

Овај, не дижући поглед с књиге, мрдну раменом да би се ослободио Лошкинове руке.

— Подигните главу! — нареди Лошкин.

— А зашто? — запита младић не дижући поглед с књиге.

— Жена стоји, с дететом — рече Лошкин.

— Седите — обрати се жени један човек с штапом устајући са суседног места.

— Хвала, није потребно — одговори жена кад је видела да човек има протезу. — Није ми тешко да стојим.

Младић само помери колена да пропусти инвалида и настави да чита.

Изненада се отпозади зачу глас:

— Е, не може то тако...

До младића се пробио снажан, средовечан човек, подухватио младића испод колена и заједно с њим изишао из аутобуса. Младић се правио као да се ништа не догађа па је наставио да чита о Штирлицу, док су се сви путници смејали.

Лошкин се вратио кући изнервиран и сусревши свог комшију Александра Грубина веома се обрадовао што је нашао сабеседника.

— Шта се ово догађа? — запитао је Грубина. — Куда то иде наше друштво?

Грубин је у граду био познат као проналазач, даровит човек, мада самоук. Саслушавши драматичну Лошкинову причу, покушао је да га умири:

— Можда је младић толико био занет читањем да просто није примећивао шта се око њега збива.

Лошкин одречно одмахну главом.

Кроз прозор који је гледао на двориште продирали су громки звуци музике. То је шипарац Коља Гаврилов, који је становао у истом дворишту, до даске пустио магнетофон. Морали су да вичу да би се чули.

— У сваком случају — говорио је Грубин — тај младић је изузетак. Таквих је мало.

— Има их, има — није се слагао Лошкин. — И с њим треба нешто учинити.

— Па шта? Не можемо их све износити на рукама из аутобуса!

— Треба нешто измислити, Саша. Ти си талентован.

— Да би се нешто пронашло треба имати технички задатак — одговори Грубин. — Можеш ли га саставити?

— Размислићу — рече Лошкин и похита у свој стан.

Сутрадан он донесе Грубину следећи документ:

ТЕХНИЧКИ ЗАДАТАК

Увод. На жалост, међу нашом омладином још се наилази на случајеве хулиганства, грубости, непоштовања старијих и девојака. Пошто постојеће методе не дају задовољавајуће резултате, предлажем да се против овога боримо на нивоу условних рефлекса. Онако како је учио академик Павлов.

Задатак. Конструисати апарат, мале тежине, који причвршћен за младу особу не омета њено кретање и покрете. Апарат треба да у јавним средствима саобраћаја реагује на приближавање старих особа и жена и натера дотичну особу да им уступи место. Апарат такође треба да хвата ружне речи и кажњава оног ко их изговори. Даље, он треба и да кажњава младића ако се овај недругарски понаша према девојкама. Најзад, апарат треба да изазива жељу да се другом помогне ако је та помоћ потребна.

Прво искуство

Грубин је неколико пута прочитао задатак и најзад је рекао:

— Дођи кроз недељу дана.

После седам дана Грубин је показао Лошкину готов апарат.

— Енергију добија од обичне батерије — објаснио је — сад само треба наћи добровољца.

У том тренутку крај прозора је пролазио Коља Гаврилович, типичан дечак са свим добрим и лошим особинама. Коља је учио морнарички техникум. Преко рамена је носио транзистор који је трештао.

— Ево особе коју тражим — узвикну Лошкин и јурну у двориште. — Тај младић је потребан науци! Кољо! — заустави он дечака. — Хоћеш ли да учествујеш у једном научном опиту?

— А шта испитујете?

— Апарат за преваспитавање младог покољења.

— Мени то не треба — рече Коља. — Мене од јутра до вечери васпитавају и преваспитавају. Прво мама, па наставници, па сви остали који верују да о васпитавању нешто знају.

— Стани — узвикну Грубин. — Шта би желео? Сладолед? Можда ти је потребан џепарац?

— Потребне су ми нове траке за магнетофон. А то кошта три рубље.

— Услови су прихваћени — рече Грубин. — Уђи у собу да ти ставимо апарат.

Када су му за разне делове тела причврстили одашиљаче а у рупцу на реверу поставили сићушан фото-елемент, Грубин рече:

— Можемо да почнемо. Само, упозоравам те: не покушавај да са себе скинеш одашиљач. Нећеш успети, само ћеш се изгребати. Пази, данас је субота. Поћи ћеш аутобусом на плажу.

— А ви? — запита Коља.

Заборави на нас.

Коља укључи транзистор и пође према аутобуској станици. Лошкин и Грубин пратили су га на извесном одстојању.

У аутобусу се Коља пробио напред и сео на слободно место. Лошкин и Грубин остали су на задњој платформи држећи Кољу на оку. Било је довољно да се између седишта појави старица с торбом у рукама и да се приближи Кољи па да дечак скочи као опарен и укочи се у необичном положају.

— На каквом принципу је заснован? — шапатом запита Лошкин проналазача.

— Фото-елемент је спојио струјно коло и чим се старица приближила на одређено растојање, Коља је осетио удар струје у доњем делу леђа. Безопасно, али болно.

Коља се већ пробијао према њима.

— Шта значи ово? — запитао је увређен. — Подсмевате ми се?

— А шта се то догодило? — запита Грубин наивним гласом.

— Тако ме је ударила струја!

— Тако и треба. У аутобусу се старијима уступа место. Никад ниси чуо за то правило?

— Није него! Ја треба да се возим десет станица, а она ће сићи већ код пијаце.

— Она је старија. И уз то жена. Али, ако одустајеш од опита, ти само кажи...

— А шта све треба да радим па да ме струја не удара? — запита Коља.

— Понашај се пристојно, то је све.

Коља поразмисли и одговори:

— Постараћу се.

До плаже су стигли без незгода. И мада је у аутобусу било касније слободних места, више није сео. Да не ризикује.

Време је било прохладно, нико се није купао, али је на плажи било пуно света.

— Коља — повикали су дечаци из техникума. — Дођи, Коља.

Светлана

Коља похита према друговима, али му се на путу, сасвим случајно, нађе неки човек. Коља налете на њега и тек што је изговорио прву непристојну реч, укочио се у месту са изразом крајњег очајања на лицу.

— Шта му је? — запита Лошкин.

— Сад се активирао мали бич — одговори Грубин. — Чим микрофон у апарату улови коју реч која се иначе не изговара у пристојном друштву, бич се активира.

Коља је већ журио према проналазачу.

— Слушајте — рече му. — Више нисмо у аутобусу. Зашто ме бију?

— Зар се не сећаш шта си казао оном човеку?

— Само сам заустио...

— Али, апарат је ипак реаговао. Значи, успео сам. Па, хоћемо ли кући?

— Не. Потрпећу још мало...

У том тренутку наишла је Светлана која је живела у Кољином суседству.

— Здраво — рече Светлана.

Коља јој није одговорио.

— Зашто не отпоздрављаш?

— И сама знаш.

— Увредио си се? Али, јуче сам морала да се спремам за писмени и нисам могла с тобом у биоскоп.

— Ниси могла? Е, онда чуј шта ћу ти рећи...

Али, Коља није успео ништа да каже јер је изненада из његове крагне излетела мала гумена рука и треснула га по образу, а затим поново нестала.

Коља се ухватио за образ.

— Тако ти и треба — казала је Светлана. — Сматрај да је то моја рука.

— Ја ништа нисам успео да кажем... — прилете Коља Лошкину. — Ништа нисам казао и ви се већ бијете. Нису ми више потребне ваше рубље. Идемо кући! Не бих остао ни за све паре света! Поред тога, батине су забрањене, могао бих да вас тужим...

— Можда ћеш ипак још мало да потрпиш? — запита Лошкин. — Код тебе условни рефлекси само што се нису створили.

— Ево вам, закитите се сами тим својим апаратом, ви...

Али, није успео да изговори какви су то они, јер је наједном поскочио у месту и покушао да скине са себе апарат. А кад није успео, потрчао је, очију пуних суза, дуж обале...

Условни рефлекси

Коља се вратио кући тек увече. Ишао је једва вукући ноге.

— Скините с мене тог мучитеља — скрушено је замолио.

Ослобађање од апарата трајало је пет минута. Грубин му је вазелином намазао места на којима су били одашиљачи.

— Облачи се, Коља — рече му Грубин. — Сад ћемо ти дати новац за траку.

Коља се ћутке обукао. Није гунђао, није се љутио, као да се бојао да би апарат, који је лежао на столу, могао да га казни.

Када се сутрадан Грубин пробудио и отворио прозор, угледао је Кољу како седи на клупици с књигом у руци.

— Имам једну молбу — обратио му се дечак.

— Кажи.

— Хоћете ли и данас да вршите опите? Можда бих ја поново могао да вам се придружим?

— Потребан ти је новац? Само, ја плату још нисам добио, не бих имао...

— Погрешно сте ме разумели. Ја бих бесплатно. Имам данас састанак са Светланом. А пошто још нисам сасвим сигуран у себе...

— Онда добро. Ставићу ти апарат — одговори Грубин. — Само немој после да се жалиш.

— Нека ме ђаво одне... — Коља ућута усред речи. Ћутао је извесно време, а затим додаде: — Укључите га што пре. Осећам да су ми веома потребни условни рефлекси...

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Људска мисао представља ход од већих на мањим заблудама и од мањих на већим истинама.

(Руђер Бошковић)

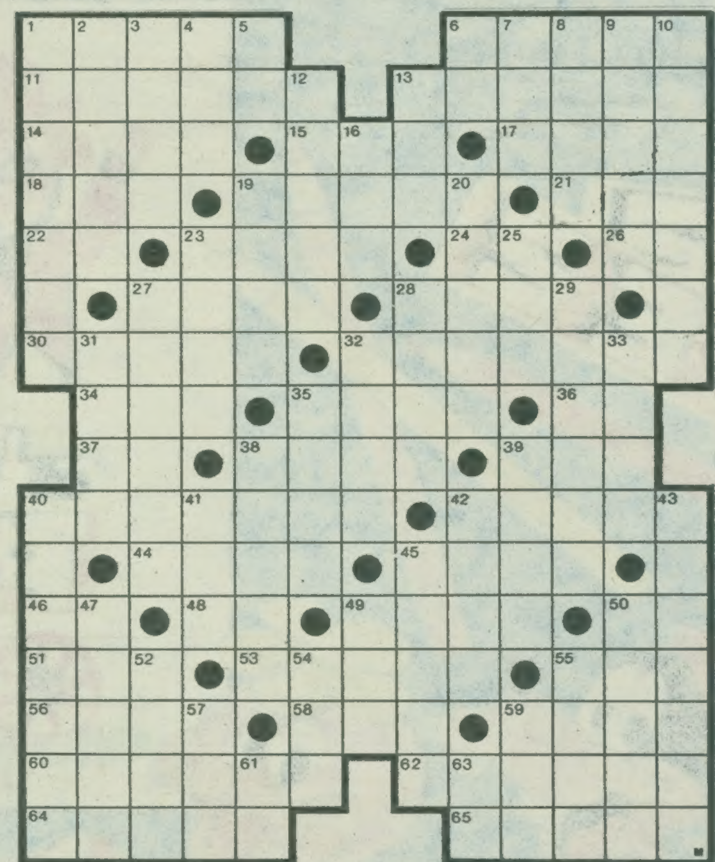
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) Класа у Индији, 6) коњ, 11) оптичар, 13) шумари, 14) отвор на кожи, 15) изумрла птица тркачица, 17) град на Арабијском полуострву, 18) староримска богиња срџбе, 19) сила, 21) чехословачка афирмација, 22) иницијали америчког писца (Америчка трагедија), 23) подмићивање, 24) јапанска мера за дужину, 26) перчун, 27) висинска тачка, 28) тестера, 30) остатак, 32) послушно, кротко, 34) име певача Мартина, 35) личност из наших народних умотворина, 36) афирмација, 37) два сугласника, 38) боја у картама, 39) производ пчела, 40) превозно средство Ескима, 42) ђерам, 44) скраћеница једног војног савеза, 45) термин у хокеју, 46) шампион, 48) слово грчке азбуке, 49) коцка (турц.), 50) последње и деветнаесто слово азбуке, 51) радио-телевизија Београд (скр.), 53) марка козметичких препарата, 55) новозеландско дрво за бродоградњу, 56) земља (лат.), 58) наша филмска глумица Рина, 59) прибор за рад, 60) град у Француској., 62) бројеви, 64) парче, део, 65) заклетва.

УСПРАВНО:

1) Подврста сисара, 2) сазвучје тонова, 3) тамна, сива, 4) земљиште, 5) ад акта, 6) ауто-ознака за Пулу, 7) стара турска титула, 8) женско име, 9) име филмске глумице Просен, 10) личност из бајке, 12) приход рентијера, 13) шумица, гај, 16) кинески председник (Це Тунг), 19) део пекарског прибора, 20) град у Чилеу, 23) гесло, 25) кал, глиб, 27) један племенит гас, 28) игра лоптом, 29) планински венац у западној Европи, 31) река у Немачкој, 32) јело од кромпира, 33) жеља, 35) име од миља (Владан), 38) холивудски комичар Бастер, 39) товарна животиња, 40) вођа робовског устанка у старом Риму, 41) јужно воће, 42) морски ветар, 43) реткост, 45) врста гаса, 47) мушко име, 49) лако ломљив, 50) маказе, 52) познати природњак, 54) гора на Синају, 55) јарко црвен, 57) име Карењине, 59) узвик негодовања, 61) два слова, 63) код, при.

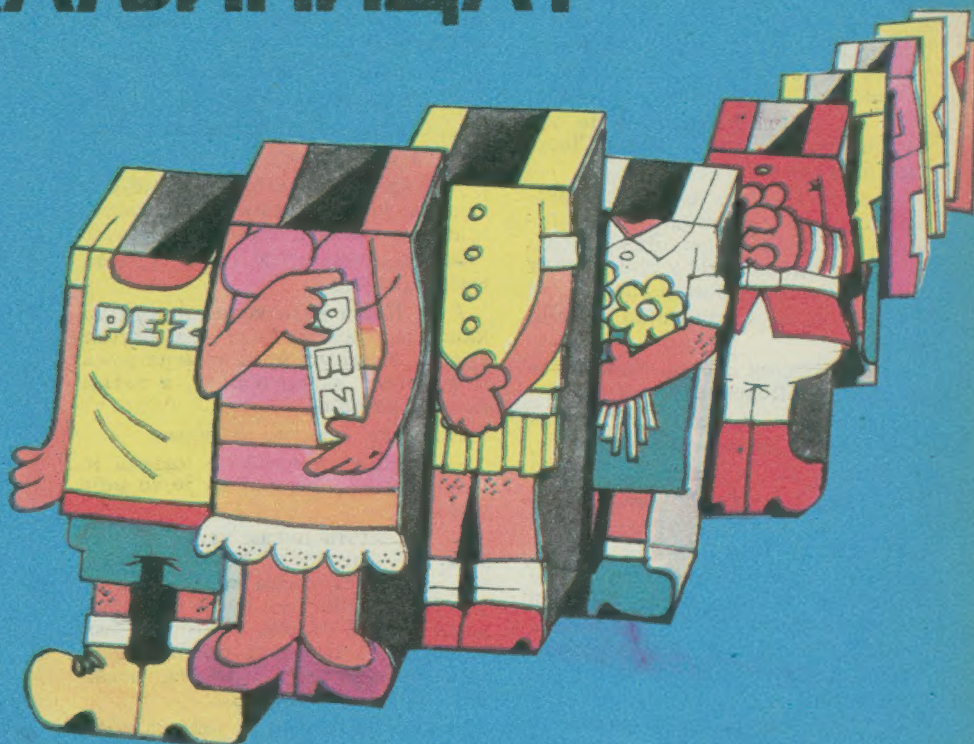
РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Содома, 7) платан, 13) авалит, 14) либела, 15) лале, 16) ама, 18) Арес, в, 19) „Смена“, ат, 21) Ер, 23) класика, 24) та, 25) тока, 27) Нена, 28) ров, 29) акорд, 31) ца, 32) сова, 33) стан, 35) Реал, 37) пета, 39) кт, 41) обала, 44) али, 45) Ејра, 47) Отон, 48) Ра, 49) фластер, 51) тт, а, ц, 53) Игало, аи, 55) вата, 58) ата, 59) имам, 61) Агадир, 63) Сирано, 65) навала, 66) ималин.

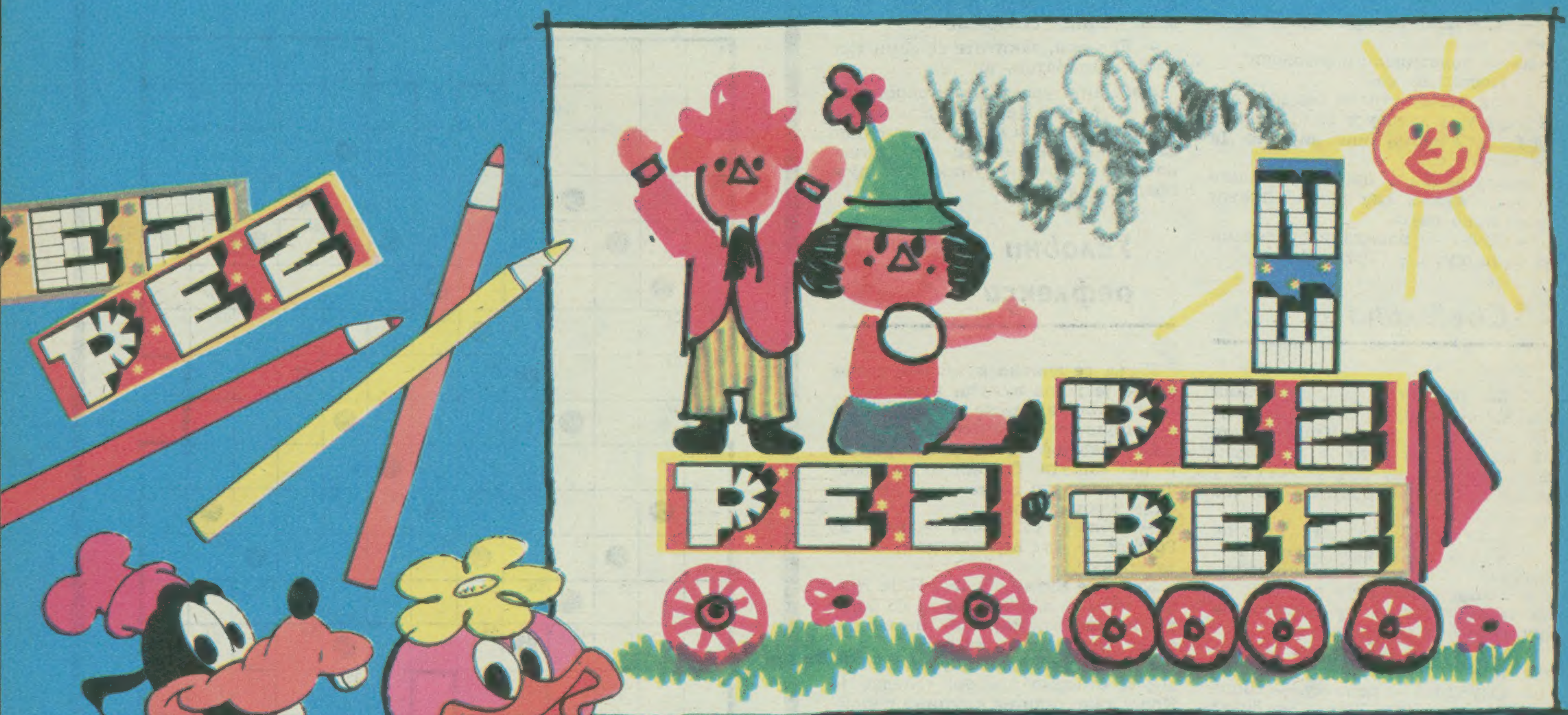
Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ Живорад Стојановић. Уредници: Кривко Виторовић, телефон 324-191/525, Нурихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: годишња 220,00 дин, полугодишња 110,00 дин, тромесечно 55,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 440,00 дин, полугодишња 220,00 дин, тромесечна 110,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 64.—, Долар 25.—, Фф. 110.—, Шфр. 66.—, Шкр. 108.—, Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

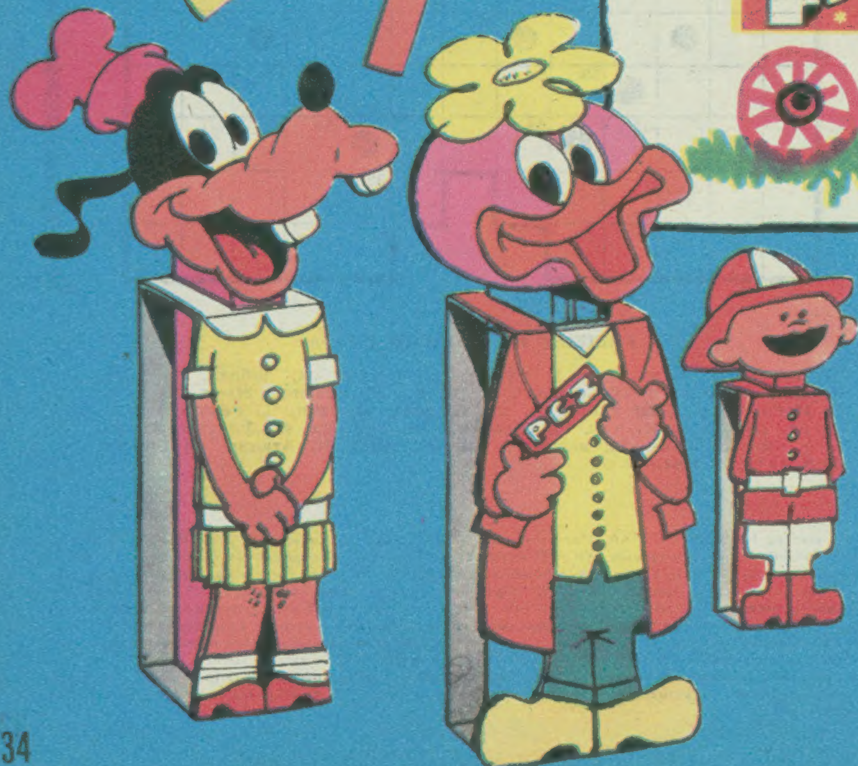
ДЕЦО, PEZ ВАМ ПОКЛАЊА 20 PEZ ХАЉИНИЦА!

Обуците ваше PEZ фигурице и играјте се још лепше!
Како ћете их добити? Једноставно.
Направите допадљиву слику са вашим бојицама и са неколико PEZ омота PEZ бомбона.
Слично као што је на слици.
Досетите се нечег лепог

ПАЖЊА!

На задњу страну цртежа читљиво напишите своје презиме и име и адресу, и све заједно пошаљите на адресу ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК, 11000 БЕОГРАД, Македонска 29 (PEZ хаљинице).
За неколико дана добићете поштом 20 PEZ хаљиница. И то бесплатно!

ЖЕЛИМО ВАМ ПРИЈАТНУ ЗАБАВУ!

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ЗЕМЉА ФОСИЛА

Да ли је истина да у Аустралији постоје такозване изумрле животиње које су нестале са других континената?
Гоце Велковски, Прилеп

Како је Аустралија водом потпуно одвојена од осталих континената, на њој су и данас сачуване многе животињске врсте које су са других континената давно ишчезле.

Гуштер **туатра** који на темену има трагове трећег ока је један од представника такозване изумрле врсте. У водама око Аустралије живи риба **дводихалица** која дише и шкргама и рибљим мехуром. Више од 170 врста торбара даје посебно обележје животињском свету Аустралије, почев од **великог кенгура** до **коале**, који личи на мајушног медведа. Егзотичности животињског света свакако доприноси и птица **киви**, којој су крила сасвим закржљала, а перје јој личи на длаку. Ту су **ему** и **казур** сличне њој, па **рајска птица** и **лира**. Карактеристичне птице аустралијског поднебља су **ћубасти папагај какаду** и **црни лабуд**.

РАВНОДНЕВИЦА

Шта је то еквинокцијум?
Радомир Љумовић, Титоград

Еквинокцијум, или, како ми чешће кажемо, **равнодневица** је одређени датум у години када су ноћ и дан по свом трајању на целој Земљи исти. Ти датуми су 20. или 21. март и 23. септембар. Тада Сунце у свом привидном годишњем кретању, пролази кроз тачку пролетње, односно јесење равнодневице. Сунце излази у самој источној а залази на самој западној тачки хоризонта и то на свим тачкама Земљине површине.

НОВА КОСА ЗА НОВИ ДАН

Хтјела бих да те питам ко је и када први пут носио перику?
Ана Старић, Пула

За перике се знало још у старом Риму. Наиме, код богатих жена у време Римског Царства постојао је обичај да брију главу те су уместо косе носиле перике, које су мењале и по неколико пута дневно. Забележено је, на пример, да је царица Фаустина, жена Марка Аурелија, имала преко 300 перика.

У средњем веку перике су се готово потпуно изгубиле из употребе. Тек почетком 16. века, у време Луја XIII оне се поново јављају. Тада их носе само жене док за време владавине Луја XIV, XV и XVI перике постају и мушка привилегија.

У ИМЕ ЖИВОТА

Знаш ли када је извршена прва трансфузија крви у свету?
Драгана Калачки, Нови Сад

Почеци трансфузије крви датирају још из 17. века, а прва трансфузија, како бележи историја медицине, изведена је 1657. године у Лондону.

Увођење трансфузије у дневну медицинску праксу потиче из времена шпанског грађанског рата када је 1936. године Фредерико Дурау-Жорда основао тзв. барцелонску школу. Он је до танчина разрадио техничку и организациону базу преко потребну за масовну примену трансфузије крви и тиме спасао хиљаде живота рањених.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

Сакупљам салвете и марке. Пошто имам много дупликата марака мијењала бих за салвете. Гордана Антоловић, Оптујска 125, 42000 Вараждин

Имам велику колекцију значака, разгледница, марака из прошлог и овог вијека, неколико каталога са маркама Југославије и СР Немачке. Посједујем и све врсте стрипова који су излазили код нас. Све бих ово мијењао за стари и страни новац и новчанице. Размјена по договору. Жељко Томић, Балтића 13, 71350 Соколац

Поседујем велику количину разних часописа и стрипова које више немам где да чувам те зато желим да их поклоним младима. Првој десеторици који ми се јаве разгледницом свога града послаћу по један велики пакет а десеторици који ми пошаљу разгледнице из најудаљенијих крајева Југославије шаљем по стотину стрипова. Све је већ спаковано. Читаоци Забавника јавите се што прије. Јосип Пледадин, Б. Маркача 1, 43350 Ђурђевац

Желео бих да ми се јаве читаоци Забавника који сакупљају стари новац, марке и значке ради размене. Богољуб Јанковић, Борачка 43, Раденковић, 22203 Нојај.

Недостаје ми један дио Забавника од броја 989 — 1146 да бих га комплетирала. Молим читасце да ми неке од тих бројева пошаљу а и да ми се јаве разгледницом свог мјеста. Мирјана Шасе, Основна школа „Братство-јединство", Лењинградска 92, 41000 Загреб

Сакупљам сличице „Поп-параде" и недостају ми бројеви: 12, 36, 40, 50, 79, 80, 86 а имам дупликате: 11, 21, 27, 28, 32, 33, 38, 46, 51, 60, 73, 76, 78, 82, 83, 88, 92, 94 и 96. Заинтересовани нека се јаве ради размене. Чедомир Ковачев, Светозара Милетића 2, 23272 Нови Бечеј

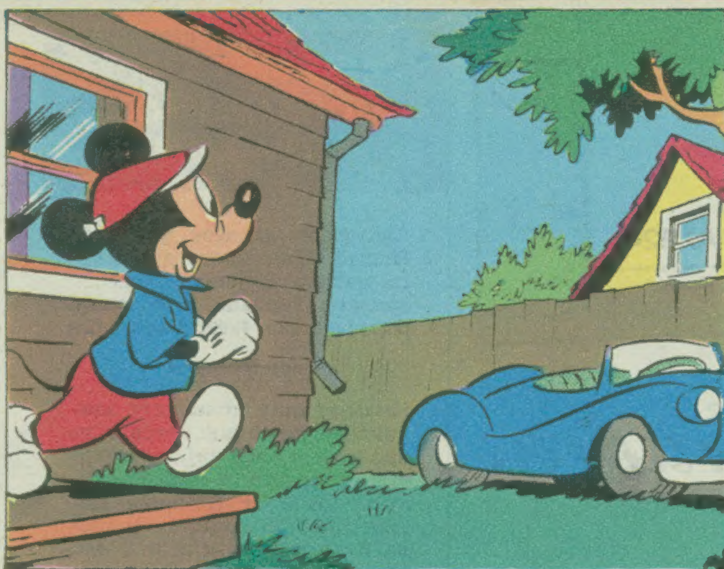
РЕШЕЊЕ ЗАГОНЕТКЕ

НЕСТАЛА СТАТУЕТА

Ако сте добро погледали наш цртеж могли сте да уочите да су један прибор за јело као и салвет остављени у нереду, бачени, што искусном инспекторовом оку није могло да промакне. Значи, ручак није завршен у пријатељском разговору као што је то Католе желео да представи, већ је гроф де Рогли изнервиран сазнањем да је статуету узео његов домаћин, побацао прибор и салвету и кренуо ка телефону да би о томе обавестио инспектора Жедија. Покушавши да га у томе спречи Католе га је ударио у главу, да би га касније онесвешћеног одвео изван града.

WALT DISNEY
МИКИ

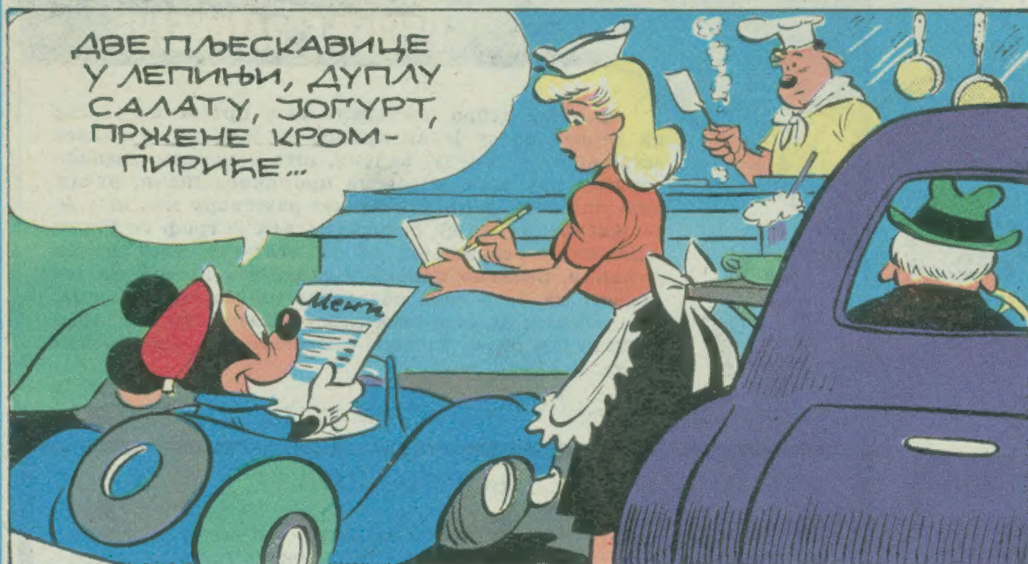

ДАН ЈЕ К'О СТВОРЕН ЗА ШЕТЊУ КОЛИМА!

ПОДНЕ... ЈАСНО! ОСЕЋАМ ЈА ДА САМ ГЛАДАН!

ОВДЕ ЋУ НЕ-ШТО ДА ПРЕ-ЗАЛОГА-ЈИМ!
БИФЕ

ВЕЋ МИ ВОДА ЦУРИ НА УС-ТА!
БИП

ДВЕ ПЉЕСКАВИЦЕ У ЛЕПИЊИ, ДУПЛУ САЛАТУ, ЈОГУРТ, ПРЖЕНЕ КРОМ-ПИРИЋЕ...

© 1959 Walt Disney Productions World Rights Reserved
И ЈОШ НИ-САМ СИТ! ШТА ЛИ ИМАЈУ ОД СЛАТ-КИША!

ОХ!

ЗА СВЕ ЈЕ КРИВ ОНАЈ КРЕМ ОД БАНА-НА!